

TAGASIVÕITMINE!

JUMAL TAHAB SIND TAGASI

BALVIN JA ANNET BRAHAM

KAHEKSA JUTLUST, ET
TULETADA MEILE MEELDE
JEESUST JA INNUSTADA
MEID ÜHINEMA TEMAGA
TAGASIVÕITMISE TÖÖS.

2015 NOORTE PALVENÄDALA LOENGUD

Noorte palvenädal 2015. aastal

Teema: Tagasivõitmine

Pealkiri: Võita tagasi!

8 jutlust hingamispäevast hingamispäevani
igaks nädalapäevaks

Noorte palvenädal: 21. – 28. märts 2015

Üleilmne noortepäev: 21. märts 2015

Tõlkijad: Mall Kaaver, Ellen Suits, Marta-Liina Kanter, Erkki Kask,
Eha Lobjakas ja Pille Põldaru

Toimetaja: Ly Kaasik

Kujundaja: Indrek Ploompuu

Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduste Eesti Liidu noorteosakond
2015

AUTORITEST

Dr Balvin B. Braham ja pr Anett Braham on pärit St Elizabethist, Jamaicalt, Lääne-India saarestikust. Anett on õpetaja- ja meditsiiniõe haridusega, ta nõustab noorukeid ja täiskasvanud noori inimesi. Nad on kahe noore, nüüd juba täiskasvanud tütre, Shavannie ja Julaine'i vanemad; tänu tütardele käivad nad aktiivselt ajaga kaasas ja tunnevad noortekultuuri.

Dr Braham teenis kogudust Lääne-Jamaica liidus kooliõpetajana, direktorina, piirkonna pastorina, noortejuhina, haridusjuhina, kommunikatsiooniosakonna juhi ja esimehena. Samuti teenis ta noortejuhina Lääne-India Unioonis ja Kesk-Ameerika Divisjonis. Noortega töötamise kogemust on dr Brahamil ühtekokku 27 aastat.

Praegu teenib ta Vahe-Ameerika Divisjonis administratiivsekretärina, esimehe abina, inimressursside juhina, juhtide arendamise koordinaatorina ja jutlustajatöö osakonna sekretärina; tema valdkonnaks on evangelism ja koguduse kasv. Ligi kolmkümmend aastat on ta olnud juhiametites nii seitsmenda päeva adventistide koguduses kui ka väljaspool. Ta õppis Lääne-India Kolledžis (West Indies College), mis kannab nüüd Kariibi mere Põhjasaarte Ülikooli nime (Northern Caribbean University), kus ta sai bakalaureusekraadi teoloogias ja diplomi haridusalal. Andrews Ülikoolis omandas ta magistrikraadi religioonis ning doktorikraadi organisatsioonilise juhtimise alal.

Tema ja ta abikaasa tunnevad kutsumust aidata noortel inimestel saada Kristusega lahutamatuks sõbraks, olla misjonimeelne ning saada Kristuse peatseks tulekuks valmis.

KUIDAS KASUTADA SEDA RAAMATUKEST VÄIKSEMATES VÕI SUUREMATES RÜHMADES

1. Märkmete koht. Mõeldud on, et see raamatuke täitub sinu mõtetega. Kasuta kirjutamiseks jäetud ruumi, et kirjutada üles reaktsioon millegi kohta, mida sa kuuled jutlusest või mis meenub sulle iga päeva lõpus olevate küsimustega seoses. Samuti kasuta võimalust märkida üles Jumalale esitatav palve- või tänusoo. Julgusta osalejaid tegema märkmeid alati, kui nad tahavad. See on nende päevik! Ütle neile, et see pole eeskiri, on vaid juhtnõr. Tähtis on kuulata Issandat ja avada süda Tema juhtimisele.

2. Juhid, võtke aega, et lugeda vastava päeva lugu palvemeelselt ja mõtiskledes. Paluge, et Jumal avaks teile uusi mõtteid, ja te üllatute sellest, mis teie pliiatsi või pastaka alt selle raamatukese lehekülgedele voolab.

3. Alusta palvemärkmikku. Sinu isikliku vaimuliku kasvamise jaoks pole midagi paremat kui see aeg, mille veedad palves. Teie noortegrupp kasvab sedamööda, kuidas kasvad sina. Palvemärkmik aitab sul kohtuda Jumalaga uuel ja huvitaval moel. Saad silmitseda oma „jälgi“ teel, mida koos Jumalaga käid, kui heidad pilgu tagasi ja loed vastatud palved uuesti üle ning näed, kuidas Tema on sind iga päev samm-sammult juhtinud. Uued värsked ideed tärkavad siis, kui võtad aega olla Temaga ja märkida oma palved üles. Palvemärkmiku alustamiseks leiad palju ideid. Mine lihtsalt veebilehele www.google.com ja tipi sisse sõnad „starting a prayer journal“.

4. Igapäevased küsimused. Iga jutluse lõpus on küsimused ja väited, mis on mõeldud selleks, et sa kaasa mõtleksid. Moodustage väikesed rühmad ja arutlege nende üle. Võta aega, et tõepoolest mõelda, mida küsitakse. Kuula Püha Vaimu, kui Tema sind Pühakirja kaudu juhib. Julgusta osavõtjaid oma mõtteid üles märkima.

TOIMETAJALT

Armsad lugejad,

Täna sel päeval on meil iPodid, iPadid, iPhone'd, iMacid, sülearvutid, lauaarvutid, netiraamatud, arvutimärkmikud, PDAd, PCd, kaasaskantavad PCd ja... nimetage ainult midagi! Kõik on fantastilised masinad, mida inimkond on leiutanud.

Neid on kõikjal, et inimesi otseselt või kaudselt abistada, ning ühiskond sõltub maailma asjade korraldamises nendest.

Minu nooruspäevil aastaid tagasi ei olnud neid keerulisi kõrgtehnoloogilisi riistapuid. Kellegagi kontakti saamine võttis päevi või isegi nädalaid, kuni adressaat kirja kätte sai. Ent arvuti ja elektronkirja (e-maili) hämmastav leiutamine on muutnud suhtlemisviisi uskumatult kiireks. Ühe näpuvajutusega jõuab sinu kiri sihtkohta. Ja mitte ainult seda – kõik teabe, mida sa vajad, leiad kiiresti lihtsalt internetis sirvides. Tohtu õnnistus kaasaegsele maailmale!

Ometi on rikkaliku kasu kõrval, mida arvutid on meie ellu toonud, tulnud kaasa ka lugematul hulgal madaldavat ja kahjulikku. Meie ees terendavad kurjus ja kiusatused. Lihtsalt üks klikk arvutihiirega või puudutus elektroonikariistal ning kuri on kohal – ilmub su silme ette lausa sinu nõusolekuta.

Jumala sõnumitooja Ellen G. White kirjutas oma raamatus „Kristlik kasvatus“, lk 222: „**Noorsugu on Saatana erilise rünnaku sihtmärk,**“ ja raamatus „Nõuandeid laste kasvatamiseks“, lk 471: „**Eelkõige on pidevas ohus noored.**“ Ta andis emadele ja isadele nõu, et „nad peaksid olema valvel **Saatana riugaste suhtes. Samal ajal kui** ta otsib võimalust laastata nende lapsi, **ärgu vanemad hellitagu valelootust, et mingit otsest ohtu pole.**“

Kurat on päriselt olemas. Ta on keegi (mitte miski), kes inimkonda, eriti noorsugu, kiusatustega vintsutab. Sellepärast vajavad meie noored kaitset ja peavad olema kurja suhtes valvel. Neile peaks pidevalt meelde tuletama, et nad on Jumala lapsed, Jumala koguduse praegused ja tulevased juhid. Palvetage nende eest!

Noored, lubage öelda: palvenädala loengud on koostatud palvemeeles,

et anda teile julgust ja otsustusvõimet seista silmitsi kuradi rünnakutega ning aidata teil elada võidukalt, patust ja kiusatustest kõrgemal tasemel. Palun, lugege seda raamatukest, mõtisklege palves selle üle ja rakendage need mõtted igapäevaellu. Kõige krooniks aga palvetage jõu ja tugevuse pärast seista vastu kiusatustele. Olge võitjad ja lõpuaja uuenduse kangelased.

Jumal õnnistagu teid!

Hiskia Missah; PK noortetöö üldjuht

SISSEJUHATUS

TUUM

Mitte keegi ei saa vastu vaielda tõsiasjale, et Jeesus oli üks mõjukaim tegelane, kes sellel planeedil ringi käis. Õpetajana ei olnud Talle võrdväärset. Isegi mittekristlased, nagu Mahatma Gandhi, on omaks võtnud tema õpetused moraali vallas ning elanud oma elu Tema eetiliste normide valguses.

Õpetajana kasutas Jeesus sageli tähendamissõnu ning üldreeglina õpetas iga Tema tähendamissõna midagi uut Jumala riigi ja tee kohta Tema rahva elu jaoks. Ühel korral tegi Jeesus midagi erandlikku. Ta rääkis korraga kolm tähendamissõna, et anda üht õppetundi, väga suure tähtsusega õppetundi.

See õppetund on käesoleva palvenädala alateema – jutt on sellest, mida tunneb Jumal meie vendade, õdede ja sõprade suhtes, kes on kaduma läinud (kaduma läinud ka siis, kui nad võivad füüsiliselt koguduses olla), mida Ta tunneb nende suhtes, kes olukordadest tingitult tasapisi eemalduvad, ja nende suhtes, kes on tahtlikult läinud, et vaadata säravamana näivaid tulesid.

Tähendamissõnad kadunud rahast, kadunud lambast ja kadunud pojust räägivad meile sellest, kuidas Jeesus ennast meie pärast tunneb ja mida Ta on teinud selleks, et meid tagasi koju tuua. Jeesus tegutseb inimeste otsimisega ja ühendab nad uuesti Jumala poolt ette määratuga. Ta tuli otsima ja päästma kadunut, meid endale TAGASI VÕITMA.

Kokkuvõtlikult:

1. Me läheme Jumalale korda.
2. Ta ei jäta meie otsimist niikaua, kuni meid leiab.
3. Kui Ta meid leiab, valitseb suur rõõm.

Sellel nädalal tuletatakse Jeesuse järelkäijatele meelde Tema tagasivõitmise tööd ja innustatakse neid Temaga selles ühinema; need aga, kes ei ole Jeesuse järelkäijad, võivad meie abiga Tema armastuse ja armu lõpuks vastu võtta ning me võime kindlalt öelda, et suur rõõm on

tervitada paljusid kojutulijaid.

Võtame omaks selle väga tähtsa õppetunni; meid tõesti VÕIDETAKSE
TAGASI!

Gilbert Cangy; PK noorteosakonna juht

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA KIUSATUS

1. PÄEV: ESIMENE HINGAMISPÄEV

JÄRGIMINE KAUGUSEST

KIRJAKOHT PIIBLIS: LK 22:31–34

LUGU

Duron ja Janet, kahekümnendates eluaastates vend ja õde, olid sündinud *koguduses* ja hiljem küllalt noorena ristitud. Nende vanemad olid *koguduses* pühendunud liikmed, nad hoidsid tõeliselt kõrget taset. Suuremaks saades ilmutas Duron armastust koguduse vastu ja lõi selle tegevuses aktiivselt kaasa. Teismelisena kasvas temas kirk arvutite ja igasuguse elektroonika vastu. Ajaks, mil temast sai noor mees, oli ta andekas sotsiaalmeedia rakenduste loomises ning teda tunti innovatsiooni ja loovuse poolest. Sedamööda, kuidas kasvas tema huvi arvutite ja elektroonika vastu, jäi kirikus käimine järjest juhuslikumaks ning tema aktiivne osalus muutus niisama hästi kui olematuks. Ta ema ootamatu surm õnnetusjuhtumi tagajärjel nõrgestas tema usku veelgi ja kinnitas kahtlusi Jumala suhtes. Lõpuks seadis ta kiriku vajalikkuse ja tähtsuse üldse kahtluse alla. Ometi tundis ta, et juhuks, kui tuleb mingi ilmutus, jätkab ta oma koguduses käimise kommet.

Janetile jälle meeldis olla koos inimestega. Ta oli alati teiste keskel,

juhendas koguduses tegevusi, oli heatujuline ja hooliv, eriti nende vastu, kes olid aastate poolest vanemad, ning seega oli ta liikmete hulgas üsna populaarne. Vennaga võrreldes näis, et ema surm ei heitnud varju tema hoogsale tegevusele koguduses. Ent ajapikku muutus ta koguduse suhtes järjest jahedamaks, oli vähem aktiivne ning üha soojem hoopis kogudusest väljaspool olevate sõprade ja mittekristliku tegevuse vastu. Kui koguduseliikmed muretsesid tema usu silmnähtava kahanemise pärast, vastas ta alati: „Olen endiselt kristlane, ärge muretsege.“ Tema ütles sõprusest Kristusega lahti passiivselt, vend aga aktiivselt.

ETTEAIMATAV MÄSSULISUS

Janeti sarnaselt oli ka Peetrus alati inimeste keskel, juhtis poodiumilt, aitas ja hoolitses, sõlmis kokkuleppeid, kõndis koos Jeesusega vee peal ning oli usu levitamises ülevoolav ja innukas. Ühe sellise küsitluse ajal, mida Jeesus oma jüngritele korraldas, hüüatas Peetrus kärmesti: „Sina oled Messias, elava Jumala Poeg“ (Mt 16:16). Lk 22:31–34 loeme Jeesuse ja Peetruse kahekõnet: „Siimon, Siimon, vaata, saatan on väga püüdnud sõeluda teid nagu nisu! Aga mina olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks. Ja kui sa ükskord pöördud, siis kinnita oma vendi!“ Peetrus ütles talle: „Issand, ma olen valmis minema sinuga niihästi vangi kui surma!“ Jeesus aga ütles: „Ma ütlen sulle, Peetrus, kukk ei laula täna enne, kui sa oled kolm korda salanud, et sa mind tunnend!“

Jeesus nägi tunnetest ja hetkel vahetult silma ees olevast kaugemale. Ta nägi tulevikku koos jüngritele suunatud kiusatuste, proovilepanekute, raskuste ja veetlusega, mis nende truudust mõjutada püüdsid. Sellise reaalsuse tõttu haaras Ta nad vestlusse ning rääkis neile oma lähenevast äraandmisest ja sellest, kuidas see avaldab mõju neile, kes on Temale kõige lähemad. Ta nägi, et nad ütlevad Temast lahti ja pööravad järel käimise asemel tagasi. Avameelne Peetrus hüüatas tuliselt ja kirglikult: „Issand, ma olen valmis minema sinuga niihästi vangi kui surma“ (Lk 22:33–34; Mt 26:31–33). Vastuseks Peetruse tundepahvakule ütles Jeesus, et enne, kui kukk laulab, on Peetrus Tema kolm korda salanud. Peetrus oli kindel, et mitte miski, isegi surmaähvardus, ei kõiguta tema usku Kristusesse ja pühendumist Temale. Jeesus aga rõhutas kindlalt öeldut. **Peetruse kogemusest õpime, et elu tegelikkus on piisavalt võimas kõigutama meie usku Jumalasse, muutma meid julgusetuks ja vaimulikult leigeks ning mõjutama meie eemalejäämist.**

SÕELUMINE

Jeesuse ettekuulutus Peetrusele oli: „Siimon, Siimon, vaata, saatan on väga püüdnud sõeluda teid nagu nisu“ (31. s). Siin kirjeldab Ta kujundlikult, kuidas Saatan püüab raputada jüngerite usku – justkui eraldataks midagi sõela abil. Jeesus kasutas Peetruse „kristluse-eelset“ nime, selle asemel, et öelda „Peetrus“, nagu Ta jüngri nimetanud oli. See oli tõenäoliselt kavatsuslik, kuna Ta teadis, et Peetrus pöördub põgusalt tagasi varasema elustiili ja käitumise juurde, salates, et ta on Jeesuse järelkäija (6:13–14). Selle salmi tõlgendusele võib leida analoogi Ib 1. ja 2. peatükist, kus räägitakse, et Saatanal lubatakse liob proovile panna. Saatan püüdis jüngreid metsikult sõeluda, nagu keegi raputab nisupäid, et neist terad välja pudeneksid. Sellise kujundi kasutamine oli ja on mõeldud näitama, et saabub aeg, mil Saatan proovib jüngreid ja Jumala rahvast segadusse viia, et teha nad Issandale truudusetuks. Iga noor inimene peab seda teadma ja kandma hoolt, et ta oleks kaetud Jeesuse palvega.

Süüdistaja Saatan süüdistas jüngreid samamoodi, nagu ta meiega teeb; ta näitas Jumala ees näpuga nende pattudele ja nõrkustele, just nagu ta tegi Iobi puhul (Ib 1:6–12). Peetruse sõelumine oli nii füüsiline kui ka vaimne rünnak, selleks et panna ta taganema ja päästet kaotama. See on kurjuse kosmiline strateegia. Jeesus oma eestpalvete väega seisab ühel pool, kstes meie eest, samal ajal kui süüdistaja raputab. **Palju noori inimesi, kes on koguduse liikmed, on kuradi rünnakute all. Nende vaimulik huvi ja tegevus koguduses jääb nõrgemaks ning lõbutsemise aeg paneb kaalule nende usu Jumalasse ja vahetab selle välja ilmaliku ja materialistliku maailma populaarsete nõudmiste vastu.** Ümberringi vaadates näeme paljusid, keda kuradi osavad manööverid sõeluvad või raputavad. Ehmatama peaks panema tõsiasi, et meid endid sõelutakse samamoodi. Seesugustel hetkedel ja kogemustes vajavad noored inimesed rohkem aega selleks, et pöörata tähelepanu Jeesusele, eestpalvetajale, ja arendada Temaga tihedam sõprus. Tema jõud on suurem kui sõeluja oma ning Saatana sõelumisjõud on piiratud ja mõistetud hävima!

TÄITUMINE

„Aga nad võtsid Jeesuse kinni ja viisid ära ja tõid ülempreestri majja. Ent Peetrus järgnes eemalt. Ja kui nad keset õue tule süütasid ja üheskoos maha istusid, istus ka Peetrus nende sekka. Aga üks tee-

nijatüdruk nägi teda tule valgel istuvat ja ütles ainiti tema peale vaa-
dates: „Ka tema oli koos Jeesusega.“ Peetrus aga salgas: „Naine, ma
ei tunne teda.“ Natukese aja pärast lausus üks mees Peetrust nähes:
„Ka sina oled nende seast.“ Peetrus aga lausus: „Inimene, ma ei ole.“
Ja umbes tund aega hiljem kinnitas seda keegi teine: „Tõepoolest, ka
tema oli Jeesusega, ta on ju galilealane.“ Peetrus aga ütles: „Inimene,
ma ei mõista, mida sa räägid.“ Ja otsekohe, kui ta alles rääkis, laulis
kukk. Ning Issand pöördus ja vaatas Peetrusele otsa ja Peetrusele tuli
meelde Issanda sõna, kuidas ta temale oli öelnud: Enne kui täna kukk
laulab, salgad sina mu kolm korda ära.“ Ja sealt välja minnes puhkes
ta kibedasti nutma“ (Lk 22:54–62).

Jeesus ütles Peetrusele, et Peetrus on kuradi märklaud. Samamoodi
**on iga noor inimene, laps ja täiskasvanu koguduses täna kuradi märk-
laud.** Ta kasutab kõige huviäratavamaid meetodeid, et kõita tähelepa-
nu ja panna kristlasest jüngreid uudistama ning kaotama huvi vai-
mulike asjade vastu (1Pt 5:8). Tal oli edu Peetruse mõjutamisel. Kord
energiline, kaitsev ja avameelselt toetav Peetrus järgnes Jeesusele
nüüd „eemalt“, vahemaa takka (54. s). See polnud veel kõik; tema vai-
mulik elu vajus nii alla, et ta isegi salgas, et ta üldse Kristust tunneb.
Ta kaotas oma väärikuse, läks magama siis, kui pidanuks palvetama
(45. s), ja istus lõpuks Kristuse süüdistajate hulgas (55. s). Ta tundis,
et kui ta järgneb eemalt, siis ei tunne paljud ära, et ta on üks Jeesuse
järelkäija, ning ta pääseb ilmselt kriitikast ja võimalikust tagakiusami-
sest. Ta võttis lausa omaks ilmaliku inimhulga käitumise, näitamaks,
et ta ei olnud Jeesuse järelkäija. Peetrus ei saanud aru Jeesuse ütlu-
sest: „Kes iganes tahab päästa oma elu, kaotab selle“ (Mt 16:25).

Saatan oli nii pühendunud Jeesuse hävitamisele, et igaüks, kes Te-
masse uskus ja Tema järel käis, sai sihtmärgiks. Siis, kui teenijatüdruk
ütles: „Ka tema oli koos Jeesusega,“ vastas Peetrus rõhutatult: „Nai-
ne, ma ei tunne teda.“ **Jeesus otsib noori inimesi, kes ennast Temaga
samastavad ega eita Teda tagajärgedest hoolimata.** Ta teeb sellised
noored võimeliseks Tema eest seisma. Ta soovib, et nad oleksid
ustavad poolehoidjad, kellel on Tema hääl, tunnistamaks kaasinimes-
tele armust, nii et ka nemad võtaksid Kristuse vastu oma Päästjaks.
Missugust mõju oleks Peetrus avaldanud rahvahulgale juhul, kui ta
oleks Kristuse poolt välja astunud ja vastanud: „Jah, ma olen jünger!“?
Tema aga salgas. Kas sina oled salgajate seltskonnas? Või oled sa
selle suure ülemaailmse noortegrupi hulgas, kes astuvad Tema poolt
välja ja teevad teatavaks Tema au? Oled sa osa nende noorte inimes-

te ülemaailmsest kogukonnast, kes tõusevad taustast esile, lähevad välja ja eristuvad ilmalikustunud rahvahulkadest, et saada *jutluseks*, mis kuulutab kohalike kogukondade inimestele linnades ja külates, et Jeesus Kristus on Messias ning tuleb ühel päeval tagasi, et viia oma rahvas aulisse koju?

Kõikide oma heade kavatsuste juures pööras Peetrus otsustaval hetkel selja just siis, kui tema tunnistust vajati. Tema kindlameelsus „Issand, ma olen valmis minema sinuga niihästi vangi kui surma!” (Lk 22:33–34; Mt 26:31–33) oli lihtsalt emotsionaalne pahvatus. „Ja otsekohe, kui ta alles rääkis, laulis kukk. Ning Issand pöördus ja vaatas Peetrusele otsa ja Peetrusele tuli meelde Issanda sõna, kuidas ta temale oli öelnud: „Enne kui täna kukk laulab, salgad sina mu kolm korda ära” (Lk 22:60, 61). Kukelaul oli ühte punkti vahtiva Peetruse elu tähis. See tõmbas tema tähelepanu teise pilgu poole, Jeesuse pilgule, kes iialgi ei jöllitanud. Tema silmad on alati oma lastele suunatud, ka neile, kes ei suuda Teda näha kauge vahemaa tõttu, mis nende ja Jeesuse vahel on. **Siis, kui Peetruse ja Jeesuse silmad kohtusid, ei näinud Peetrus Tema silmades viha, etteheidet või hukkamõistu. Küll aga nägi ta südamevalu, halastust, armastust, andeksandmist, kaastunnet, omaksvõtmist ja õrnust.** Siis tulid talle meelde sõnad: „Aga ma olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks. Ja kui sa ükskord pöördud, siis kinnita oma vendi!” (Lk 22:32). Ellen White ütles: „Ta oli öelnud oma Issandast lahti lausa needmise ja vandumisega, kuid Jeesuse pilk sulatas Peetruse südame ja päästis ta. Ta nuttis kibedasti ning kahetses oma suurt pattu; ja ta pöördus ning oli siis valmis kinnitama oma vendi” (*Varased kirjutised*, lk 169).

MIKS JÄRGNEVAD INIMESED EEMALT?

On ilmne, et Peetrus järgnes kaugelt nii füüsilises kui vaimses mõttes. Vahemaa tulenes enese alalhoidmisest, nõrkusest ja hirmust, sest Peetrusel oli loomupärane soov olla Jeesusega, täpselt nagu paljudel, kes täna siin on. Peetruse jaoks oli see nagu kahes maailmas korraga elamine. Me püüame seda sageli teha, kuid see ei tule välja! **Jeesus tahab, et elaksime vaimulikus maailmas koos Temaga ja samastaksime ennast Temaga kogu aeg, kui rändame läbi selle ilmaliku maailma.** Ta tahab, et meis oleks valmisolek kannatada Tema pärast, ning Tema annab põhjused rõõmustamiseks. Lihalikuna oli Peetruse usk nõrk. See nõrkus sündis inimlikust haprusest; ometi huvitas teda isiklik sõprus Kristusega. Ta tahtis olla sõna otseses mõttes esireas ja nina-

pidi juures ning näha kohtlemist, mis Jeesusele osaks saab, ja seda, kuidas Päästja reageerib. Pärast viimast õhtusöömaaega, kui Jeesus suundus jüngritega Ketsemani aeda, kus Teda ootas ees kinnivõtmine, palus Ta jääda neil ärkvele ja palvetada sel ajal, kui Tema läheb isepäinis palvetama. Nende juurde tagasi tulles leidis Ta nad eest uinunutenä. Sel hetkel palus Ta tungivalt, et Peetrus jääks ärkvele ja palvetaks, sest kuigi ta võis tunda ennast võimeka ja tugevana, oli ta liha nõder. Jeesuse nõuandele vaatamata vajus Peetrus jälle unne. Kui jõuk saabus Jeesust kinni võtma, oli juba liiga hilja, et paluda tugevust läbikatsumises kindlaks jääda. Kui Peetrus ärasalgamise järel nuttis, sai ta tõenäoliselt aru, et õigel ajal palvetamata jätmine tõi kaasa luhtumise; palve oli vahend, millega oleks nõrkusest saanud tugevus. Lõpuks mõistis ta Jeesuse õpetust olla täiel määral valvel ning 1Pt 5:8 manitseb ta meid: „Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgav lõvi, otsides, keda neelata.“ Tema „neelati“ oma nõrkuse tõttu, sest sel ajal, kui ta pidanuks palvetama, ta magas ja alahindas oma nõrkust.

Peetrus uskus küll, sest siis, kui kõik teised jüngrid põgenesid (Mk 14:50), jäi ta sündmuste keskele, kuigi järgnes Jeesusele pärast Tema vahistamist eemalt (Mk 14:54). Ta kartis tagajärgi, mida võinuks kaasa tuua see, kui ta oleks ennast julgelt Jeesuse jüngriks nimetanud. Ta oli hirmu haardes. Ta vaatas eesõuest, kuidas Jeesust ebaõiglaselt süüdistati, piitsutati ja solvati. Ta oli mures Jeesuse käekäigu pärast, aga ta oli hirmul ka oma elu pärast. Ta teadis, et Jeesuse mahategijad vihkasid Teda, ning ta polnud valmistunud seisma silmitsi samasuguse naeruvääristamise ja tagakiusamisega, mida Jeesus talus. Hoiatus, mille Jeesus andis jüngritele siis, kui Ta oli nendega, on kohane meilegi: „Kui maailm teid vihkab, siis teadke, et ta on mind vihanud enne teid“ (Jh 15:18). Kui Peetrus jälgis katsumusi, millega Jeesus rinda pistis, tajus ta kohe, et ta pole kaugeltki nii julge ja kartmatu, nagu mõtles. Hirm pani ta Päästjat salgama.

Kui vaatame nüüd hetkeks 21. sajandi noori, siis küsigem: miks järgivad nii paljud Kristust pika vahemaa tagant? Vastuseid on mitmesuguseid: usutakse, et osa koguduseliikmeid ei salli nende teadmishimu; nad ei tunne paljude koguduseliikmete armastavat embust; ja kogudus on seadnud nii palju piiranguid selle kohta, mida võiks või ei võiks teha. Kuigi sellistel vabandustel on omaette kaalu, on eemalt järgnemise peapõhjuseks enese naha hoidmine, inimlik nõrkus ja hirm. Palve on endiselt abivahend neist inimlikest tõbedest ülesaamiseks.

Jeesus teadis enne tegelikku olukorda, kuidas Peetrus reageerib. Ta ei süüdistanud neid, kes võisid süüdistada Teda ja halvustada Peetrust. Ta ei õigustanud Peetruse võimalikku reaktsiooni ja Ta ka ei mõistnud teda hukka. Selle asemel **pöördus Ta avasüli tema poole. Ta võttis ta vastu ja kallistas teda. Täna saab sellise kinnituse ja omaksvõtu iga noor inimene, laps ja täiskasvanu.** Olgu meie olukorra tegelikkus milline tahes, meie kõrvade jaoks kõlavad meeldiva muusikana sõnad: „Ma olen sinu pärast Jumalat palunud.“

„MA OLEN SINU PÄRAST JUMALAT PALUNUD“

Jeesus kinnitas Peetrusele: „Ma olen sinu pärast Jumalat palunud.“ Palves, mille Jeesus tegi Jh 17:9, ütles Ta Isale: „Mina palun nende eest, maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad.“ 15. salmis ütleb Ta selgelt: „Ma ei palu, et sa võtaksid nad ära maailmast, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest.“ **Kui Jeesus ütles Peetrusele, et on tema eest Jumalat palunud, siis väljendab see Jeesusele loomumast – kanda meid palves Isa ette.** Jeesus on kristlaste advokaat. Tema on meie kaitsja. Ta on praegugi kõikide oma laste eestkostja (1Jh 2:1). Sa võid olla Temast kaugelt ära ja tunda täna meeleheidet ja olla heidutatud. Peetrusel olid samasugused tunded, kuid Jeesus oli tema seaduslik kaitsja ja on samamoodi ka sinu oma. Apostel Paulus ütleb Hb 7:25, et „just seepärast ta võibki päriselt päästa neid, kes tulevad Jumala ette tema läbi, elades aina selleks, et nende eest paluda.“ Ja 1Tm 2:5 ütleb ta: „Sest üks on Jumal, üks on vahemees Jumala ja inimeste vahel: inimene Kristus Jeesus.“

See palve esitati enne sõelumist ja sel oli ka sõelumise käigus oma koht. **Peetrusele, nagu igale noorele inimesele täna, on see tohutuks kinnituseks; Issand ise on sinu eest palunud.** Jeesus on meie advokaat ja suur ülempreester. Tema kinnitab meile, et Ta on juba meie eest palunud. Enne, kui me ühegi kiusatusega rinda pistame, on Tema meie eest palunud. Palve, mille Ta on juba palunud, on varustanud meid kõikide tulevaste väljakutsete vastu, millega kohtume. Meie vanemate, pastori, kogudusevanema, sõprade ja teiste inimeste palved nii selle nädala jooksul kui ka enne ja pärast seda nädalat on väga tähtsad. Tõsi on, et Jeesus julgustab meid kaasinimeste pärast palvetama. See on üks põhjus, miks meil on aasta jooksul selline eriline aeg palvele keskendumiseks. Et palvetada teiste inimeste pärast! **Ometi teeb suurimat rõõmu ja toob suurima rahulduse teadmine, et Jeesus**

ise on meie eest palunud. Isegi siis, kui Saatana sõelumine meid vintsub, teame, et Jeesuse palvel on vägi kanda meid möllust läbi. Juhul, kui selle protsessi käigus meilt ka elu võetaks, ei lõpe kõik sellega, sest suur ülempreester Jeesus, kes on meie eest palunud, võtab meid oma riiki juhul, kui me vaid allutame oma elu Temale ja lubame Temal kasvatada meie usku.

Jeesuse palve põhitähelepanu on sellel, et meie usk ei lõpeks. Charles Spurgeon ütles: „Usk on iga vaimuliku vastuolu tasemehoidja. Ja kui tasemel hoidja langeb, siis võidab selle päeva kurat. Sellepärast palvetab meie Issand, et tasemehoidja ei lakkaks mitte kunagi võitlusväljal Tema lippu kõrgel hoidmast.“ Kui meie usk Issandasse lõpeb, siis kaotame julguse, kannatlikkuse, lootuse, armastuse ja rõõmu. Jeesus ütles: „Ma olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks.“ Siit saame ka teada, mille pärast selle nädala jooksul palvetada – usu pärast! Mitte emotsionaalse usu, vaid ehtsa usu pärast.

EMOTSIONAALNE USK

Emotsionaalne usk on spontaanne usalduse puhang, mis ei toetu kindlale alusele. Sellist usku toidavad välised asjaolud ja suur hulk kogenematust ning lapsevanemate turvalist varju. Ühes rajaleidjate laagris õpetati rajaleidjatele ujumist. Treeneri käe all läks neil hästi ning nad ootasid õhinaga hetke, millal oma oskused ilma juhendajata proovile panna. Üks laagrisolija, kellest tajuti, et ta pole valmis omapead nii kaugele minema, oli oma võimetes väga kindel ja nõudis, et teda lastaks omapead ujuma. See hetk saabus ning ta asus rõõmuga tegema seda, milleks ta arvas end olevat välja õppinud. Olles kümme minutit ujunud, kaotas ta enda üle kontrolli ja vajus vee alla. Õnneks polnud ta kogenud ujujate käeulatuses ja pilgu alt väljas ning need päästsid ta uppumast ja tõmbasid kaldale. Järgmised 45 minutit kulusid tema elustamisele. Meie teekonnal Issandaga ei piisa emotsionaalsest puhangust. Ellen White ütles: „Kihk, emotsionaalne usuharrastamine, ei ole usk ega pühitsus“ (*Signs of the Times*, 24. märts 1890, 3. lõik). Ta ütles: „**Kõik peaksid lakkamatult otsima tõelist usku, mis toimib, mis pole maise päritoluga, emotsionaalse algega, vaid on armastusest, mis puhastab hinge.** Selline armastus puhastab hingetempli isekusest ja tõukab südameetroonilt iga ebajumala“ (*Review and Herald*, 11. märts, 1902, 3. lõik). Usk Jumalasse ilma isikliku toimiva sõpruseta on emotsionaalne usk, mis ei hoia ega saagi hoida tormide, katsumuste ja segaduste aegadel.

EHTNE USK

Ehtne usk tuleb Jumalast sõltumisest. See ei ole isetehtud. Seda ei loo inimlaps. See ei sõltu ajast – ei saa öelda, mitu aastat tuleb sul Jeesusega olla, enne kui selle saavutad. Peetrus ja tema kaaslased olid Jeesusega kolm aastat, ometi ütles Jeesus Peetrusele: „kui sa ükskord pöördud“. Ehtne usk on and, mida tuleb Issandalt otsida. Me palvetame selle pärast ning peame selle omandamises olema kannatlikud. See on tugeva kristliku elu ülesehitamise tähtis koostisosa ja annab julguse kristlikult elada. Ehtne usk annab Kristuse järelkäijatele mõistmise, millal öelda ei ja millal jah. Jeesuse tegelik kohalolu ise ei pööra kedagi usku, nagu jüngerite elust ilmnes. Uskutulek saab võimalikuks Jeesuse usu ja ülestõusmise ehtsa omaksvõtmise ning Tema Vaimu väljavalamise tõttu. See on and, mis tuleb vastu võtta (Ef 2:8). „Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu – ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt.“

Jeesus on valmis varustama iga noore, lapse ja täiskasvanu ehtsa usuga, mis võimaldab jääda neil seisma proovilepanekutes ja rasketes katsumustes ning määratleda ennast julgelt oma Päästja ja Issanda kaudu. Selles elus kaotame enda jaoks armsaid inimesi, autoriteetsed isikud ahvatlevad meid kurjale, meilt riisutakse asju, mida armastame ja kalliks peame, meid heidetakse võib-olla kergemeelselt kõrvale, ilmaliku maailma võlud võivad meid õpetada ümbritsema end asjadega, mis ei sobi kokku meie kristliku eluga ja ilmalikustavad selle. Ehtne usk Kristusesse ja sõltumine Pühast Vaimust aga teeb meid võimeliseks seisma julgelt ja kaitsma oma uskumusi, võitma kiusatusi ning olema võidukas. Kristuses võidukate noortena on teil kohustus kinnitada kaasinimesi, kelle usk vaarub.

KINNITA OMA VENDI

Jeesus ütles Peetrusele: „Kui sa ükskord pöördud, siis kinnita oma vendi.“ Üteldes „kui sa ükskord pöördud“, ütleb Jeesus Peetrusele tegelikult: „...kui sa jõuad endisesse seisu, kus sa kõnnid koos minuga. Kui sa jõuad tagasi sinna, kus sa suudad minuga samastuda, siis on sul kohustus kinnitada vendi.“ Jeesus soovis, et Peetrus täidaks tähtsat osa laialipillutatud jüngerite meeskonna ülesehitamisel, sest nemad pidid moodustama avarduva evangeeliumitöö tuuma.

Me ei ela üks üksikul saarel. Jeesus oli otsustav, kui Ta andis Peetrusele sõnumi, et tema pöördumine peab ta ümber olevaid inimesi

positiivselt mõjutama. Kristlast ei saadeta vendade keskele ebakõla külvama (Õp 6:19), samuti mitte lihtsalt päästmata inimestele jutlustama ja imetegusid tegema. Kinnitame kaasinimesi siis, kui me neid armastame ja julgustame. Jeesus tunnistas, et Peetrus võib oma inimlikkuse tõttu ilmutada nõrkuse märke, kuid Ta julgustas Peetrust mitte laskma oma nõrkusel viia end laastava lõpuni. Ta pani ennast Peetruse asemele ja nägi tema suutlikkust olla kaasinimestele kasulik. **Andestamine ja omaksvõtt, mida Jeesus Peetruse suhtes väljendas, on ka meile, et me rakendaksime neid teiste puhul.** Jumala riigis on koht igale inimesele. Täna kutsub Ta enda juurde lapsi, noori, täiskasvanuid ja neid, kes on Talle eemalt järgnenud. Võtke vastu Tema andetus, armastus ja arm ning olge abivahendid selle edastamiseks kaasinimestele.

KOKKUVÕTE

Pärast seda, kui Jeesuse ettekuulutus oli täitunud ja Peetrus hakkas pöörduma, nuttis ta kibedasti (Lk 22:62). *Issand andis talle andeks ja taastas ta.* Peetrusest sai tugev jõud kuradi tugeva haarde vastu. See, kuidas ta rääkis ja Jeesuse evangeeliumi läbi elas, mõjutas tuhandeid astuma Jumala riiki ning laiendas omakorda kutset arvukate inimesteni, kes võtsid ristilöödud ja ülestõusnud Issanda vastu oma Päästjaks. Sinagi saad täna mõjutada kaasinimesi Tema juurde tulema!

VIITED

Campbell, R. F. (1988–). *Preach for a year* (49–50). Grand Rapids, Mich.: Kregel Publications

Larson, B., & Ogilvie, L. J. (1983). *Vol. 26: Luke*. The Preacher's Commentary Series (320–327). Nashville, TN: Thomas Nelson, Inc.

Zuck, R. B. (1991). *A Biblical Theology of the Old Testament* (electronic ed.) (432–433). Chicago: Moody Press.

David Kinnaman, *You Lost Me: Why Young Christians Are Leaving Church...and Rethinking Faith* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 2011).

Piibel. 1997. (Jh 17:9). Eesti Piibliselts.

Marshall, I. H. (1978). *The Gospel of Luke: A commentary on the Greek text*. New International Greek Testament Commentary (820). Exeter: Paternoster Press.

Stein, R. H. (1992). *Vol. 24: Luke*. The New American Commentary (552). Nashville: Broadman & Holman Publishers

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Millised kogemused on just adventnoorte jaoks need, mida saab pidada sõelumiseks?

2. Miks läks Peetrus Jeesust süüdistavate ja põlgavate inimeste heitliku salga juurde – kas sellepärast, et ta huvitus rohkem populaarsusest rahva seas kui Jeesuse sõprusest?
3. Milline osa oli usul Peetruse käitumise juures kõnealuses stsenaariumis?
4. Tee vahet emotsionaalse ja ehtsa usu vahel. Kas kristlikus kogemuses on emotsionaalsel usul mingi koht?
5. Kuidas saavad adventnoored olla ametis kaasinimeste kinnitamisega nii usuringkonnas kui ka väljaspool seda?

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA KIUŠATUS

2. PÄEV: PÜHAPÄEV

ALAKU RÕÕMUSTAMINE

KIRJAKOHT PIIBLIS: LK 15:1–7

LUGU

Mõni kuu tagasi jutlustasin Jumala tahtlikust armust ja sellest, mida kõike see inimestega teeb, ning palju inimesi andis oma elu Kristusele. Pärast teenistust seisin koos oma naisega ukse juures ja tervitasin pühakojast lahkuvaid inimesi. Kahekümne nelja aasta vanune Juan oli üks noormeestest, kes vastas altarikutsele. Ta rääkis meile, et käis ülikoolis teisel kursusel, et ta polnud kirikus viibinud enam mitu aastat, kuid hiljuti oli saanud südamesse tungiva vajaduse pöörduda Issanda juurde tagasi. Just selle hingamispäeva hommikul üles ärgates oli tal tunne, et ta peab tulema kirikusse; ta sõitis kohale kolme bussiga, möödus mitmest tee äärde jäävatest kirikust ning lõpetas seal, kuhu tajus Issanda Vaimu end juhtivat. Ta tundis rahuldust, et tuli õigel ajal õigesse kirikusse. Ta lausa pulbitses rõõmust, saades kuulda, et arm tõmbas ta kaasa Jumala plaanidesse. Tegime ta tuttavaks pastoriga ja ühe kogudusevanemaga. Ta jäi kiriku juurde lõunasöögile ning viibis seal kogu ülejäänud päeva. Ta võttis osa pärastlõunasest piiblitunnist, mida juhendas koguduse pastor, ning nautis noorteteenistust, mis sel-

lele järgnes; üks kogudusevanemaist viis ta pärast koosolekuid koju.

SISSEJUHATUS

„Missugune inimene teie seast, kui tal on sada lammast ja ta ühe neist kaotab, ei jäta neid üheksakümmend üheksat kõrbe ega lähe kadunule järele, kuni ta tema leiab? Ja kui ta on tema leidnud, siis ta võtab tema rõõmuga oma õlgadele ja kutsub koju jõudes kokku sõbrad ja naabrid, öeldes neile: „Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud lamba!“ Ma ütlen teile, nõnda on taevas ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeleparandust“ (Lk 15:4–7). See Jeesuse räägitud tähendamissõna on oletuslik lugu, mis ei ole hoolimatu üheksakümne üheksa suhtes, kes jäid karjamaale. Tõsiasi on, et üheksakümmend üheksa pluss see üks moodustavad kogu lambakarja ja esindavad koguduse liikmeskonda tervikuna. Jeesus rääkis selle tähendamissõna, kuna Perea kõrgendikel oli lambakasvatus tavaline tegevusala ning paljud Tema kuulajad olid karjased, nii et lugu helises väga hästi nende südames vastu ja andis edasi sõnumi, mille Ta edasitada tahtis. Ehkki näib, et selle tähendamissõna rõhuasetus on kadunud lambal, et tohi me eirata selles olevaid sõnumeid a) üheksakümne üheksa karjamaal rohtu sööva lamba, b) karja juurest eemale ja kaotsi läinud lamba, c) karjase ja d) rõõmustamise kohta.

ÜHEKSAKÜMMEND ÜHEKSA KARJATARAS OLEVAT LAMMAST

Meil tuleb vaadelda üheksakümnet üheksat karjataras rohtu söövat lammast enne, kui vaatleme ühte kadumaläinut. Lk 15:7: „Ma ütlen teile, nõnda on taevas ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeleparandust.“ Selles salmis kõrvutatakse üheksakümmend üheksa karjataras rohtu söövat lammast ning üks karja juurest eemale läinud ja kadunuks jäänud lammas. Esmamulje ajal võib järeldada, et lammas-test, kes karjas on, ei hoolita, ning rohkem rõhku pannakse ühe kadumaläinu leidmisele ja sellest tulenevale rõõmule. Kui Jeesus kavatses rääkida selle tähendamissõna abil kogudusest ja siit edasi Jumala riigist, siis on üheksakümmend üheksa ju samuti tähtsad, sest nende ülesandeks on teha karjane tähtsaks. Nad on Tema oma kari, kelle üle uhke olla ja kelle eest hoolitseda. Nemad panevad karjase heameelt tundma. Nad on karjase varandus. Jumalal on ju hea meel ka nende

koguduseliikmete üle, kes koguduse juurde jäävad. Tal on hea meel õigetest (Lk 1:6) ehk neist, kes ihaldavad olla õiged. Ellen White ütles: „Jumala Poeg kummardus, et üles tõsta langenu. Ta jättis patunud maailmad ülal, üheksakümmend üheksa, kes Teda armastasid, ning tuli sellele maale, et saada haavad meie üleastumistest ja vermed meie ülekohtu tõttu“ (AA, lk 432).

Selles tähendamissõnas pälvib suurema tähelepanu Issanda rõõm, mitte patuse hoiak. **Kui noor mees või noor naine või kes iganes jääb usu juurde ning elab iga päev meelt parandades, siis on taervas rõõm.** Kui kõik koguduseliikmed elavad sellist pühitsetud elu, siis on rõõm taervas iga päev mitmekordne. Igaüks on Issandale eriline ja tähtis. Jeesuse sõnum, mille Luuka teoloogia edasi annab, on hoopis see, et ainult need, kes kahetsevad, saavad päästetud, näiliselt õiged ei saa; kahetseja pärast rõõmustab taervas nüüd, mitte ainult lõpukohetus. Tuleb märkida, et üheksakümne üheksa hulgas, kes kohale jäid, on ka neid, kes mõtlevad, et nad on õiged ega vaja kahetsust. Nad on nii enesekindlad ja ennastusaldavad, et nende meelest saab kaasinimeste vigade põhjal ära määrata, kes on pöördunud ja kes koguduses lihtsalt nagu teevad ning kuidas Issand nad juba oma suust on välja sülitanud.

On üks lugu mehest, kes tundis lammaste suhtes sellist külgetõmmet, et tahtis ise lambaks saada. Ta läks karjase juurde ja rääkis, et talle meeldiks olla lammas, ning küsis, mida peaks ta tegema, et selline muutus teostuks. Karjane võttis seda juttu nii, kuidas tema arvas asja olevat, ja tegi mängu kaasa, sest ta arvas, et mees on lihtsalt sõgedalt kiindunud mütoloogiasse. Mehe küsimise peale käskis karjane tal lamba moodi välja näha ja nii riietus mees lambanahka ning läks lammaste juurde. Kui ta lammastele ligines, jooksid need eest ära, seepärast läks mees kibedalt pettununa karjase juurde tagasi. Sel korral käskis karjane tal liikuda nii, nagu lambad liiguvad. Mees jälgis lambaid, harjutas nende liikumisviisi ja jalutas siis nende juurde. Jälle jooksid loomad ära. Mees tuli tagasi karjase juurde, kes ütles, et ta peab häälitsema samamoodi nagu nemad. Ta harjutas seda, kuid kui ta lammaste juurde läks, jooksid nad ära. Mees tuli karjase juurde tagasi ja too käskis tal süüa nii nagu nemad. Seda ta tegigi, kuid lambad jooksid ikkagi ära, kui ta nende juurde läks. Segaduses ja pettununa tuli mees uuesti karjase juurde, kes talle lõpuks ütles: „Sa näed välja nagu lammas, sa liigud samamoodi nagu lammas, sa häälitse sa-mamoodi nagu lammas, sa sööd nagu lammas, aga sa ei ole lammas.“

Sellepärast hoiduvad nad sinust eemale."

Üheksakümne üheksa hulgas, kes on koguduseliikmed, on inimesi, kes on nagu see mees. Nad teevad kõike seda, mida kristlased. Nad loevad Pühakirja, nad palvetavad, nad võtavad osa mitmesugustest koguduse teenistustest ning võivad isegi täita juhtivaid kohti koguduses ja olla taimetoitlased. Mõned on palve-võitlejad. Nad võivad kogudust rahaliselt toetada, anda kümnist ja annetusi ning panna alati õla alla koguduse ettevõtmistele, seega paistab, et neil ei ole midagi puudu. Ometi puudub neil südamest ümberpöördumine. Täielik andumine Jeesusele. Nad ei hooli ajast, mil võiksid kahekesi Temaga olla, ning on rohkem keskendunud kuulsusele, mainele, enese imetlemisele ja ilmalikele asjadele. See, et kasvame koguduses üles ega ole sealt kunagi lahkunud, ei tähenda, et taevas meie pärast rõõmustaks. Kas meie elu annab tunnistust Jumala aust? Kas me anname oma usust kaasinimestele tunnistust sisukal moel? Kas oleme ehtsad? Kas inimesed saavad meie sõnu usaldada? Kas meie sõnad ja teod lähevad kokku? Mis juhtub siis, kui oleme teiste silme alt väljas, mismoodi käitume siis? **Karja seas, üheksakümne üheksa seas, on haigeid lambaid, kes vajavad karjase tähelepanu.** Ta sirutub nende poole, kutsub neid, annab neile Püha Vaimu vahenditega märku, ning lambal tuleb vastata.

On neid, kes loevad ennast üheksakümne üheksa hulka ning on täiesti teadlikud, et nad on ainult füüsiliselt kohal, kuid nende meel ja mõte on karjast kaugel. Teised peavad tegema, mida saavad, et neid üles kasvatada. Mitte neid ära lükata. **Iga inimese pöördumiskogemus et toimu ühtmoodi ja samal ajal. Just seepärast peaks usus olijate pühituskogemust rakendama kui mõjusat abivahendit „nõrgemate astjate“ jaoks.** Just sellepärast ütles Jeesus: „Laske mõlemaid ühtmoodi kasvada lõikuseni ja lõikuse ajal ma ütlen lõikajaile: „Koguge esmalt raihein ja siduge kimpu põletamiseks, nisu aga pange kokku mu aita!“ (Mt 13:30). Vahe tegeliku nisu ja inimeste vahel on selles, et Püha Vaimu pühitsev vägi on suuteline muutma veel pöördumata inimesed vägevateks jüngriteks. Kristlikus kogukonnas on küllaga noori inimesi, kes olid oma vaimulikus elus pinnapealsed ja kergemeelsed, kuid kes on praegu usus vaprad, sest nad jäid üheksakümne üheksa seltsi ning Püha Vaim, Kristuse arm ja vaimuliku kogukonna julgustus said neid innustada, mõjutada ja motiveerida. Kristuse huvi on näha üheksakümne üheksa hulgas meelearandust selles vallas, et nad jagavad Issanda rõõmu patuste päästmise üle.

Selles tähendamissõnas rõhutas Jeesus sedagi, et üheksakümmend üheksa eneseõiget inimest, kes sooritavad kõiki rituaale, peavad kõik pühi ja täidavad eeskirju, ei põhjusta taevas rõõmu, kuid üks patune, kes tunnistab oma patud ja kahetseb, kutsub taevas esile juubeldamise. **Jumal hoolib kadumäläinutest, kes tunnistavad, et nad on kaduma läinud, ning pöörduvad Püha Vaimu abil tagasi Tema juurde.** Tema tahab aidata meil kõigil oma patune elu maha jätta ja Tema järel käia. Variserid ehk silmakirjatsejad ei tee seda kunagi, sest nad ei taju, et nad on kaduma läinud! Nad loevad ennast alati päästetute hulka, ka siis, kui nad pole kunagi oma patte kahetsenud. **Täna on vaja, et üheksakümmend üheksa hoiaks rõõmupeo taevas käimas.** Meil tuleb oma patud kahetseda ja saada päästetud, samamoodi nagu peab seda tegema karja juurest eemaldunud ja kadunud lammas. Jeesus tahab kogu karja, sadat, mitte ainult üheksatkümmet üheksat. Ta ei ole huvitatud ka ainult ühest. Ta soovib sadat, ei vähem ega rohkem, ja saja saamiseks alustab Ta ühest!

ÜKS KADUNUD LAMMAS KARJAST EEMAL

Seda tähendamissõna rääkides ei määratlenud Jeesus, kas karjast kadunud lammas oli utt või oinas. Ta tahtis rõhutada hoopis karjase huvi eksleva lamba vastu ja sugu polnud siin oluline. Ta asetab rõhu sellele ühele, kelles tuli ilmsiks huvi teiste karjamaade vastu ja kes kas äkki või tasapisi lahkus üheksakümne üheksa seltsist. Bowe Robert Bergdahl on Ameerika Ühendriikide sõdur, kelle Talibaniga koostööd tegev Haqqani võrgustik 2009. aasta juunis Afganistanis kinni võttis ning hoidis vangistuses kuni 31. maini 2014, mil ta vabastati. Meedias leidsid teravat kajastamist olud, mistõttu Bergdahl kadunuks jäi ja kuidas Taliban ta kinni võttis. Kuigi tema kadumise kohta oli arvukalt teooriaid, andsid faktid mõista, et ta võeti kinni baasist väljaspool. Talibani kontrolli all olles teadis ta, et on kinni võetud, ta teadis, mis olukorras ta vahistati, tema vangistajad immutasid ta läbi õpetustega ja survasid teda ning ta oli lausa kaotanud võime soravalt oma emakeelt rääkida. Ometi olid Ameerika Ühendriigid kindlad, et ei loovuta ühtki sõdurit, ja otsinguid jätkati seni, kuni jõuti vangide väljavahetamiseni, et enda oma tagasi saada. See on sobiv näide selle kohta, mis toimub koguduses paljude noortega. **Jumal ei pakkunud küll väljavahetamist, aga Ta saatis oma ainusündinud Poja, keda Ta väga armastab (Jh 3:16) võitlusesse, et kõiki tagasi nõuda. Missugune armastus! Ja milline suur rõõm, kui inimesed tagasi tulevad.**

Ühes hingamispäevakooli õppetükis, mida mitu aastat tagasi õppisime, selgitati, et lammast elas karjas tavaliselt kaheksa-üheksa aastat, mis oli piisavalt pikk aeg, et karjane tunneks oma lambaid nimepidi ja nemad eristaksid oma karjase kutsesignaali. Igal õhtul, kui kari karjatarasse siseneb, sirutab karjane oma kepi risti sissepääsu ette, maapinnast üksjagu kõrgemale. Kui lambad ükshaaval kepi alt läbi lähevad, uurib karjane, ega neil pole haavu või haigusi. Sel moel tunneb karjane oma lambad väga kiiresti ära. Jh 10:3, mis seda mõttekäiku kinnitab, ütleb: „Tema avab uksehoidja ning lambad kuulevad ta häält, tema hüüab oma lambaid nimepidi ning viib nad välja.“

Edasi selgitati, et karjane lugest oma lambad ka üle ja sai kohe teada, kui kas või üks puudu oli. *The Clear Word Devotional Bible* tõlgib Lk 15:4 nii: „Juhul, kui sinul oleks sada lammast, kas sa siis poleks mures, kui üks neist puuduks? Eks sa jäta üheksakümmend üheksa, kes rahulikult rohtu nosivad, kellegi teise hoole alla ja lähed otsima seda ühte lammast, kuni sa selle leiad?“ Jeesus tunneb iga koguduseliiget. Tema tunneb meid nimepidi. Tema tunneb meie eriomaseid jooni ja temperamenti, Tema tunneb meie soove ja taotlusi. Tema teab meie proovilepanekuid ja raskeid katsumusi. Tema teab meie tugevusi ja nõrkusi. Tema teab, mis meid õnnelikuks teeb ja mis meid kurvastab. Me oleme Tema omad ja Tema on meie karjane. Kui üks kaotsi läheb, siis ei jäta Ta üheksakümmet üheksat kaitseta, et seda üht otsima minna. Aga otsima Ta läheb! Tuletagem meelde, et meie ülemkarjane Jeesus on kõikjalolev. Ta saab olla üheaegselt igal pool. Ta on kõikvõimeline – ei ole mitte midagi, mida Ta ei teaks – ja Ta on kõikvõimas – ei ole midagi, mida Ta ei suudaks. **Mitte kellelgi meist ei ole vaja tunda, et kuna Ta tegeleb teiste lammastega, siis ei ole Tal meie jaoks aega.** „Sest nõnda ütleb vägede Issand pärast seda, kui ta au läkitas mind paganate juurde, kes teid riisusid, sest kes puudutab teid, see puudutab tema silmatähta“ (Sk 2:12). Iga liige koguduses on ülemkarjase jälgiva ja kaitsva hoole all ning seda on hea teada. Meiega ei juhtu mitte midagi ilma Tema kohaloluta. Tema kaitseb meid ning vabastab süüst oma nime ja autoriteedi.

Jeesuse tähendamissõnas teadis karja juurest eemale läinud lammast, et ta oli eksinud. Ta hüüdis abi järele. Tõenäoliselt liikus ta ise karjast eemale. Nii nagu paljud noored inimesed ja vanemadki kristlased, otsis ta tõenäoliselt paremaid rohumaid. Võib-olla ollakse tüdinud igapäevarutiinist ja paika pandud korrast või nii, nagu üks noor mees mõni aasta tagasi ütles, ta „vajas uusi kogemusi ja rohkem põnevust

ning huvitavaid asju". Võib-olla on töö, õpingud või arakstegevad kogemused kellegi passiivseks muutnud või on mõni seltskondlik tegevus inimest nii väsitanud, et ta on otsustanud hingamispäeval koju jääda ja magada ning lõpuks ei olegi ta enam sellest uimastavast kiusatusest taastunud. Võib ka olla, et mingi seksuaalkogemus pööras pilgu vales suunas. Mõni on jäänud eemale häbistava kohtlemise, solvamise, ebasõbraliku käitumise ja põlguse pärast, mis äratas neis soovi uitama minna. Palju noori inimesi, kes muutuvad külmaks ja lähevad kogudusekarjast minema, usuvad ikka veel, et seitsmes päev on hingamispäev ja seda tuleb pühitseda. Nad usuvad ikka veel, et seitsmenda päeva adventistide kogudus on kari, kuhu nad kuuluvad. Nende südametunnistus annab neile salamisi iga päev märku karja juurde tagasi pöörduda. Kuid õpetustest vaba olemine ja joovastus, millest nad on sõltuvusse sattunud, mõjutab neid olema vaimulikult sõltumatud ja hoolimatud ning nad neelduvad argielu askeldustesse.

Lambal on tugev instinkt järgneda teistele, kes tema ees lähevad, ja sama lugu on noortega. Nad lähevad kellegi järel, isegi siis, kui see otsus pole hea, lähevad mõnikord isegi tapale. Juhul kui üks lammas hüppab üle kaljunuki, siis on tõenäoline, et ka teised järgnevad. Mitmel puhul nad teavad, kus nad on – et nad ei ole õiges kohas –, aga tagasi pöörduda ei olegi nii kerge. **Tagasi tulemiseks vajab lammas abi ja toetust. Need, kes kuuluvad üheksakümne üheksa hulka, peavad olema valmis ühendust hoidma, paluma ja püüdma teisi tagasi karja juurde saada.** Koguduse ärksad liikmed, meil on vaja minna otsima kadunud lambaid, kes on karjast eemale läinud. Me läheme oma palvetes. Me läheme, hoides nendega ühendust sotsiaalmeedia kaudu. Saatke neile tekstisõnumeid, kirjutage neile, mainige üht-teist jututoas, saatke neile elektronkiri. Andke teada, mis teoksil on! Meil tuleb käia nende kannul, kes on usu jätnud, ning armastada nad tagasi kogudusse. Nad kuuluvad siia. Kogudus peab olema avatud ja soe, hoolitsev, andestav ja omaksvõttev. Me peame teadlikult kavandama nende ülesleidmist ja tagasitoomist. Mida karjane tegi? Ellen White ütles: „Lammas, kes on oma tarast eemale eksinud, on kõigist loomadest kõige abitum. Karjane peab teda otsima, sest ta ei leia ise tagasiteed. Samamoodi on Jumalast eemale läinud hingega: ta on sama abitu nagu kadunud lammas ja ilma jumaliku armastuseta, mis on tulnud teda päästma, ei leiaks ta iial teed Jumala juurde.“ (COL, lk 187)

KARJANE

Selle küsimuse vastus, mille Jeesus Lk 15:4 esitas, on see, et karjane läks otsima ühte lammast. Märkides ära, et karjane jättis üheksa-kümmend üheksa, tahtis Jeesus rõhutada, et karjane oli usin, põhjalik, sihikindel ja kavatses kindlalt ühe kadunud lamba tagasi tuua. Keegi ei pea kaduma minema. Keegi ei pea kadunuks jääma. Kõik peavad olema Juhi kaitsva, armastava hooli all. Tema soovib kõiki. Rohkem kui üheski teises tähendamissõnas, on siin keskpunktis hooliv, armastav karjane.

Huvitav on märkida, et karjane ei palganud töölisi kadunud lammast otsima. Tegemist oli isikliku otsinguga. Ta läks ise ega andnud järele enne, kui tõi ekselnud lamba tagasi. Karjane oli järelejätmatu. Jeesus otsib järelejätmatult iga noort inimest, kes Temast kaugele liigub. Keegi meist ei pruugi hingamispäeval kirikust või mõnelt koguduse teenistusest puududa. Me võime tegutseda seiklusklubis, olla nõustajateks või instruktoriteks rajaleidjate programmis. Keegi meist võib olla lausa aastates noortejuht või võita piibliviktoriine ja olla ürituse „Noored Issandale“ tšempion, teha midagi uuenduslikku ja loovat, mõjutada aktiivselt kogukonda ning ometi olla oma sõpruses Hea Karjasega kadunud lambaks. On aeg huvituda. Aeg endasse süüvida, et hinnata, kus oma Päästja suhtes seisame. Tema soovib meid ja Ta tunneb rõõmu kõikidest, kes lubavad Temal end karja juurde tagasi tuua.

RÕÕMUSTAMINE

Taevas on alati pidu! Jeesus ütles: „Sedamoodi on asjad taevas. Kui üks patune näeb, et ta teeb valesti, tunnistab oma patud üles ja otustab oma elu muuta, siis on rõõm taevas selle ühe inimese pärast seesugune, mida sa ei suuda ette kujutada. Rõõm on sellest ühest, kes pattu kahetseb, mitte üheksakümne üheksast, kes on kodus ega vaja kahetsust“ (Lk 15:7, *Clear Word Translation*). Üheksakümne üheksal ei ole vaja mures olla, sest nende üle on juba rõõmustatud ning nad tunnevad rõõmu teekonnast kuningriiki ja karjas olevate kaaslaste sõprusest. **Praegu on aeg rõõmustada koos nendega, kes on äsja tagasi tulnud. Nüüd pole aega enesehaletsuseks. On aeg rõõmustada nende tagasipöördumise pärast, kes eksisid eemale.** Noored inimesed, te olete taeva ja maa silmis erilised. Kogudus armastab ja vajab teid. Tulge oma talentidega; teil on täita elutähtis osa evangeeliumi lõpetamise ja kaasinimeste uss kasvatamise töös.

Teie, kes olete Kristuse karja juurde tulnud, tere tulemast peole! See toimub juba kahes mõõtmes ja sellele lisandub ka kolmas. Rõõmustatakse taevas, kui te tagasi tulete. Rõõmustatakse koguduses, kuna iga koguduseliige on ülevoolavalt rõõmus, nähes, et te tulete usule, kuid kõige suurem juubeldamine ei ole veel alanud. Jeesus tuleb ühel päeval sulle ja meile kõigile järele. Ta ei tule üksi, vaid inglite kaaskonnaga. Meid viiakse koos Jumala riiki ja me saame aukrooni suurel kroonimistseremoonial, mis toimub Jumala linna väravais. Ellen White ütleb, et me saame ka Päästja käest kandle ja ühineme taevase kooriga, et laulda lunastatute laulu. „Viimaks ometi kodus!“ Jah, me astume taeva kuldseil tänavail ning saame taas kokku pereliikmete, sõprade ja meile lähedaste inimestega – see on suur taaskohtumine! Vaadata otse näkku armsale Jeesusele ja näha arme Tema kätes, mis on seal meie päästmise pärast. Milline rõõmupidu saab see olema, kui asume eluasemesse, mida Ta meile praegu valmistab. Me rõõmustame igavesti!

Alaku rõõmustamine! Tere tulemast koju! Tere tulemast koju! Tere tulemast koju!

VIITED

Butler, T. C. (2000). *Vol. 3: Luke*. Holman New Testament Commentary (249). Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers

Marshall, I. H. (1978). *The Gospel of Luke: A commentary on the Greek text*. New International Greek Testament Commentary (602). Exeter: Paternoster Press

Stein, R. H. (1992). *Vol. 24: Luke*. The New American Commentary (404). Nashville: Broadman & Holman Publishers

Piibel. 1997. (Luuka 15:4–7). Eesti Piibliselts.

White, E. G. (1911). *The Acts of the Apostles*. Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association.

White, E. G. (1900). *Christ's Object Lessons*. Review and Herald Publishing Association.

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Mida sa arvad, missugune on taevaste olevuste suhtumine neisse, kes jäävad aktiivselt pühendunuks Jeesusele nii oma eluviisis kui ka südame poolest?
2. Selgita, kuidas võivad noored, kes teevad aktiivselt koguduse misjonitööd, olla karjast kadunud lambad.
3. Millised on kiusatused, millega noored inimesed täna silmitsi seisavad ja mille mõjul ilmutavad nad nähtavaid märke sellest, et nad

on Kristuse juurest ära eksimise äärel? Mida saab teha, et päästa nad enne, kui nad üle serva kukuvad?

4. Too esile mõned moodused, kuidas saavad koguduseliikmed rõõmustada nii uute, tagasipöörduvate kui ka usus püsivate liikmete vaimuliku kasvu ja kogemuste üle?

Kuidas lähevad head karjased täna otsima noori inimesi, kes on karjast kuhu iganes eemale eksinud?

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA KODU

3. PÄEV: ESMASPÄEV

HOIA JEESEST KINNI

KIRJAKOHT PIIBLIS: LUUKA 15:11–32.

SISSEJUHATUS

Kohtusime Orlandoga, kui teenisin oma esimesel kohal pastoriametis. Ta avaldas mulle ja mu naisele sügavat muljet. Ta oli kirikus kohal igal teenistusel: pühapäevaõhtustel evangeelsetel koosolekutel, kolmapäevaõhtustel palvekoosolekutel ja kõigil hingamispäevastel jumalateenistustel, alates hingamispäevakoolist kuni õhtuse teenistuseni. Ta oli noorteosakonnas erakordselt aktiivne, tegutsedes vaheldumisi noortejuhi ja rajaleidjate juhina. Kõik teadsid, et ta on pühendunud koguduseliige, keda armastavad väga lapsed, noored ja täiskasvanud. Pärast sellest piirkonnast lahkumist nägime teda vahel, vestlesime usust ja tema muudest sotsiaalsetest huvidest ning kinnitasime teda vaimulikult. Aastad möödusid. Kaotasime temaga kontakti, kuni külastasime ühte linna, kus kohtasime teda juhuslikult. Seekord ei olnud ta oma tavalise kombe järgi riietatud ja pudel tema käes ei peegeldanud kindla peale vaimulikku üritust, mida ta esindas. Kui küsisime talt, mis tema elus vaimulikult ja sotsiaalselt toimub, vastas ta, et tema juures on täitnud prohvetikuulutus. Kui küsisime, mida ta sellega mõt-

leb, oli tema vastuseks 2. Timoteose 3:2–4: „Sest siis on inimesi, kes on enesearmastajad, rahaahned, kelkijad, ülbed, teotajad, sõnakuulmatud vanemaile, tänamatud, nurjatud, ... ohjeldamatud, jõhkrad, hea põlgajad, reetlikud, tormakad, upsakad, rohkem lõbu- kui jumalaarmastajad.“ Ta ütles, et pole enam koguduseliige. Ta tahtis Kristuse ja oma endise armastatud koguduse juurde tagasi tulla, kuid see tundus nagu võimatust mäest ülesronimisena ning ta oli sageli enda peale pahane.

See kogemus meenutab Jeesuse räägitud tähendamissõna kadunud pojast. Luuka 15:11–32 rõhutatakse rohkemat kui ainult kadunud poega. Selles tähendamissõnas on oluline panna tähele vähemalt kolme olulist tegelast ja rõõmsat pidustust. Kolm tegelast on kodust kaugelt läinud kadunud poeg, heldekäeline isa ja kodus kaduma läinud poeg. Pidu on suure rõõmu keskpunkt ning see toimub siis, kui rändaja tuleb kodu armastusse tagasi.

KADUNUD POEG KODUST KAUGEL (LK 15:11–21)

Tähendamissõnas ei maini Jeesus ühtki nime, vaid ütleb, et ühel inimesel oli kaks poega. Üks neist poegadest tüdis kodus valitsevast distsipliinist, reeglitest, juhtnööridest, käskudest ja keeldudest. Ta oli kade oma eakaaslaste peale ja teda köitis nende elustiil, mida post-modernses maailmas võiks võrrelda hipsterikultuuriga, moehullusega, mis praegu on saanud paljude noorte hinge enda kontrolli alla. Ta tundis, et nende iseseisva mõtlemise kinnisidee ja selle väärtustamine on tema jaoks ideaalsed. Protestikultuur, mis idealiseeris loovust, intelligentsust ja teravmeelsust, tekitas temas rahuldamatu nautlemishimu. Edumeelne poliitika ning kunsti ja sõltumatu roki liiga kõrgelt hindamine, millega nad tegelesid, oli just see, millega ta tahtis seotud olla. Nende sõltumatus ja võime langetada otsuseid iseseisvalt, ilma vanemliku sunduseta, panid teda vabadust ihkama. Väline näilikkus, nagu naudiksid nad luksust, köitis tema tähelepanu ja sisendas temasse tüdimuse, mida kodu ei suutnud hajutada ning mida võisid rahuldada ainult sõltumatu tahe, liikumisvabadus ja piiramatu otsusõigus. Teda vaimustas nende riietus, samuti lõbustused, meelelahutus ja näiliselt trendikas elustiil, mis tundus lahedana.

Ta tahtis olla nende moodi. Talle meeldisid joomine, popmuusika, tantsimine, suitsetamine, filmid, seks, pidutsemine, sõpruskond, sotsiaalvõrgustikud, disainerrõivad ja kaubamärgid nagu Levi James, Michael

Kors, Porsche parfüümid ja Nike. Niisuguses vaimses uimas nõudis ta oma isalt: „... anna mulle kätte see osa varandusest, mis saab minule ...“ (salm 12). Teda huvitas isa rahaline varandus, kuid mitte isa emotsionaalne, sotsiaalne, füüsiline ja vaimulik rikkus. Lahke, armastav, kaastundlik ja järeleandlik isa jagas talle nõutud varanduse vastuvaidlemata. Mis kogemus see oli – ta oli viimaks ometi vaba! „Ja juba mõne päeva pärast kogus noorem poeg kõik kokku ning reisis kaugemale, ja seal pillas ta ära oma vara, elades ohjeldamatult“ (salm 13).

Ta oli lahe, kuid liialdav ja raiskav talle antud vara kulutamisel. Tekst ütleb, et „ta pillas ära oma vara, elades ohjeldamatult“. Teises tõlkes on kirjas, et „ta pillas ära oma vara, elades kõlvatut elu“. Ta lõi oma raha hooletult läbi ja kaotas peagi varanduse. Ta oli vastutustundetu, raiskav ja hoolimatu. **See on inimeste kalduvus, mida õhutavad saatanlikud jõud – kannatamatus jumaliku kontrolli suhtes, soov olla Jumalast sõltumatu, püüd olla iseenda peremees. See on „pattude patt“, millesse on kätketud kõik järgnevad patud.**

Sarnaselt pojaga, kes kodust varandusega lahkus, elavad paljud noored pillavat elu. Nad triivivad kogudusest eemale nagu isemeelsed kristlased ja elavad kadunud poja kombel väljaspool kodu sellel kaugel maal, kus neil on võimalik vaigistada südametunnistust ning raisata moraalset ja vaimulikku varandust ja väärtusi, mida neile kodus ja kirikus õpetati. Nad on huvitatud Jumala pakutavatest hüvedest, mitte Temast endast. Nad on huvitatud toidust, mille Ta nende lauale paneb, kuid mitte Jumalast. Nad on huvitatud õhust, mida Jumal neile hingamiseks tagab, kuid mitte Temast. Nad on huvitatud Jumala andidest, sõpradest ja sõbrannadest, rahast ning loomupärastest andidest ja võimetest, kuid nad pole huvitatud Jumalast.

„Aga kui ta oli kõik ära kulutanud, tuli sellele maale kange nälg, ja puudus hakkas temalegi kätte tulema. Ja ta läks ja poetas enda ühe sealtmaa kodaniku juurde ning see saatis ta oma väljadele sigu hoidma. Ja ta püüdis oma kõhtu täita kõtradest, mida sead sõid, ja ükski ei andnud talle. Aga kui ta mõttesse jäi, siis ta ütles: „Kui palju palgalisi on mu isal ja neil on leiba küllalt, aga mina suren siin nälga! Ma tõusen ja lähen oma isa juurde ja ütlen talle: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks! Pea mind nagu üht oma palgalistest!““ Ja ta tõusis ja asus teele oma isa juurde“ (salmid 14–20).

Sellel kaugel maal, eemal ohust, et kodused võiksid sekkuda, joobnud

äsjasaadud varandusest ja innukas seda oma soovi järgi luksuseks kasutama, raiskas kadunud poeg oma vara ära, kaotas väärikuse ja sõpruskonna. Ta ei mõistnud, mida väärtuslikku oli tal olnud kodus, isamajas. Ta tundis puudust lõbutsemisest ja kuulujuttudest ühiskonnas kosmopoliitsetes keskustes. Kui ta kaotas varanduse, kaotas ta ka selle kõik. Enam ei saanud ta süüa korralikult ega puhast toitu. Ei mingeid Broadway vaatamänge ega ostutuure. Parfüümide ja deodorandi päevad olid möödas ning ainsad lõhnad olid need, mida sead tema ümber levitasid.

Althea oli koguduses, tal polnud tööd ega meest, elu oli raske ja asjad ei läinud hästi. Ta oli tüdinud igava koguduse käskudest ja keeldudest, igavatest jutlustajatest, koosolekutest ja liikmetest. Ta lahkus kogudusest, et sõbrustada noormehega, kel polnud ei Jumalat ega huvi koguduse vastu. Üsna pea jäi Althea rasedaks ega näinud seda noormeest enam kunagi. Nüüd polnud tal enam kogudust, töökohta ega abikaasat, tal oli ilma isata laps, tal polnud raha ega kedagi, kes tema eest hoolitseks. Ta sõltus almustest ja lõpetas vaimuhaiglas.

Paljud noored küsivad: „Milleks mulle praegu kirik? Palju toredamaid asju on teha ja kirikus pole lihtsalt huvitav. See on tegelikult minu elu ja ma elan seda nii, nagu tahan.“ See on nagu öelda: „Jumal, ma soovin, et sa oleksid surnud. Õigupoolest oledki sa, Jumal, minu jaoks surnud.“ Kas sa oled seal olnud? Kas sa oled seda teinud? Kas sul on T-särke või suveniire ette näidata? Kas sa lihtsalt spordid, töötad, sööd, tunned elust mõnu? Ei veeda aega elu andva Jumala Sõnaga? Ei ole taevase Isaga ühenduses? Ei ole Jumala perekonnaga osaduses?

Mingis mõttes oleme tõenäoliselt kõik seal olnud – ilmselt mitte avalikus patus ja kõlvatuses, kuid vähemalt Jumalast eemale triivimas ja oma soovide järgi elamas. Meis kõigis on kadunud poeg, kodust kaugel, raiskamas ja pillamas oma sünniõigust. Kuid teda tabasid rasked ajad. Jamieson ja Brown kirjutavad oma kriitilises ja selgitavas piiblikommentaaris: „See oli tema suurim sügavus. Ta oli põhjatus maailmas hukkumas, ihuüksinda, valmis kaduma, ilma et keegi teda taga igatseks. Aga just siin on õnnis pöördepunkt, kesköö enne, kui päev ahetama hakkab.“ Nüüd otsustas ta minna tagasi isa juurde, kuid mitte pojana, sest ta teadis, et need suhted olid surnud. Ta soovis minna koju tagasi tööle, mille eest makstakse – palgaliseks sulaseks. Kunagi oli suhtumine selline: „Ükskõik mis koht, mitte kodu.“ Nüüd: „Oh, kodu! Kui julgeksin loota, et koduiks ei ole mulle suletud, siis

võtaksin rõõmsalt vastu ükskõik missuguse koha ja töö, olles õnnelik üksnes seetõttu, et võin kodus olla." Ellen White ütles: „Haletsusväär-sena nagu kadunud poeg oli, toetus tema lootus kindlale veendumu-sele isa armastuses. Armastus oli see, mis tõmbas teda kodu poole" (CSA 12.6).

PILLAV ISA (LK 15:20–24)

Sageli viitame sellele Luuka 15:11–32 tähendamissõnale kui loole priiskavast pojast. Ent mitmes ingliskeelses tõlkes kasutatud sõna „prodigal“ võib samavõrra tarvitada ka isa kohta, sest sel sõnal on kaks tähendust. 1) Järelemõtlematult raiskav või pillav. See võib tähendada pillavaid kulutusi tarbetutele asjadele või priiskava elu elamist. 2) Pillavalt külluslik. See tähendab ülikülluslikult, heldekäelist andmist.

Kui räägime kadunud pojast, siis kasutame seda sõna negatiivses tä-henduses. Poeg oli liialdaja ja pillav selles mõttes, et raiskas ära kõik, mis talle oli antud. Piiblitekst ütleb, et ta „pillas ära oma vara, elades ohjeldamatult“. Seda tähendab „priiskav“ negatiivses kontekstis. Poeg lõi oma raha hooletult läbi. Ta oli vastutustundetu. Ta elas raiskavalt ja hoolimatult. **Teisest küljest oli isa „liialdav“ või „pillav“ neutraalsemas või isegi positiivses mõttes. Ta oli „pillavalt külluslik“ armastuses. Ta oli heldekäeline ja rikkalik armastuses, armus, andmises. Ta andis mõlemale pojale ülikülluslikult ja heldelt.**

Kuidas oli ta „pillav“ isa? Noorem poeg küsis oma osa tema varast. Tavaliselt jagatakse varandust pärast inimese surma. Isa elas veel ning nüüd tuli tema poeg ja küsis oma osa. Ta oleks nagu öelnud: „Tead, isa, kuna sa oled surnud, vähemalt minu jaoks, sis on mul oma osa kohe vaja.“ Kas sa tunnend siin emotsionaalset eraldatust? Paljude inimeste jaoks võib Jumal olla samahästi kui surnud, kui nad ainult saavad seda, mida tahavad. Missugune solvang, missugune hoop näkku oli öelda isale: „Ma tahan oma osa pärandusest, kohe!“

Meie ajal mõistetakse isa õigeaks, kui ta nii häbematut poega lööks! Kuid selle asemel oli isa nõudmisega päri. Ta näitas üles kannatlikkust ja leebust ning tema kulukas, pillav armastus võitis. Aastad möödusid ja nüüd oli olukord muutunud. Poeg naasis koju ilma kingituse, raha, vahetusriiete, ihaldatud kaupade, kaubamärkide ja kuulsuseta, mille otsinguile ta oli läinud. Ta tuli tagasi isa juurde, kelle surma ta oli soo-vinud, ning tal oli kaasas vaid ettevalmistatud kõne, et paluda endale

alandavat ja häbistavat positsiooni.

Missugust reaktsiooni ta ootas? Tagasilükkamist, viha, noomimist. Kuid veel enne, kui ta jõudis oma päheõpitud teksti üle korrata, nägi ta isa, kes talle mööda teed vastu tuli. Ta polnud üldse vihane! Ta jooksis pojale vastu õnneliku näoga. Enne, kui poeg jõudis midagi öelda, sai ta suure kallistuse, sooja embuse ja suudluse kaelale. Kuulake isa järelemõtlematut, õnnelikku, liialdavat, pillavat armastust, kui poeg hakkab päheõpitud teksti esitama: „Tooge kiiresti kõige kallim kuub ja pange talle selga ja andke talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga ja tooge nuumvasikas, tapke see ja söögem ning olgem rõõmsad, sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud“ (salmid 22–24).

Siin näeme isa tõelist „pillavat“ olemust. See on isa liialdav, raiskav arm. Poeg pole seda ära teeninud! Ta ütleb: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!“ (salm 21) Kui ta selleni jõudis, sulasid sõnad õnnepisaraisse. Nüüd mõistis ta, et see idee ei toiminud. Oli üks parem plaan. **Isa ei tahtnud teda palgalisena. Ta ei saanud seda, mille oli ära teeninud. Isa tahtis oma poega tagasi! Täielik ennistamine. See oli pillava isa heldekäeline, liialdav armastus selle! Kulukas armastus! Andev armastus!**

ARMASTUS, MIS ON TÄIS HALASTUST JA ÕRNUST, VASTUVÕTMIST JA ANDESTUST

Isa demonstreerib armastust tegude kaudu. Ta varjab poja alandust ja alastust oma parima kuuega, paneb talle sõrme pitserisõrmuse ja annab jalga jalanõud, mis sümboliseerivad perekonda kuulumist. Noormees võetakse rõõmuga perekonda tagasi ning selle sündmuse pitseerimiseks austatakse teda erakordse pidusöögiga.

See on meie taevase Isa iseloomu sobiv esitus! **Jumal ei löö meid maha, kui oleme selle ära teeninud. Ta armastab meid nii väga, et saatis oma ainsa Poja, Jeesuse Kristuse, lihasse, näitamaks meile, kui väga Ta meid armastab.** Jeesus tuli isemeelsete, kodust põgenenud patuste sõbrana. Ta tuli näitama Isa armu ja halastust ning võtma meid perekonda tagasi. Ristile vaadates näeme, kui pillavalt pika tee Jumal ette võtab, et meid oma perekonda ennistada. Võib-olla pole sa kodunt lahkunud. Ehk oled sa füüsiliselt koos Jumala perekonnaga ning oled sellega ka aktiivselt või passiivselt seotud, kuid oled entusiasmi kaotanud. Pillav Isa laiendab selle kalliks maksva mineva

armastuse ka sinule.

KADUNUD POEG KODUS (LK 15:25–30)

„Aga tema vanem poeg oli väljal ja kui ta sealt tulles jõudis maja lähedale, kuulis ta pilli ja tantsimist, ja ta kutsus ühe sulastest enda juurde ja päris, mis see võiks olla. See ütles temale: „Sinu vend on tulnud ja su isa on tapnud nuumvasika, sest ta on saanud tema tagasi täies tervises.” Ent tema vihastas ega tahtnud sisse minna. Siis tuli isa õue ja palus teda. Tema aga vastas isale: „Vaata, nii palju aastaid olen mina sind orjanud ega ole kunagi astunud üle sinu käsust, ent sina ei ole mulle kunagi andnud üht sikkugi, et ma oleksin võinud rõõmsasti pidutseda oma sõpradega. Aga kui see su poeg, kes su vara on hooardegaga nahka pannud, tuli tagasi, siis sa tapsid temale nuumvasika!”

Sel ajal, kui isa ja tema töötajad rõõmustasid ning tähistasid kadunud poja leidmist, oli kodune vend kurb ja pahane ning keeldus osalemast.

Ta ütles oma venna kohta sarkastiliselt „see su poeg”, tunnustamata teda oma vennana. Armukadedus ja omandihimu varjutasid rõõmu, sest ta süda polnud õiges kohas. Ta oli hoolimatult tundetu ja kõvasüdameline. Ta oli liiga emotsionaalne ja vaimulikult eraldatud. Ta ei olnud venna tagasitulekut innukalt oodanud, vaid väljendas liialdatult oma tülgastust ja rahulolematust. Tema oli kadunud poeg kodus. Kui kurb, et paljud meist võivad olla kirikus, kuid ometi oleme kadunud! Kodus võib olla palju neid, kes on tuju kaotanud – kes ei rõõmusta, sest nende arvates ei ole Issanda juurde tagasi tulnud hing kahetse- nud ega pöördunud.

Sarnaselt pojaga kodus elavad paljud Isa majas, kuid ometi valitseb nende elus vaimulik põud ning nad kannatavad valu, pettumusi ja sotsiaalset viletsust. Nad võivad tunda, et neid ei austata ega usaldada ja neist minnakse mööda. Võib tekkida enesehaletsus ja isegi kiusatus kodust lahkuda, eriti kui nad näevad, kuidas naasnud põgenikku koheldakse.

Siis tuleb isa koduse, ennast haletseva poja juurde. Ta palub ja kutsub teda: „Poeg, sina oled alati minu juures, ja kõik, mis on minu, on sinu oma. Nüüd aga oli tarvis pidutseda ja rõõmutseada, sest see su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud.” Ellen White kirjutas: „See vanem vend ei olnud jaganud isa muret ega oodanud seda, kes oli kadunud. Seepärast ei jaga ta ka isa rõõmu rändaja tagasituleku üle. ... Ta selgitab, et tema töö on olnud pigem sulase kui

poja töö. Samal ajal, kui ta oleks pidanud tundma alalist rõõmu isa ligiolekust, tegeles ta oma kaalutleva elu kasumi suurendamisega. Tema sõnad näitavad, et just see viis ta patuteele." (COL 207) **Jumal soovib meie kõigiga lähedast suhet, mitte pelgalt pealiskaudset ja emotsionaalset kogemust, mis on ajendatud piimast ja meest, kuldsest tänavatest ja eluasemetest.**

RÕÕMUPIDU (LK 15:32)

„Nüüd aga oli tarvis pidutseda ja rõõmutseta, sest see su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud" (salm 32). Tegelikult ütleb pillav isa kodus viibivale pojale: „Meil oli vaja rõõmustada ja pidu korraldada, sest see sinu vend oli surnud, kuid on nüüd hakanud elama, ta oli kadunud, kuid on nüüd leitud."

Missugune rõõmustamine! Pidulik tähistamine! **Me väidame, et kui inimene tuleb Jeesuse juurde, peaksid koguduseliikmed sõna otseses mõttes rõõmsa peo korraldama.** Ristimistalituse võiks korraldada koguduse kõige tähtsama jumalateenistuse ajal, nii et see kõidaks kõigi liikmete tähelepanu. Välja arvatud mõnel harval juhul, kui asjaolud teisisiti ei võimalda, ei tohiks ristimine olla päikeseloojangul toimuv talitus, kus kogunevad kaks või kolm inimest, kui sündmusega on usu kaudu seotud palju inimesi. Me peame tapma noomvasika. Kui inimene tuleb Issanda juurde tagasi, peab koguduses maa peal olema rõõmupidu. Me kõik tuleme peole samamoodi, ainult oma pillava Isa raiskava, liialdava, hoolimatult küllusliku ja hinnalise armastuse kaudu. Taevas on sel puhul rõõmupidu, nii et hakakem pidutsema! Meil peaksid olema palvushommikusöögid, tervitusüritused ja vastuvõtupeod.

Meie pillaval Isal on pidusöögid nii koju jäänutele kui ka tagasitulnutele siin ja igavikus. Meie rõõmupidu on ainult eelmaitses tulevasest taevasest peost. Meie pillav Isa valmistab meile eluasemeid. Meie pillaval Isal on igavene elu, mille Ta meile annab. See on liialdav, raiskav ja auline – nii see on. Sest niisugune on meie taevane Isa. ... Me pole oma parimaid päevi veel näinud!

Ja üsna varsti saadab Ta Jeesuse.

Jeesus – Tema, kes loobus taevasest aust, et tulla meile poolele tee vastu, tuleb tagasi, et meiega pilvedel kokku saada!

Jeesus – Ta tuleb inglitega!

Jeesus – Ta tuleb kui võidukas lõvi, et näpsata meid ära vaenlase

haardest.

Jeesus – ajastute kalju – tuleb meile järele!

Jeesus – Ta viib meid oma riiki taevasele rõõmupeole!

Kas sa tahaksid kohe praegu tema juurde tagasi tulla?

VIITED

Jamieson, R., Fausset, A. R. ja Brown, D. (1997). *Commentary Critical and Explanatory on the Whole Bible* (Lk 15:12). Oak Harbor, WA: Logos Research Systems, Inc.

Marshall, I. H. (1978). *The Gospel of Luke: A commenatry on the Greek text*. New International Greek Testament Commentary. (820). Exeter: Paternoster Press.

White, E. G. (2002). *A Call To Stand Apart*. Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association.

White, E. G. (1900). *Christ's Object Lessons*. Review and Herald Publishing Association.

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Missuguseid silmapaistvaid erinevusi võib märgata kodust kaugele läinud kadunud poja ja kodus oleva kadunud poja vahel?
2. Nimeta mõni koguduseliikmete hoiak või käitumisviis, mis võib mõjutada noori kirikust lahkuma.
3. Selgita, kuidas saavad noored vastu pidada negatiivsetele tunnetele, mida koguduseliikmed nende suhtes väljendavad, ja usus edasi minna.
4. Missugused on mõned pillava isa märkimisväärsed omadused, mis muudavad kodu meeldivaks?
5. Anna isiklik tunnistus kodust (kogudusest) lahkumise kiusatustest, millega oled silmitsi seisnud, ning sellest, kuidas oled need võitnud ja usu juurde jäänud.

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA MORAAL

4. PÄEV: TEISIPÄEV

ÜKSINDA TEMA LIGIOLUS

KIRJAKOHT PIIBLIS: JOHANNESE 8:1-11

SISSEJUHATUS

Tal oli suur isu alkohoolsete jookide järgi, suitsetada kõike, mis põleb ning meeleldi tegi ta nilbusi. Ta elas hooletult. Kainus, mitte purjus olek, oli tema jaoks harv. Kaks noort tüdrukut, kes olid aktiivsed liikmed kiriku väikegrupis, suunasid oma tähelepanu sellele noorele mehele, kelle vastu neil oli rohkelt kaastunnet. Nad soovisid näha muutust tema elustiilis, näha teda elamas õnnelikult Kristuse teise tuleku lootuses. Ühel neist harvadest juhtudest, mil poiss kaine oli, tüdrukud külastasid teda ning alustasid vestlust armastuse teemal. Temas ärkas huvi ning ta palus tüdrukutel mõni teine kord tagasi tulla, et vestlust jätkata. Ta lubas neile, et on kohtumise ajal kaine. Külastused ja vestlused jätkusid. Lõpuks jõudsid nad punkti, mil said rääkida Jumala armastusest. Nad alustasid koos temaga Piibli õppimist, kuni ta hakkas kirikus käima. Tema suitsetamine, alkoholi tarbimine ning sõltuvus seksuaalsete asjade järele vähehaaval vaibusid kuni täiesti kadusid. Talle said kalliks Jeesus ning kirik, kus ta oli saanud uusi sõpru ja kus ta võttis aktiivselt erinevatest tegevustest osa. Noel

soovis lõpuks ristimist ja pastor edastas heakskiiduks ta nime kiriku nõukogule. Kiriku üks tugevaid alussambaid, õde Lovington, oli tema ristimise vastu, arvates, et ta pole pöördunud ja et on liiga vara teda ristida.

Siiski enamike hääled kiitsid ta ristimise heaks ja kiriku pastor ristis ta.

Ühel õhtul, paar nädalat peale poisi ristimist, õde Lovington, kes elas ööklubi vastas, märkas ta autot pargituna ööklubi lähedal. Õde jälgis autot, saamaks teada millal poiss lahkub. Ta ei näinud Noeli oma valvamise ajal. Ta ei näinud ka seda, mis kell auto minema sõitis. Järgmisel päeval helistas ta pastorile ja teistele kiriku liikmetele. Ta ütles, et tema arvamust Noelist ei hinnatud kiriku nõukogu poolt ja Jumal lubas tal näha, et poiss veetis peaaegu terve öö selles ööklubis, mille vastas ta elas. Ta väitis kindlalt, et poiss ei olnud ristimiseks valmis ning et kirik peaks teda karistama sellise kahepalgeliselt jätkuva elustiili eest, mis ei olnud kooskõlas evangeeliumi ja kirikuga. Kui Noel nõukogu ette kutsuti, ütles õde Lovington selle liikmetele, et ristitud vend veetis mitmeid tunde ööklubis, tuues tõendiks tema pargitud auto. Üllatunult küsis Noel õelt, keda ta väga austas ja imetles kiriku liikmena, kas too nägi teda ööklubis. Ta vastas: „Ei, aga ma nägin, et su auto oli sinna pargitud.” Järgmisel päeval läks Noel ja parkis oma auto õe maja värava ette. Fakt on, et Noeli autol ilmnesis mehhaanilised vead ja see ei sõitnud enam, selle tõttu oli see pargitud ööklubi lähedale.

JH 8:1-11

Aga Jeesus läks Õlimäele. Kuid koidu ajal tuli ta tagasi pühakotta ning kogu rahvas tuli tema juurde ning ta istus ja õpetas neid. Aga kirjatundjad ja variserid tõid abielurikkumiselt tabatud naise, panid ta keskele seisma ja ütlesid Jeesusele: „Õpetaja, see naine tabati abielurikkumiselt. Mooses on Seaduses käskinud niisugused kividega surnuks visata. Mida nüüd sina ütled?” Aga seda nad ütlesid teda proovile pannes, et nad saaksid teda süüdistada. Jeesus kummardus ja kirjutas sõrmega maa peale. Aga kui nad küsides peale käisid, ajas Jeesus enese sirgu ja ütles neile: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!” Ja ta kummardus jälle ja kirjutas maa peale. Ja seda kuuldes lahkusid nad üksteise järel, vanematest alates, jäid üksnes tema ja keskel seisev naine. Jeesus ajas enese sirgu ja

ütles talle: „Naine, kus nad on? Kas keegi ei ole sind surma mõistnud?”
Tema ütles: „Ei keegi, Issand!” Aga Jeesus ütles: „Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!”

Surve ja rahuolematus, millega paljud noored inimesed kirikus silmitsi peavad seisma, tulenevad nendest eeldustest, mida teised arendavad ja jagavad nende tegutsemis- ja käitumisviiside kohta. Mõned jäävad hoolimata neist vastuoludest kirikusse, samas kui teised lahkuvad kirikust ja järgivad Jeesust kaugemal. Mõned leiavad raskusi tunda armastust, õiglust ja armu neilt, kes peaksid olema lunastavad ning teenima neid vaimulikult kui mentorid, treenerid ja juhid. Lugu, mis apostel Johannes kirjutas, peidab endas suurt õppetundi praktilise kristluse elust sellel post-modernistlikul ajas, millest nii noored kui ka täiskasvanud, eriliselt need, kes on juhipositsioonidel, saavad õppida. Ma tahan meie tähelepanu juhtida kolmele põhilisele tegelatele selles piibliloos: a) süüdistajad, b) süüdistatud naine, ning c) Jeesus kui Ülim Kohtunik. Süüdistatavate reaktsioon ja Jeesuse viimased sõnad süüdistatud naisele on hindamatu väärtusega kõigile kristlastele, hoolimata vanusest. Me kõik peame jätma midagi selja taha ning seisma üksinda Jeesuse ligiolus. Niimoodi, ja ainult niimoodi, leiame pääste ning lootuse igaveseks eluks.

SÜÜDISTAJAD

Pühakiri nimetab naise süüdistajaid kirjatundjateks ja variserideks. Nemad oli Moosese Seaduse ametlikud tõlgendajad. Nad olid tolle aja õigusemõistmise kohtute juhid. Nad pidasid ennast vaimsuselt ja moraalsetelt standarditelt teistest paremaks. Nad olid võtnud oma ülesandeks kehtestada Moosese Seaduse järgimist. Nende radarisüsteem kattis suure geograafilise ala, niiet väga vähesed jäid nende tähelepanuta. Nemad olid need, kes kutsusid Apostel Pauluse õigusemõistmise kohtusse, süüdistades teda: a) õpetamist Seaduse vastaselt, b) mittejuutide templisse toomises, c) pühakoja rüvetamises, d) mässumeelsuse õhutamiseks olemises ning e) naatsaretlaste lahkusu peameheks olemises. (Ap 21:28; 24:5,6) Apostel Paulus tuletas neile meelde: „Mehed-vennad, mina olen variser, variseri poeg. Minu üle mõistetakse kohut lootuse ja surnute ülestõusmise pärast!” (Ap 23:6)

Kui Johannes ristas, läksid mõned ristimisele varjatud motiividega. Nii hüüdis Ristija Johannes: „Rästkute sugu, kes teid on hoiatanud põgenema tulevase viha eest?” (Mt 3:7) Ühel oma õpetamise hetkel,

Jeesus ütles oma kuulajatele: „Sest ma ütlen teile: Kui teie õigus ei ole märksa suurem kui kirjatundjate ja variseride oma, siis te ei saa taevariiki!“ (Mt 5:20) Kui Jeesus läks Matteuse majja, siis maksukoguja ja paljud, keda ei arvatud Seadusega kooskõlas olevat, osalesid ning Jeesus sõi nendega koos. Variserid olid pahased ning küsitlesid Jeesuse jüngrid: „Miks teie õpetaja sööb koos tõlnerite ja patustega?“ (Mt 9:11) Variserid olid ühel päeval nii seadusejõulised, et nad läksid koos teistega Jeesuse juurde ja küsisid Temalt: „Miks meie ja variserid paastume, sinu jüngrid aga ei paastu?“ (Mt 9:14)

Nad süüdistasid Jeesust isegi kurjade vaimude valdamises ja nende kasutamises kurjade vaimude väljaajamiseks (Mt 9:34). Jällegi varjatud motiivi pärast vastandasid nad Jeesuse haige tervendamise pärast hingamispäeval (Mt 12:10). Kirjatundjad ja variserid olid nii vastuolulised ja *täiuslikud*, et nad isegi kutsusid kokku koosoleku, kus arutasid plaani Jeesuse tapmiseks (Mt 12:14). Nad sulgesid taevariiku neile, keda nad ei pidanud enestega kooskõlas. Nende valitsemise all ei olnud ruumi eksimustele ega vigadele. Mitte miski muu kui täielik täiuslikkus oli kohustuslik, et olla selle vaimuliku kogukonna liige. Andestusele ja aktsepteerimisele ei antud võimalust. Need olid need inimesed, kes väidetavalt töid süüdistatava naise Jeesuse ette. Nad süüdistasid, mõistsid kohut ja valisid välja surmamise meetodi: „See naine tabati abielurikkumiselt. Mooses on Seaduses käskinud niisugused kividega surnuks visata. Mida nüüd sina ütled?“ (Jh 8:4,5)

Kas sind on kunagi süüdistatud? Kas sul on oma kristlikus teekonnas olnud midagi, mida saaksid nimetada nõ laevavarakiks? Kas sa oled oma isiklikul või kristlikul teekonnal kimbutatud probleemide või raskustega, mis on esile kutsutud teiste poolt kiusatuste, surve või eeldustega? Kas sinu kristlik teekond on muutunud ohtlikuks? Kas sinu elu üldiselt ning kristlik kogemus eriti lähevad vales suunas? Aga sinu karjääri valik – kas see läheb suunas, mis võiks sinu süüdistajaid enam põlema ajada? Aga inimesed kellega sa koos oled – kas nad toetavad süüdistajaid? Kui sind on valesti ja ebaõiglaselt süüdistatud, oled sa heas seltskonnas. (lk 57) **Aga me peame olema ettevaatlikud, kuna lihtne on näha ennast süüdistatu rollis ning mitte ära tunda, kui oleme ise teiste süüdistajad. Me peame olema ettevaatlikud mitte tegemaks teistele seda, mida me ei taha, et meile tehtaks.**

Prohvetlik Vaim ütles: „Need, kes on enim süüdi vales, on esimesed, kes märkavad valet; niisiis las iga kiriku liige vaatab, et tema süda

oleks puhas Jumala ees, et tema nimi ei oleks kirjas ainult kirikuraamatus, vaid et see oleks registreeritud Talle eluraamatusse. Siis ei ole ta oma vendade kohtunikuks, ta ei põlga neid, keda peab puudulikuks." (RH 10.jaanuar 1893, lk 7)

SÜÜDISTATUD NAINE

Jutustades abielurikkuja naise lugu, otsustas Johannes varjata tema identiteeti. Johannes ei maininud ta nime, isegi kui teadis seda, ning süüdistajad ei rääkinud palju juhtumist, öeldes vaid, et naine tabati abielurikkumiselt. Moosese Seaduse järgi, nagu on kirjutatud 3.Moosese raamatus 20:10: „Meest, kes abielu rikub abielunaisega, meest, kes abielu rikub oma ligimese naisega, abielurikkujat meest ja abielurikkujat naist karistagu surmaga!" Selles konkreetsetes juhtumises ei öeldud midagi mehe kohta. Kus ta oli? Miks ainult naine kohtu ette toodi?

Moosese Seadus kirjeldab surmamise meetodit abielurikkumise korral nii mehele kui naisele. „Kui su keskel mõnes su väravaist, mis Issand, su Jumal, sulle annab, leitakse mees või naine, kes teeb, mis kuri on Issanda, su Jumala silmis, rikkudes tema lepingut, kes läheb ja teenib teisi jumalaid ja kummardab neid, päikest või kuud või kõiki taevavägesid, mida ma olen keelanud, ja sellest teatatakse sinule ja sa kuuled seda, siis kuula hästi järele, ja vaata, kui see on tõsi, asi on kindel, seesugust jõledust on Iisraelis tehtud, siis vii see mees või naine, kes teda kurja on teinud, välja oma väravate ette, olgu see mees või naine, ja ta visatagu kividega surnuks! Surmatav surmatagu kahe või kolme tunnistaja ütluse põhjal; ühe tunnistaja ütluse põhjal ei tohi teda surmata. Tunnistajate käsi tõusku esimesena ta vastu, et teda surmata, ja seejärel kogu rahva käsi. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskelt!" (5Ms 17:2-7)

On koht kasutamaks võimu karistamiseks, kui jultunult eiratakse moraalseid printsiipe, mis väljenduvad Jumala Sõnas. Pühakiri aga ütleb selgelt, et sellist karistust peab juhtima selge õiglusega. **Peab olema korralik uurimine, et otsust ei tehtaks ilma faktideta ning et kõik seotud olevad isikud on osa õiglussüsteemist. Õiglussüsteemis ei tohiks olla ühepoolsust. Kirjatundjad ja variserid ei olnud põhjalikud ja õiglased oma juhtimises. Nad olid korrupeerunud, erapoolikud ning ajendatud kurjast, vihast ja kadedusest. Nende suhe Jumalaga oli kaheldav ning selle asemel, et otsida võimalust hoida õigluse ja tõe printsiipe,**

tahtsid nad rahuldada enda kõlbeliselt rikutud huvisid.

Õiglussüsteemis on alati koht Jeesusele. Alati on ruumi majutamaks jumalikku advokaati ning selle pärast on Jeesuse meetod selles situatsioonis tulemuse leidmiseks eeskujuks.

JEEBUS KUI KÕRGEIM KOHTUNIK

„...Jeesus kummardus ja kirjutas sõrmega maa peale. Aga kui nad küsides peale käisid, ajas Jeesus enese sirgu ja ütles neile: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!“ Ja ta kummardus jälle ja kirjutas maa peale.“ (Jh 8:6-8) On huvitav täheldada, et Jeesus kui kõrgeim kohtunik ei öelnud, et õiglust ei peaks seatama. Jeesus ei keelanud neile nende nõudmist. Ta ainult tahtis, et nad teeksid isikliku endassevaatamise enne, kui nad viivad täide, mida peavad õigluseks. Paljud mõtisklevad selle üle, mida Jeesus maa peale kirjutas ning selle tagamõttele nii süüdistajatele kui ka süüdistatavale. Ellen White ütles: „Kärsitud Tema viivituses ja nähtavas ükskõiksuses, tulid süüdistajad lähemale, rõhutades küsimust Tema tähelepanuks. Aga kui nende silmad, mis jälgisid Jeesust, jõudsid maani Tema jalge ees, nende näoilmed muutusid. Seal, nende ette tõmmatult, olid nende endi elude süüdistavad saladused. (DA 461.2) Maa peale kirjutamisega viivitati tegusid ja anti aega isiklikuks peegelduseks.

Nende nõudmisel Jeesus vastas: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!“ See on otsene viide 5. Moosese raamatu 13:10; 17:7 (3Ms 24:14) – kuriteo tunnistajate käsi peab kivi viskamiseks esimesena tõusma ning nad ei tohi olla ise kuriteo osalised. Ellen White järgi: „Naine seisis Jeesuse ees, hirmust küüru tõmbununa. Jeesuse sõnad: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga,“ kõlas naisele kui surma määrava lausena. Ta ei julgenud tõsta oma silmi Päästjale, vaid ootas vaikselt oma saatust.“ On ilmselge, et Jeesus oli erinev teistest temaaegsetest religioosetest juhtidest ja variseridest. Ta näitas otsuste tegemise oskust, mis ei tõstnud esile ainult naise süüd, vaid ka süüdistajate oma. Seal Ta näitas oskuslikult, et nii süüdi kui naine on, on ka nemad ning süüdimõistmine, mida naine väärt oli, olid ka nemad samamoodi väärt millegi eest. **Selle asemel, et visata kividega, viskas Jeesus kaastundega, andestusega, armastusega, armuga, halastusega, sallivusega ja aktsepteerimisega.** Kas sa saad mõnda neist praegu teha?

SÜÜDISTAJATE REAKTSIOON

Johannese 8:9 saame lugeda: „Ja seda kuuldes lahkusid nad üksteise järel, vanematest alates, jäid üksnes tema ja keskel seisev naine.“ Paljud usuvad, et süüdistajad olid „süüdi mõistetud nende enda südame-tunnistuse poolt“ ning nende jahmunud lahkumine tunnistab sellest. Nad tulid oma tähtsaima motiiviga häbistada Jeesust, kasutades selleks naist kui patuoinast. Siiski lahkusid nemad häbiga ning naine seisis üksinda Jeesuse ligiolus!

Tuleb aeg, mil noored inimesed, lapsed ja täiskasvanud peavad jätma midagi maha, et olla koos Jeesusega. Praegu on see aeg. Süüdistajad jätsid naise endast maha. Nad jooksid oma isikliku pelgupaiga poole. Olid nad pöördunud, kui nad lahkusid? Me ei tea seda. Ilmselt mõned olid. Mitte kõik, kes jätavad maha süüdistused, pöörduvad. Mõned lahkusid sama arvamusega. Jättes naise maha, tundsid mõned, et see on nende aeg. See ei olnud naise pärast, see oli nende endi pärast.

See palvenädal on aeg vaadelda ja teha isiklikku eneserefleksiooni. Mitte keskenduda neile, kes meid süüdistavad, vaid leida, kas süüdistus on tõde või ei. Kas see on õige või vale? Kas ma annan süüdistusteks põhjust? Kui see on õige, siis mis ma peaksin tegema? Kui see on vale, siis mis ma peaksin selles osas tegema? Süüdistatav pidi seda kõnetama. Süüdistajad pidid seda kõnetama. See on aeg isiklikuks refleksioon. **Teised ei tohi olla meie elus ja kogemustes tähtsamad kui meie suhe Jeesusega!** Mida tegi naine vaadates näkku süüdistustele, samal ajal kui süüdistajad läksid oma kodudesse? Ta seisis üksinda Jeesuse ligiolus! See oli tema jaoks alandav, kuid privilegieeritud kogemus seista üksinda Jeesuse lähedal. Ringi tema ümber haihtus ja tema seisis seal üksinda!

SEISTES ÜKSINDA JEESUSEGA

Jäänud naisega üksinda, rääkis Jeesus temaga esimest korda. Tema pöördumine - „naine“ - oli tollel ajal täielikult austusväärne ja kombekohane. Ta ei küsinud naiselt, kas too on süüdi. Ta teadis tõde selle juhtumi taga. Jeesuse viimased sõnad salmis 11 kinnitavad Tema eeldusi. Tema küsimus naisele oli: „Kas keegi ei ole sind surma mõistnud?“ Ta vastas otse: „Ei keegi, Issand!“. Sellel hetkel oli Jeesus lähedal vastamaks küsimusele, mis talle varasemalt oli esitatud.

Hoolimata Moosese Seaduse vajalikkusest, ütles Jeesus sellel hetkel:

„Ega minagi mõista sind surma.“ Ellen White ütleb: „Oma hämmastuses nägi naine oma süüdistajaid vaikides ja segaduses lahkumas. Siis langesid need lootust täis sõnad tema peale: „Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!“ Tema süda sulatati üles, ning ta heitis end Jeesuse jalge ette, nuuksudes tänutundest ja armastusest ning kibedate pisaratega oma pattu tunnistades. (DA 462) Jeesuse sõnade enesekindlus ja isiklik täiuslikkus mitte ainult ei meenuta, et Jeesus ei tulnud hukka mõistma, vaid päästma (Jh 3:17; 12:47), vaid ajendavad meid meenutama ka Jeesuse õigust, kes nagu Jumal, võib andestada pattu (Mt 9:1-8). Õige vastus, mida teha kui oled saanud armu minevikus tehtud pattude üle, on säilitada puhtus tulevikus. **On koht andestuse jaoks, andestus süü vastu, andestus süüdistajate vastu ning andestus isegi süütuses. Andesta!**

Noored inimesed, võtke oma koht Jeesuse ligiolus. Mitte rahvahulgas ei leia me päästet, vaid selles üks-ühele suhtes, kus vestlus saab olla elav ja otsene, ilma vahelesegavate kommentaariteta. Ainult Jeesus ja sina! See on midagi, mida me kõik vajame – üksühele suhtlemist Jeesusega, meie Päästajaga, Messia ja Lunastajaga. Kuidas sa seisad Temaga üksinda? Leides aega isiklikuks palveks, veetes aega lugedes ja uurides Tema Sõna, samuti ka Prohvetikuulutusi ja teisi inspireerivaid materjale. Mediteerides Temast ja regulaarselt tunnistades Tema armust sinu elus.

JEESUSE VIIMASE SÕNAD NAISELE

Viimased sõnad, mis Jeesus ütles naisele, kui too seisis üksinda Tema ligiolus, olid: „Ega minagi mõista sind hukka. Mine, ja ära enam tee pattu.“ (s11) See meenutab meile Joosepi kogemust. Ta vennad müüsid ta pahameelest, kadedusest, vihast ja kiivusest orjaks Egiptuse kaupmeestele. Tema ustavus Jumalale, mis põhines Temaga üksinda koos veedetud ajal, tasus talle ära. Kuigi teda heideti kaevu, teda müüdi ja koheldi kui looma, terroriseeriti ja ahvatleti, visati vanglasse, sai temast lõpuks Egiptuse valitseja. Vendade üllatuseks pidid nad ennast talle allutama, et ellu jääda ning nad kahetsesid oma tegu. Imestunud tema positsioonist ja autoriteedist, Joosep ütles vendadele: „Te mõtlesite küll mu vastu kurja, aga Jumal pööras selle heaks, et teha, mis tänapäeval ongi tehtud: hoida palju rahvast elus.“ (1Ms 50:20)

Süüdistajad tõid naise Jeesuse ette. Nad mõtlesid kurja, aga see andis naisele võimaluse olla üksinda koos Temaga ja millise väljapaist-

va tulemuseni see viis teda. Jeesuse otsus, „Ka mina ei mõista sind hukka“, ei andnud edasi lihtsalt õigeksmõistmist või hukkamõistmist. See otsus oli otsene laeng naisele, et sellest hetkest alates elada oma elu väga erinevalt – mitte enam pattu tehes. Jeesuse vabastav töö ei tähendanud patu vabandamist. Ta andis oma mõtte edasi otse, isegi kui see ilme maalis naisest pildi kui regulaarsest liiderdajast. Jeesus ütles talle: „Mine koju; sa oled elus, aga jäta patt oma elust.“ Kohtumine Jeesusega nõuab alati elumuutust, patust eemale pöördumist. Halvatut Johannese 5:14 hoiatati sarnaselt „mitte enam pattu tegema“. Kuid selles loos anti mehele selgelt edasi, millised on laastavad tagajärjed sellele, kui ei kuula hoiatust. Jeesus ei kohtle pattu kergelt, kuid Ta annab patustele võimaluse alustada oma elu uuesti.

Noored inimesed, kas te võtate kohe vastu selle võimaluse ja teete selle otsuse alustada koos Jeesusega oma elu uuesti? Jumala eesmärk oma Poja maa peale saatmisega ei olnud maailma hukka mõista, vaid maailma Tema läbi päästa (Jh 3:17). Kas sa võtad Ta kohe vastu? Kas sa võtad praegusel hetkel vastu pühendumise olla koos Jeesusega üksinda? Väga varsti tuleb Ta tagasi nende jaoks, kes on pühendunud. Tervet maailma ei päästeta, aga kesiganes valib, saab päästetud ja pääste on ka noorte inimeste jaoks. See on meie hetk võtta vastu Jumala tasuta kink pääste näol ja pühendada oma elu Jeesusele, sinu Päästjale.

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. On sind kunagi valedel alustel süüdistatud? Kuidas sa tundsid end?
2. Selle loo sõnumit meeles pidades, kus naine on tabatud abielurikkumiselt, kuidas peaks valedel alustel süüdistatav naine või mees ennast selles protsessis ise kaitsma?
3. Millised on parimad vahendid, millega saab noor inimene ennast kaitsta, et mitte järele anda korruptiivsetele moraalsetele tegevustele ja olukordadele?
4. Arutle, kuidas sa julgustaksid noort, keda kas õigetel või valedel alustel süüdistatakse mõne moraalse küsimuse pärast ning peab selle tõttu minema kiriku nõukogu ette.
5. Seleta, mida sa mõtled, mida Jeesus mõtles oma sõnadega, mis ta ütles süüdi olevale naisele „Ega minagi mõista sind hukka, mine, ja nüüdsest ära enam tee pattu.“

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA IDENTITEET

5. PÄEV: KOLMAPÄEV

MEELE NIMEL VÕIDELDES

PIIBLI TEKST: LUK 8:26-39

Verona oli hästi intelligentne noor daam, kes oli hea arutleja, armastas argumenteerida, küllaltki enesekindel, sõbralik ja talle meeldis alati olla teiste seltskonnas, eriti nende, kes olid enda arvates postmodernsed ja vinged. Ta nautis kirikustandardite ja –praktikate kahtluse alla seadmist ja meeldis olla asjade väljaütleja hääletute ja nende asemel, kes olid liiga pelglikud rääkimaks. Ta oli sotsiaalselt hästi teadlik ja pidas end vastutavaks eakaaslastega lävimise eest, et hoida neid kursis hetkesündmustega. Ta saavutas selle oma internetiblogiga, kus ta andis ausaid arvamusi päevakajalistel teemadel. Ta püsis asjakohaste uudiste ja arengusuundade tipus tänu oma väga aktiivsele Twitteri kontole. Tema kinnisidee arvutite, Interneti ja uudishimu teadmiste omandamise vastu viis ta internetivõrgu *Ouija (Wee Gee) Board*’ini, mis on üks lame lauatahvel, millel on nii tähestikutähed, numbrid, sõnad „jah“, „ei“, „tere“, head aega“ kui ka mitmed sümbolid ja pildid. See on tuntud ka kui vaimu laud või rääkiv laud.

Seda lauda kasutatakse koos väikese südamekujulise puutüki või liikuva osutiga, et rituaali ajal näidata vaimu sõnumit tähthaaval. Osa-

võtjad panevad oma sõrmed puutükile ja eeldatavasti see liigub vaimu mõjul laual ringi sõnu täht haaval välja öeldes. See laud on seotud deemonliku mängumaaga ja inimesi on hoiatatud, et sellega mitte mingit pistmist teha. Siiski, Verona ilmutas huvi selle vastu ja kutsus ühel õhtul ühe sõbra endaga kaasa mängima. Sellal kui mängiti, sai Verona äkitselt kurjast vaimust vaevatud. Ta hakkas mõirgama ja ringi visklema, kuna ta oli transis. Ta muutus ettearvamatuks, hakkas nägema hallutsinatsioone, oli näha musklikrampe ja raskusi neelamisel. Nüüdsest oli temaga raske hakkama saada, tal oli ebanormaalne üleloomulik tugevus ja hakkas rääkima väga jämeda häälega, mis oli jämedam kui täiskasvanud mehe hää. Ta tegi mitu katset leidmaks teravaid asju ja paistis, et tahtis võtta endalt elu ning teha oma ümber teistele viga.

Saatan ja kõik tema kurjad inglid püüavad täna meie maailmas leida inimesi, et sihtida neid kurja nooltega. Nad vaatavad inimestes nii tugevusi kui nõrkusi ning lennutavad oma nooled täpselt nendesse punktidesse, kus nad on võimelised neid alistama. Kuna saatanlik sekkumine noorte inimeste ja täiskasvanute hulgas jätkub, siis Saatan esimene eesmärk on muuta nende väärtusi ja pöörata neid iseenda, oma usu, pere, Jumala ja ühiskonna vastu. Need deemonlikud jõud mõjutavad inimesi otsima tundmatu info teadasaamist, teadmist, mida saadakse väljaspoolt viit meelt ning mida võetakse vastu läbi üleloomuliku sekkumise või ühenduse.

Luuka 8:26-29 on kohane tekst, mis käib meie teema kohta, „Meele nimel võideldes“. „Ja nad purjetasid gerasalaste maale, mis on Galilea vastaskaldal. Aga kui Jeesus astus maale, juhtus talle vastu üks linnast tulnud mees, kel oli kuri vaim. Ammust ajast ei kandnud ta enam riideid ega elanud majas, vaid surnuhaudades. Aga Jeesust nähes hakkas ta karjuma, heitis tema ette maha ja hüüdis valju häälega: „Mis on mul sinuga asja, Jeesus, Kõigekõrgema Jumala Poeg? Ma anun sind, ära mind piina!“ Jeesus oli käskinud rüvedat vaimu inimesest välja minna. See oli ju teda kaua aega vaevanud, ja meest oli ahelatega seotud ja pandud jalaraudu, aga iga kord oli ta kiskunud köidikud katki ja kuri vaim oli teda kihutanud tühermaile.

KURJAST VAIMUST VAEVATUD JA VAIMUHAIGUS

Sajandeid on paljud olnud arvamusel, et vaimuhaigus on kurjast vaimust vaevatud olemine. Chris Cook'i artikkel kurjast vaimust vaevatud

olemisest ja vaimuhaigusest, mis on avaldatud 1997. a sügisel ajakirjas „*Christian Medical Fellowship Journal*“ väitis, et näib mõistlik oletada, et kurjast vaimust vaevatud olemine on mõnede vaimuhaiguste põhiline tegur, kuid see võib olla ka mõnede mittepsühhiaatriliste seisundite põhjustaja ja teistel juhtudel võib seda kohata psühhiaatriliste ja meditsiiniliste häirete korral. Veel enam, kurjast vaimust vaevatud on põhiliselt vaimne probleem, kuid vaimuhaigus on multifaktoriaalne, mille juures on olulisteks põhjustajateks vaimsed, sotsiaalsed, psüholoogilised ja psüühilised faktorid. **Seega, tõeolu lugude põhjal ei saa vaimuhaigust pidada tingimata kurjast vaimust vaevatud olemiseks.**

Kurjast vaimust vaevatud olemist võib tänapäeval mõnes maailma osas esineda rohkem kui teises. Erinevad diagnostilised oskused mängivad põhirolli abi pakkumises neile, kelle probleemidel võib olla deemonilik või meditsiiniline/psühhiaatriline päritolu. Kurjast vaimust vaevatud oleku tuvastamisel on väga oluline vaimulik taiplikkus. Teiselt poolt, vaimuhaiguse korral on meditsiiniline/psühhiaatriline hoolitsus hindamatu. Ükskõik, kas kurjast vaimust vaevatud, vaimuhaige, füüsiliselt haige, sotsiaalselt haige või vaimulikult haige, Jeesusel on võim üle nende kõikide ja läbi järjekindla palve ning usu läbi Temast sõltudes, on tervistamine ja taastamine võimalik. Sellel kurjast vaimust vaevatud olemise lool on täna noortele, lastele ja täiskasvanutele vaimulikke juhiseid.

On äärmusi, mida tuleks vältida seoses kurjast vaimust vaevatud olemise või saatanlike liikumiste puhul. C. S. Lewis ütles: „On kaks võrdset ja vastandlikku eksitust, milles meie rass võib langeda Saatanale. Üks on mitte uskuda nende olemasolusse. Teine on uskuda ja tunda liigset ning haiglaslikku huvi nende vastu. Nad ise on võrdsetl tänuvõlgsed mõlema eksituse juures ja tervitavad materjalisti ja maagikut sama rõõmsalt“ (lk.3).

KURJAST VAIMUST VAEVATU

Vastavalt sellele tekstile, koosnes gerasalaste maal Jeesust tervitama tulnud komitee ühest mehest, kes oli täiesti kurjast vaimust vaevatud. On ilmne, et see oli tõsine probleem Luukase ajal, kuna evangeeliumikirjutajad nimetasid selliseid kordi arvukalt. Viisi, kuidas ta ilmus, võiks arvatavasti võrrelda televisiooni loomingu „Uskumatu Hulk“ (ing k „*Incredible Hulk*“). Kuigi tema sümptomid oleksid paistnud nagu need on ühel hullul mehel, ütlevad mitmed evangeeliumikirjutajad mei-

le, et see oli kurjast vaimust vaevatud olek. Oma kohutavast seisundist kannustatuna jättis see mees oma kodu, võõrandus inimestest ja seostas end surnutega elades kalmistul, mis kindlasti ei ole koht, mille keegi terve mõistusega elamiseks valiks. Tema eelistatud riietusviis oli alasti olemine ja ta liikus kogukonnas vihaselt ja raevutsedes, mis kutsus elanikes esile kartust. Raevu sattudes oli ta lausa nii tugev, et kui ta oli kettidega kinni aheldatud, oli ta võimeline need murdma ja end vabastama (salm 29).

Esines vähemalt kuus häiret, mida see kurja vaimu all olemine tekitas oma ohvris: (1) isiksusehäire, mille korral tema identiteet ja individuaalsus olid hõivatud deemonite poolt. (2) Mittesotsiaalne käitumine, mis väljendus tema eluga pagenduses haudade ümbruses, kaugel inimeste tsivilisatsioonist. (3) Ebatavaline vaimulik läbinägemine, mis tegi teda tähelepanelikuks Jeesuse, Jumala Poja äratundmiseks, ja andis talle ebatavalise vaimuliku intelligentsuse. (4) Üliinimlik tugevus, mille tõttu oli ta normaalsete inimlike kontrollimeetoditega kontrollimatu. Ta lõhkus kõik teda kinni hoida üritavad vahendid ja tegi end vabaks. (5) Piinamine, mis oli põhjustatud neile, kes langesid tema ohvriks, et olla pidevalt kannatavad ja (6) ennast hävitav kalduvus, pidevalt endale kahju tehes, kasutades kive ja teisi asju.

MEELE VALVAMINE KURJAST VAIMUST VAEVATUD OLEMISE VASTU

Saatanlik mõju meelele võib mõjutada indiviide tegema mõtlematuid asju. Mõned jätavad kodu, pere ja sõbrad ning koguduseliikmed ja elavad üksilduses ja isolatsioonis. Mõned lubavad endale mitmesuguseid mittekristlikke käitumisi. Nad saavad mõnuainete sõltuvuse, mille hulgas on alkohooli joomine ja suitsetamine. Nad satuvad pornograafia küüsi, abielurikkumisse ja ebamehelikku käitumisse. Mõned, väga heade intellektuaalsete võimetega jätavad pooleli kooli ja karjääripüüdlused ning tähendusriikka elukutsumuse, et saada okupeeritud mitteambitsioonikate ajaviidetega.

Apostel Paulus annab nõu, et me ei peaks alahindama Saatana võimet ja peaksime olema varustatud tema vaimulike rünnakute ja kurjast vaimust vaevatud olemise vastu. „Viimaks veel: saage vägevaks Issandas ja tema tugevuse jõus! Pange ülle Jumala sõjavarustus, et te suudaksite seista kuradi salanõude vastu! Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega, selle pimeduse maailma

valitsejatega, kurjade taevaaluste vaimudega. Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud. Seiske nüüd ja teie niuded olgu võõtatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü ja teie jalga-des olgu valmidus minna kuulutama rõõmusõnumit rahust! Kõigepealt aga võtke kätte usukilp, millega te võite kustutada kõik kurja põlevad nooled! Võtke ka päästekiiver ja vaimumõök, see on Jumala sõna! Ja palve ja anumisega palvetage igal ajal Vaimus ning selleks valvake kogu püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest" (Ef 6:10-18).

„Need, kes ei taha langeda saagiks Saatana kavatsustele, peavad hästi valvama oma hingede teeradade järele: nad peavad hoiduma vaatamast, kuulamast ja lugemast kõike, mis kutsub esile ebapuhtaid mõtteid. Vaimu ei tohi iial lubada ekselda iga teema ümber, mida võib sisendada hingevaenlane. „Sellepärast võõtage oma meele niuded,“ ütleb apostel Peetrus, „ja olge kained... ärge anduge endistele himudele...; vaid nõnda nagu see, kes teid on kutsunud, on püha, saage ka ise pühaks kõigis eluviisides.“ Paulus ütleb: „Viimaks, vennad, kõik, mis on tõsine, mis aus, mis õige, mis kasin, mis armas, mis on hea kuulda kui vooruslik komme ja kiituse väärt, sellele mõelge!“ (Flp.4,8). See nõuab tõsist palvet ja püsivat valvamist. Meile peab kaasa aitama pidev Püha Vaimu mõju, kes meie vaimu ülespoole tõmbab ning harjutab seda puhaste ja pühade asjadega. Ja meie peame hoolsalt uurima Jumala Sõna" (Kuulutused noortele, org lk 285).

MIS TÄHENDAB JEESUSE JUURDE TULLA

„Aga Jeesust nähes hakkas ta karjuma, heitis tema ette maha ja hüüdis valju häälega: „Mis on mul sinuga asja, Jeesus, Kõigekõrge-ma Jumala Poeg? Ma anun sind, ära mind piina!“ Jeesus oli käskinud rüvedat vaimu inimesest välja minna. See oli ju teda kaua aega vaevanud, ja meest oli ahelatega seotud ja pandud jalaraudu, aga iga kord oli ta kiskunud köidikud katki ja kuri vaim oli teda kihutanud tühermaile. Jeesus aga küsis temalt: „Mis su nimi on?“ Tema ütles: „Leegion.“ Sest temasse oli läinud palju kurje vaime“ (Lk 8:28-30).

Ellen White ütles: „Saatan oli pimestanud õnnetu kannataja mõistuse, ent Kristuse ligidus läbistas pimeduse. See inimene tundis igatsust vabaneda Saatana kontrolli alt, kuid kurjuse ingel hakkas vastu Kristuse väele. Kui vaevatu püüdis paluda abi Jeesuselt, pani kuri vaim talle suhu oma sõnad, mida ta karjus hirmupiinas. Kurjast vaimust vaevatu

mõistis osaliselt, et siin oli see, kes võiks teda vabastada, ent siis, kui ta püüdis jõuda võimsa käe ulatusse, takistas teda teise tahe ja suust paiskusid teise sõnad. Võitlus Saatana väe ja vaevatu vabaduseigatsuse vahel oli kohutav" (Ajastute Igatsus, org lk 255).

Kui tuled Jeesuse juurde, siis ta loob sinuga suhtluse, mis viib sinu elu uuele ja teisele suunale. Kui teed Jeesusest oma sõbra, siis on võimalused puhastuseks, tervistuseks, taastamiseks, arengusaavutuseks ja eduks lõputud. Inimesed, kel pole erilist muret meie pärast, panevad meid tihti end hästi tundma. Meie tõelised sõbrad kalduvad küsima raskeid küsimusi ja loodavad täiskasvanulikke vastuseid. Nad hoiavad meid kõige paremini. Vahel jääb meil tänust puudu. Selle kohtumise ajal pidi kurjast vaimust vaevatu tajuma, et see võib tuua radikaalse muutuse tema elus. Nii nagu see kurjast vaimust vaevatu on inimesed vastakad radikaalsete muutuste suhtes.

Jutlustajate kommentaaride seerias, Larson, B., ja Ogilvie ütlevad, et pärast seda, kui Jeesus käskis deemonitel välja minna, uurist ta mehelt tema nime, mis oli põhjalik küsimus tema identiteedist sarnaselt sellele, millega kaasaegne psühhiaatria tegeleb. Mees vastas Jeesusele taiplikult: „Mu nimi on Leegion“. Neil päevil sisaldas leegion 6000 sõdurit. Piibli aegadel näitas kannatajas elavate deemonite arv vaimse haiguse astet. (Maarja Magdaleena oli vaevatud seitsme deemoni poolt). Kurjast vaimust vaevatu väitis end olevat 6000 deemoni mõju all, mis tähendas, et ta ütles Jeesusele kui haige ta tegelikult oli. See oli skisofreeniline härra – kelle identiteet oli kaotatud ja kellel oli palju erinevaid isiksusi, üksik ja elas normaalse ühiskonna välimisel piiril, surnuajas – see mees jooksis Jeesuse juurde ja alustas Temaga kõnet, mis lõppes temale abi pakkumisega. Mis on sinu identiteet? Kes sa oled? Mida sa ütleksid Jeesusele selle kohta, kes sa oled?

Mõnikord meist isegi kõige stabiilsemad vaevlavad identiteediküsimusega. Geniaalne Ühendriikide leiutaja ja arhitekt Benjamin Franklin oli teadaolevalt väga alatu oma enda perega. Milline oli tegelik Ben Franklin? Thomas Jefferson kirjutas, et „kõik mehed on loodud võrdseks“, kuid siiski on öeldud, et ta pidas orje kuni surmapäevani. Milline oli tegelik Thomas Jefferson? Tolstoid on austatud kui üht oma aja suurepärase kristlasest kirjanikku ja riigimeest, kuid siiski tema naine ütles, et ta ei poetanud talle kunagi üht heasüdamlikku sõna ega andnud üht tassi vett. Jälle, kas tõuseks tegelik Leo Tolstoi püsti? Isegi apostel Paulus räägib kirjas roomlastele 7:19, 24 enda kahestunud

isiksusest: „Sest head, mida ma tahan, ma ei tee, vaid paha, mida ma ei taha, ma teen. Oh mind õnnetus inimest! ...“. Näib, et me kõik oleme potentsiaalselt skisofreenilised.

Aga siin on head uudised: Jeesuse juurde tulles meie tõeline identiteet võib avalduda ja me ei saa olla liiga hämmeldunud, segaduses või hullumeelsed Tema jaoks, et meid korda seada, tervistada ja taastada. Ellen White ütles: „Kurjast vaimust vaevatu sai palve asemel öelda ainult Saatana sõnu, ja ometi kuuldi tema südame sõnulväljendamatut palvet. Mitte ühegi abivajava hinge karjatust, kui see jääb ka sõnades väljendamata, ei jäeta tähelepanuta. Neid, kes nõustuvad astuma lepingulisse vahekorda taeva Jumalaga, ei jäeta Saatana meelevalla või oma iseloomunõrkusesse“ („Ajastute Igatsus“ org lk 258). Tema oli vastus kurjast vaimust vaevatu probleemidele. **See sama Jeesus, kes vaigistas tormi, on ka see Üks, kes võib parandada meie mõistuse, lahendada identiteedikriisid, ümber korraldada meie mõtteprotsessid ja panna meid rõõmustama.** Ta suudab päästa meid kõigist olukordadest, milledesse satume kasvõi tahtmatult. See Ülim Olend, Jumal ise, on meie sõber. C. Raymond Beran annab meile sõbra kirjelduse:

„Sõber... on isik, kelle juures julged jääda iseendaks; sinu hing võib olla alasti tema ees. Näib, et ta ei palu sul end varjata, vaid olla see, kes oled. Ta ei taha, et oleksid parem või halvem. Kui oled temaga, siis tunned, nagu vang tunneb, kui ta on süütuks kuulutatud. Sa ei pea ennast valvama. Sa võid öelda, mida arvad nii kaua, kuni jääd ehtsalt endaks. Ta saab aru sinu loomuse nendest vasturääkivustest, mille tõttu teised sind väärsti mõistavad. Temaga olles hingad kergendatult. Sa võid tunnistada oma väikest edevust ja ebasünnist viha, enda kitsidust ja absurdsusi ning neid talle avades need haihtuvad, kaovad tema lojaalsuse valgesse ookeani. Ta saab aru. Sa ei pea olema hoolas. Sa võid teda halvasti kohelda, tähelepanuta jätta või sallida teda, sel ei ole vahet. Sa meeldid talle. Ta on nagu tuli, mis puhastab luu. Ta saab aru.“

Ennast hinnates näeme, et meil ei ole kunagi olnud sellist sõpra ega ole ise olnud selline sõber ja see on põhjus miks oleme praegu siin. Me vajame seda sõpra, kes saab meid aidata olla selline sõber! Jeesus on selline sõber! Kui ta ütleb: „Räägi mulle sellest!“, siis sa võid end avada ja paljastada enda hämmelduse, sa võid avaldada Talle, kes sa oled. Sa võid öelda Talle: „Mu abielu on ebaõnnestunud.“ „Ma olen oma lapsed maha jätnud.“ „Ma olen reetnud oma parima sõbra.“

„Mul on lõhestunud isiksus.“ Ma olen pornograafiast sõltuvuses.“ „Ma olen seksisõltlane.“ „Ma olen hädas homoseksuaalsete kalduvustega.“ „Ma muutun vaimulike asjade suhtes ikka järjest ükskõiksemaks.“ „Ma olen agar valetaja.“ „Ma olen narkootikumide küüsis.“ „Ma olen sotsiaalsest meediast, filmidest ja igasugustest lõbustavatest meelelahutustest haaratud nii, et ma ei leia aega piibliõppeks, palveks ning isiklikuks teenistuseks.“ **Talle avanedes võime leida ühtsust ja saada üheks rõõmsaks isikuks nii, et meil on, keda armastada, mida teha ning millele loota.**

JEESUSE JUURDE TULEKU TULEMUS

„Aga kui karjased nägid, mis oli sündinud, põgenesid nad ja kuulutasid sellest linnas ja maal. Siis inimesed tulid juhtunut vaatama. Kui nad tulid Jeesuse juurde ja leidsid inimese, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, rõivastatult ja selge aruga Jeesuse jalgade ees istumas, löid nad kartma. Ja pealtnägijad kuulutasid neile, kuidas kurjadest vaimudest vaevatu oli pääsenud“ (Luk 8:34-36).

Need uudised levisid linnas kui kulutuli ja gerasalased läksid välja suure uudishimuga, et ise vahetult näha seda, mida räägiti mehest, kes oli hullumeelsena elanud nende hulgas kõik need aastad. Tervisel ja terviklikkusel on kolm peamist osa, mida Luukas seda uut meest kirjeldades välja toob ja mis on rakendatavad igas ajastus. Nad leidsid mehe, kellest deemonid olid lahkunud, Jeesuse jalge ees istumas, riides ja täie mõistuse juures. See on täpselt see, mida Freudi järgne psühhiaatria käsitleb – Need kolm märki terviklikkusest on: 1) autoriteedile allumine, 2) riides ja 3) täie mõistuse juures olemine.

Esiteks, ta istus Jeesuse jalge ees. Ta tegutses vastutustundlikult autoriteedile alludes. Ta ei olnud enam vaba tegema oma tahtmist. See oli teinud teda haigeks. Ta tegi oma tahtmist siis, kui jooksis raevutsedes, riideid seljast kiskudes ja elades nagu loom. Nüüd alistas ta oma elu Jeesuse autoriteedile. Kristlase vabadus on paradoks. **Kui alistad ennast Kristuse võimule ja Püha Vaim tuleb su ellu, siis oled kõige vabam.** Kui Jumala Vaim elab sinus ning Kristus on troonil, siis deemonitel ei ole seal kohta. Martin Luther ütles: „Kristlane on kõige kohusetundlikum teenija ja kõigi alam.“ Kaotame oma vabaduse, et leida uus vabadus.

Teiseks, ta oli riides, mis on teine märk heaolust. Ta ei olnud enam häbialune. Tema alastiolek sümboliseeris häbitust, moraalide ja

piiridega uhkeldamist. See on tänapäeval üldlevinud nakkus. On neid, kes ütlevad meile, et kõik on suhteline ja kui see tundub hea, tee seda. Aga Jeesuse võimule alludes pani mees end riidesse vastavalt uuele arusaamisele sellest, mis on sünnis ja kohane.

Kolmandaks, ta oli täie mõistuse juures. Ta nägi maailma, nagu see on. Ta ei olnud enam paranoiline ja veendunud, et kõik tahavad teda kinni püüda. Need, kes kannatavad selliste tunnete all, peaks end Püha Vaimu abiga alati veenma meeles pidamaks, et enamik maailmast isegi ei tea, et nad olemas on. Teiselt poolt tähendab täie mõistuse juures olemine, et aktsepteeritakse, et kõik ei armasta ega hakka sind armastama. Kõik ei armasta. Sul võib olla vaenlasi. Mees, kes oli olnud kurjast vaimust vaevatud, nägi nüüd täie mõistuse juures elu nii, nagu see tegelikult oli.

JUTUSTA OMA LUGU

„Mees aga, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, anus Jeesust, et ta tohiks jääda temaga. Ent Jeesus saatis ta minema ja ütles: „Pöördu tagasi oma koju ja jutusta, mida kõike Issand sulle on teinud!” Ja mees läks ja kuulutas mööda kogu linna, mida kõike Jeesus temale oli teinud“ (Luk 8:38,39).

Nüüd oli see mees teda vabastanud Jeesusest nii haaratud, et ta tahtis ühineda jüngrite ridadega, et käia Tema lähedal, kuid Jeesusel oli tema jaoks teine ülesanne. Jeesus saatis ta tagasi koju kuulutama ja tunnistama. See oli inimeselt inimesele teenistus. Ta ütles, et mine tagasi koju, las su perekond saab teada, mis sulle on tehtud. Mine oma naabrusesse ja lase oma sõpradel ja naabritel saada teada, mida Issand on sulle teinud. **Mine ja räägi oma lugu! On palju neid, kel on vajadus kohata Meest, kes tegi sellise muutuse sinu elus.**

Jeesus tahab, et võtaksime osa ühiskonna tervistamise kogu protsessist, sellepärast ta saadab meid. See on Jumala riik. Kui oled pöördunud, aita rahvas kokku koguda. On paljusid, kes kuulavad, kui nad näevad muutusi, mis on sinu elus aset leidnud. Mine ja jutusta oma lugu ja oma lugu jutustades räägid sa Jeesuse lugu! See on, mis Ta on mulle teinud! Ta taastas mind ja ta teeb seda sinule! See on evangeelium.

Seitsmenda Päeva Adventistidest noored inimesed üle kogu maailma peavad kogunema, et jagada seda imeilusat lugu. Jeesus, kes ter-

vistab, taastab, vabastab ja päästab, tuleb juba vähese aja pärast, et viia ustavad tunnistajad koju, ning sa peaks olema nende hulgas, kes jagavad seda igavest kogemust.

VIITED

Butler, T. C. (2000). *Vol. 3: Luke*. Holman New Testament Commentary (126). Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers.

Chris Cook, (1997). *Demon Possession and Mental Illness*. Retrieved from Christian Medical Fellowship on July 4, 2014 at <http://www.cmf.org.uk/publications/content.asp?context=article&id=619>

C. S. Lewis, *The Screwtape Letters* (New York: The Macmillan Co., 1971), p. 3.

Larson, B., & Ogilvie, L. J. (1983). *Vol. 26: Luke*. The Preacher's Commentary Series (152–153). Nashville, TN: Thomas Nelson, Inc.

Stein, R. H. (1992). *Vol. 24: Luke*. The New American Commentary (256). Nashville: Broadman & Holman Publishers

The Holy Bible: English Standard Version. 2001 (Lk 8:27). Wheaton: Standard Bible Society

White, Ellen G. (1964). *Desire of Ages*. Review and Herald Publishing Association. Washington, DC Hagerstown, MD.

White, E. G. (1930). *Messages to Young People*. Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association.

ARUTELU KÜSIMUSED

1. Arutage ja tooge välja viise, mida Saatan otsib, et tänapäeva noorte meeltesse tungida.

Kuidas võivad noored inimesed kaitsta enda mõistust kurjade jõudude rünnakute vastu?

2. Miks on nii, et inimesed kes on aktiivsed usus, langevad lõpuks Saatana saagiks?

3. Kuidas mõjutavad eakaaslased ja teised noori muutumaks vastuvõtlikuks kurjale vaimule?

4. Tooge näiteid kurjast vaimust vaevatud olemise kindlatest olukordadest ning avaldage, kuidas te võite aidata vabaneda kellelgi, kes on kurjast vaimust vaevatud.

TÄHELEPANU ALL: NOORUS JA JULGUS

6. PÄEV: NELJAPÄEV

KAS PÜSID TEMAS?

KIRJAKOHT PIIBLIS: LK 23:32-43

Mõned aastad tagasi läksime me ühel reedel turule ja kui me kõndisime mööda tänavat, ostes toiduained, mida vajasime, kuulsime et meie taga karjus keegi "mine rahvahulgast välja! Mine rahvahulgast välja! Mine rahvahulgast välja!" Me keerasime ümber, et vaadata, mis toimub, aga avastasime et see on ainult üks hullumeelne noormees, kes kõnetab pööraselt viirastust. Ilmselt tema vigane närvisüsteem näitas talle, et keegi on tõsisel ohus. Et aidata seda inimest, kes pidi olema tõsisel ohus, tundis noormees, et ta peaks hüüdma nii kõvasti kui suudab lootuses et ohus olev inimene tunneks ära hädaolukorra ja reageeriks kiiresti. Kui ta jätkas oma energia kulutamist, püüdes vältida ohvriks sattumist, üks härra, kes ei olnud hullumeelne küsis temalt, "Miks sa karjud mine rahvahulgast välja? See on vale! Sa pead liikuma koos rahvahulgaga." Hullumeelne noormees vastas härrale, kes ei olnud hullumeelne, "Ei, kui sa liigud rahvahulgaga, siis oled sa asjaosaline! Sa pead rahvahulgast välja liikuma!"

Luuka räägib loo nendest sündmustest, mis juhtusid Jeesuse viimastel eluhetkedel, enne Tema surma, ülestõusmist ja taevaminemist. Ta

annab meile aimu rahvahulgast, kes kogunesid hurraatama ja tähistama Tema surma, kes tuli tooma lunastust maailmale, kus inimesed olid eksinud ja suremas. Ta räägib maavalitseja Pilaatusest, kes andis volituse sellisele keeldumisele. Ta tõstab esile selle kuidas Rooma sõduri uhkelt täitsid oma kohust ja rahva ülemate pooldavat reaktsiooni. Ta rõhutab Jeesuse käitumisviisi siis kui ta pidi seda kohutavat kogemust läbi elama ja viib meie tähelepanu nende kahe kurjategija käitumisviisile, kes Temaga olid ristil. Ta teavitab meid sellest lubadusest, mida Jeesus ulatas sellele, kes Tema kõrval ristil oli suremas ja mis on sobiv ja asjakohane ka noortele sellel postmodernsel ajastul 21. sajandil. Kui me mõtiskleme Luuka 23:32–43 mõjususe üle, võime avastada selle tähtsust ja mõju julguse andmisel noortele Seitsmenda päeva Adventistidele ja noortele üldiselt, samuti täiskasvanutele ja lastele, et nad seisaksid väljas selle eest, mida pühakiri kuulutab ja et neid ei kõigutaks mõnitav rahvahulk.

Luuka ütleb selles tekstis: “Aga ka kaks muud kurjategijat viidi hukkamisele koos temaga. Ja kui nad tulid sinna paika, mida hüütakse Pealuuks, siis nad lõid Jeesuse sinna risti, samuti kurjategijad – ühe temast paremale, teise vasemale. Aga Jeesus ütles: “Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!” Aga nad heitsid liisku tema rõivaid jagades. Ja rahvas oli jäänud sesima ja teda vaatama. Aga ülemadki irvitasid Jeesuse üle: “Teisi on ta päästnud, päästku iseennast, kui ta on see äravalitu, Jumala Messias!” Ja ka sõdurid teotasid teda, astudes ta juurde, tuues talle äädikat ja öeldes: “Kui sa oled juutide kuningas, päästa iseennast!” Aga tema kohal oli ka tahvel: See on juutide kuningas. Aga üls ristil rippuvaist kurjategijaist teotas Jeesust: “Eks sa ole Messias? Päästa siis iseennast ja meid!” Aga teine sõitles teda: “Karda ometi Jumalat, kuna sa oled sellesama karistuse all! Meie küll õigusega, sest me saame kätte, mis meie teod on väärt, aga tema ei ole teinud midagi sündmatut.” Ja ta ütles: “Jeesus, mõtle minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki!” Ja Jeesus ütles talle: “Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga paradiisis.”

PILAATUS

Enne kui Jeesust sai seaduslikult risti lüüa, pidi kas Heroodes, Galilea ja Perea nelivürst või Pilaatus, Judea maavalitseja välja andma käskkirja. Luuka räägib sellest, kuidas Pilaatus lasi Jeesuse viia Heroodes Antipase ette, sest Jeesus oli Galilealane, Heroodesee meelevald all ja Pilaatus ise ei leidnud Jeesuses mingit süüd. Sarnaselt käitus ka

Herodes, kes oli segaduses, sest ta ei näinud Jeesusel mingit süüd ja saatis ta tagasi Pilaatuse juurde. Luuka rõhutab seda kuidas Pilaatus tõestas Jeesuse süütust kolm korda ja sellega kaitses nii Jeesust kui ka kristlasi Rooma riigi ees (Luuka 23:4, 14, 22). Pilaatuse mure kasvas, ta otsustas ja teatas, et tema ei leia Jeesuses mingit süüd, siis ta naine saatis talle sõna, öeldes, "Ärgu olgu sul midagi tegemist selle õigega".

Ehk siis, ta naine soovitas Pilaatusel mitte lasta teha kahju Temale. Pilaatus teadis, mida teha. Ta teadis, et peaks Tema vabaks laskma, aga rahvahulk oli vihane ja otsusekindel, et Teda peaks risti lööma.

Mida teha siis kui sa tead mis on õige ja tahad teha õigesti, aga oled survestatud tegema teistmoodi? Kas praegusel hetkel sellise dilemma ees? Kas rahvahulk on sinu väljakutse? On üks laul Heritage Singers poolt, mida me väga armastame. Sõnad on sellised:

Seletamatu rõõm täitis mu hinge

Päeval mil Jeesusest sai minu Kuningas

Tema õnnistatud Püha Vaim juhib mu teed

Tema õpetab ja mina õpin toetuma

Refrään:

Õpin toetuma, õpin toetuma,

Ma õpin toetuma Jeesusele

Temalt saan jõudu nii palju kui vajan

Ma õpin toetuma Jeesusele

Kurvalt, murtud südamega põlvitasin altari ees

Leidsin rahu, mis on vaikne ja tasane

Ainus, mis Ta palub on lapsemeelne usaldus

Ja süda, mis õpib toetuma Temale

Igas päevas on mul nüüd töotus võidust

Leidsin rahu, mis on vaikne ja tasane

Ta aitab mind kõiges mille eest palvetan

Iga päev õpin toetuma Temale

See tugev maavalitseja oli nii nõrk, see sama mõjuvõimas, autoriteetne mees Pilaatus, et ta andis alla rahvahulga populaarsele nõudmisele, öeldes, "Võtke Ta ja lööge Ta risti, Ta on teie Kuningas" (Johannese 19:13–16). Andes Jeesuse rahva kätte, et teda risti lüüa, ütles Pilaatus, et Jeesus on Kuningas, aga rahvahulk keeldus öeldes, "Meil ei ole kuningat, vaid on keiser." Pilaatus aga kirjutas sildi "Jeesus Naatsaretlane, juutide kuningas" ja pani selle ristile, selle teoga Pilaatus kaitses Jeesuse positsiooni, mis oli ja on võit nii Jeesusele kui ka kõikidele kristlastele (Johannese 19:19–21). Silt "See on juutide kuningas" oli kirjutatud Kreeka, Ladina ja Heebrea keeles. Poliitilistel põhjustel ning arglikkuse tõttu vahetas Pilaatus lihaks saanud Jumala Poja, kellel ei olnud patusüüd ühe tuntuima kurjategija vastu. Seda vahetus tehakse iga päev ja iga hetk kui noored, lapsed ja täiskasvanud vahetavad Jeesuse, maailma Päästja omaenda tühiste huvide vastu. **Noored, kas kelle kõrval te seisate praegusel hetkel? Kas Pilaatuse kõrval, rahvahulgas või hoopis Jeesuse kõrval?**

ROOMA SÕDURID

"Ja kui nad tulid sinna paika, mida hüütakse Pealuuks, natuke Jeruusalemmast väljaspool, siis nad löid Jeesuse sinna risti, samuti kurjategijad – ühe temast paremale, teise vasemale, /... / Ja kui sõdurid olid oma töö lõpetanud heitsid nad liisku tema rõivaid jagades. /... / Ja ka sõdurid teotasid teda, astudest ta juurde ja ulatades talle roo külge kinnatatud äädikaga immutatud käsna ja öeldes: "Kui sa oled kuningas, kus on sinu armee? Kas nad ei tulegi sind päästma?" (Clear Word Devotional Bible, Luuka 23:33–37).

Ellen White on kirjutanud, "Kui siis Herodes oma sõjameestega teda oli halvaks pannud ja pilganud ning riietanud toreda riidega, ühinesid pilkega ka roomlased. Õelad sõdurid koos Herodese ja Juuda aukandjatega ei valinud sõnu. Kuid Jeesuse jumalik kannatlikkus ei lõppenud" (Ajastute Igatsus, 499). Rooma sõdurid olid need, kes löid naelad vasaraga Jeesuse kätte ja jalgadesse. Rooma sõdurid olid need, kes torkasid piigiga Jeesuse küljesse. Rooma sõdurid olid need, kes valvasid Tema keha ristil ja ei lubanud kellelgi isegi püüda Jeesust päästa. Rooma sõdurid olid need, kes läksid kontrollima, kas Ta on surnud ristil. Nad täitsid rahva tahtmist hea meelega. Nad löid Ta ristile. Nad pilkasid Teda. Nad heitsid liisku Tema riiete üle. Nad õrritasid teda samamoodi nagu need, kes aitasid Noal tema laeva ehitada. Kui Jeesusel oli janu, andsid nad talle äädikat.

Sõites teel 1–10, see on maantee Louisianas, Ameerika Ühendriikides, oled sunnitud tee ääres nägema suurt reklaamitahvlit. Tahvel on vaatega linna poole, silla juures, mis läheb üle Mississippి jõe. Sellel reklaamitahvil on pilt Kristusest, kes ripub Kolgata ristil, pildi all on suurte tähtedega kirjas: "Sinu kõik!" Kas on olemas võimsamat mõtet? Jumal on Jeesuse Kristuse läbi juba võtnud initsiatiivi meie lunastuse heaks. Jeesus suri ristil. Nüüd on sinu kõik!

ÜLEMAD JA RAHVAS

"Ajastute igatsuses" on kirjas, "Kui kohtunikud Jeesuse kohta otsuse langetasid, haaras rahvast saatanlik raev. Nad mõirgasid nagu metsloomad. Rahvas tormas Jeesuse poole kisaga: "Ta on süüdi, saatke Ta surma!" Kui poleks olnud rooma sõdureid, ei oleks Jeesus elanud niigi kaua, et Teda oleks saadud Kolgatal ristile naelutada. Ta oleks seal samas kohtunike ees tükkideks rebitud. Kuid rooma võimud astusid vahele ja sundisid rahva relvade ähvardusel taanduma" (486).

Jeesuse ajal oli valitsejatel tavaks üks vang rahva valikul vabaks lasta paasapühade ajal. See, keda rahvas tahtis vabaks lasta, lasti ka vabaks. Rahva ülemad veensid rahvast, kes oli kogunenud Pilaatuse kohtukoja juurde, et nad paluksid Barabase, kes oli tuntud ja kurikulus kurjategija, vabastamist ning nõuaksid Jeesuse risti löömist. Kui Pilaatus küsis rahva käest, keda nad soovivad vabana näha, Barabast või Jeesust, hüüdis rahvas Barabase kasuks. Pilaatus küsis neilt, mida peaks Jeesusega tegema ja rahvas hüüdis, "Löö ta risti! Löö ta risti!" Pilaatuse käsul löödi Jeesus risti ning rahvas ja ülemad rõõmustasid ja lõbutsesid.

Kas pole mitte irooniline, et sellel ajal kui ülemad ja suur jõuk rahvast võtsid osa pilkamisest ja pidutsemisest, oli Jeesuse pea kohal silt suurte tähtedega "See on juutide kuningas". Ta oli nende Kuningas, kuid nemad ei mõistnud seda. Ta oli nende Lunastaja, kuid nemad ei mõistnud seda. Ta oli nende Päästja, kuid nemad ei mõistnud seda. Tema oli see, kelle käes oli nende elu, heaolu, edukuse ja tuleviku võti, aga nemad ei mõistnud seda ja pilkasid Teda. Samasugune lõbutsemine jätkub ka tänapäeval. Inimesed tähistavad Jeesuse sündi jõulude ajal kõige muuga, välja arvatud sellega, mis Teda rõõmsaks teeks. **Kõik istekohad saalis on võetud, aga Temale ei ole ühtki kohta, sest Teda ei ole kutsutud, isegi kui Tema pärast toimuvad pidustused.** Rahvas ja ülemad heitsid ta kõrvale. Mis on sinu vastus? On vaja julgust,

et Tema eest seista haigestunud keskkonnas, kus kõik on suhteline ning moraalsus on vaid inimese personaalne valik.

RISTILÖÖDUD JEEBUS

Ülempreesti käsust paigutati Jeesus kahe kurjategija vahele. Ellen White on öelnud, "Röövlite vahel olevana pidid inimesed mõistma, et Ta oli suurim kurjategijaist. Nii täitus Pühakiri: "Teda arvati üleastujate hulka" Jes 53, 12. Kuid preestrid ei mõelnud sellele. Kui Jeesuse rist röövlite ristide "keskele" püstitati, siis püstitati Tema rist sümboolselt pattides poleva maailma keskele" (Ajastute igatsus, 514-515). Mida teeksid sina kui sind löödaks süütult risti, nagu Jeesust – eriti siis kui teaksid, et sinu missioon on nende heaolu nimel? Kuidas käituksid nendega, kes sellise teoga hakkama said? Väga mitmed ootaksid võimalust, et neile kätte maksta. Need, kes on süüdi peaksid maksma täishinda nende südametute tegude ja tekitatud kannatuste eest.

Mida tegi Jeesus? Ta pöördus pilkajate pärast Taevase Isa poole: "Isa anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!" (Luuka 23:34).

On täiesti loomulik, et Ta pakkus andestust, sest sellepärast Ta siia tuligi. Siiski ei mõistnud nad Tema sõnade tähendust. Temale oli andestamine väga looulik, sest oli Ta seda ju teinud kordi varemgi, inimeste tervendamise näitas ta neile, et suudab ka patte andeks anda. Ta õpetas, et andestuse saavad vaid need, kes andestavad ka teineteisele (Luuka 6:37; 11:4). Ta õpetas ka, et andestusel ei ole piire (17:4). Ta kutsus inimesi üles armastama oma vaenlasi (6:27, 28). Ristil olles pani ta teooria lõpuks praktikasse. Ta vaatas nende peale siis kui nad Teda pilkasid, õrritasid, nuhtlesid ja lõpuks löid risti. Siis pöördus Ta nii enda kui ka nende Isa poole ning palus nende eest andestust.

Ta palus andestust kahel põhjusel. Esiteks, Ta armastas oma vaenlasi ja teiseks, tema vaenlased olid rumalad. Ei juudid ega ka roomlased, kes teda süüdistasid ja hukkasid, mõistnud enda tegude täit tõsidust. Juudid kaitsesid oma religioosset organisatsiooni ebameeldiva uustulnuka eest, kes rahvahulki enda juurde tõmbas. Roomlased aga, Pilaatuse isikus, kaitsesid oma poliitilist territooriumi selle vastu, kes väitis, et on tulemas Jumala Kuningriik. Mõlemad grupid käitsid kaitsvalt ning asetasid isikliku omakasu ja poliitilised ja religioossed institutsioonid õiglusest ettepoole. See pimestas nende silmi ning südameid, nii et nad ei saanud aru, et nad olid hukkamas süütut Päästjat,

Jumala Poega, kes tuli neid päästma nende pattudest.

Just nii nagu Ta siis palus andestust neile, kes Teda hukkasid, pakub ta andestust igale noorele, lapsele ja täiskasvanule 21. sajandil.

Jeesus näitas, et Jumal annab andeks kõige hullemad kuriteod kui me vaid oleme valmis aksepteerima Tema andestust. Mitte ükski meie tegu ei saa takistada ligipääsu Jumalikule andestusele kui me alandlikult ja kahetsedes pöördume Tema poole.

RIST

Me võime reisida ümber maailma, kohalikesse naabruskondadesse, väikestesse ja keskmistesse linnadesse ning kaugetesse suurlinnadesse – üks ühine joon, mis neis kõigis paigus leida võib on monument. Need mälestumonumendid, mis mälestavad vabadust ja päästmist ja priiust ja iseseisvumist ja võite ja suveräänsust ja vallutusi ja triumfe ja edu ja kangelaslike tegusid ja ühtsuse sümboleid ja ühtekuuluvust ja vastupidavust. Juudid ja roomlased tekitasid omavahele sõpruse ja ühise arusaama, et kuritahtlikult Jeesuse hukata kõige alandlikumal ja kohutavamal viisil – surm risti läbi. Aga Tema sai võidu surma üle ning rist ei ole enam häbi, kaotuse ja surma sümbol, vaid on võidu ja lunastuse sümbol.

On üsna tavaline näha noori, lapsi ja täiskasvanud kuld-, hõbe, vask-, puu-, ning teistest materjalidest tehtud risti kandmas kaelas ja teiste kehaosade külge riputatult. Mõned on isegi tatoveerinud ristid oma kehale. Paljudele pole see mitte mälestus Jeesuse võidust, vaid lihtsalt hea õnne amulett või mälestusese mõnest maisest kogemusest, unistusest või lapsepõlve mälestusest.

Samas vaimus püsitatakse üle terve maailma riste Jeesuse mälestuseks, austuseks ja ülistuseks, kes kannatas alandusi surres, et meie saaksime elada. Teda mõnitati ja pilgati ristil ning Ta kannatas piinavat valu ja emotsionaalset lahusolekut oma Isast kui Ta hüüdis "Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?" **Tänapäeval on rist küll ka kõige mainitu sümbol, aga see on siiski esmalt patust vabanemise ja surma üle võidu saamise sümbol. Kannatused ja piinad, mis Jeesus koges on võiduks kõigile meile üle terve maailma.**

KURJATEGIJAD RISTIL

Mõlemad kurjategijad oma ristidel tegid pattu ja neile jagati karistus õiglaselt. Üks neist liitus pilkava rahvahulgaga, sest ta tahtis olla osa

rahvahulgast ja näidata, et temal ei olnud midagi pistmist Jeesusega. Täpselt nagu nii mõnedki meist, ei vastanud ta Jumala armastusele, ei kahetsenud ja ei võtnud vastu armu. Kuid **teine kurjategija oli mõtlik. Ta ei lasknud rahvahulga populaarsusel ja surve all ennast mõjutada.** Tema jaoks oli lähenev surm möödapääsmatu ning igaks juhuks, juhul kui Jeesuses on tõesti tõde, otsustas ta riskida selle asemel, et kaotada võimalus saada igavese elu. See oli julge samm tema poolt.

Dante sõnul on kõige kuumemad kohad põrgus reserveeritud neile, kes jäävad moraalses kriisis neutraalseks. Robert Kennedy on öelnud, "Vähesed mehed on piisavalt julged, et saada oma kaaslase pahameele, kollegide hukkamõistu, ühiskonna raevu osaliseks. Moraalne julgus on haruldasem kaup kui vaprus võitluses või suur tarkus, kuid see on see üks hädavajalik ja elutähtis omadus, mida on vaja neil, kes soovivad muuta maailma, mis alistub kõige valusamalt muutusele." Varas Jeesuse paremal käel näitas üles julgust, noomitas oma kaaslast ning otsustas valelt teelt lahkuda. Ta tunnistas oma patte ja kurjust. "'Kas sinus ei ole mingid jumalakartust?' ütles ta, 'Meie saame selle, mida me väärime, aga see mees hukatakse kuigi Ta on süütu! Kas sa ei kuulnud, mida sõdurid rääkisid kogu kohtuprotsessist ja et Pilaatus ei leidnud Temas mingit süüd?' Siis pöördus ta Jeesuse poole ning ütles, 'Issand, mina usun Sinusse! Palun mõtle minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki!'" (The Clear Word Youth Devotional, Luuka 23:40–42).

LUBADUS

"Ja Jeesus ütles talle: "Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga paradiisis."" (Luuka 23:43). Meil ei ole aega olla neutraalsed vastates Päästja lubadusele. See ei ole antud vaid sellele kurjategijale, vaid ka sinule ja minule. Jeesuse lubadus ristil olles kahetsevale südamele oli triumfi ja võidu lubadus. Ta saavutas võidu! See lubadus oli kviitung vabadusele saatana haarest. **See lubadus kehtib kõigile, kes Temas püsivad, sellel vabaduse kviitungil on kinnituskood, mis avab hiilguse väravad, mille läbi saame juurdepääsu igavesele elule.** See lubadus on rõõmusõnum noortele, keskealistele, lastele ja täiskasvanutele, et ka nemad kuulutatakse Jeesuses võitjateks, kui nad ainult püsivad Temas ja liiguvad rahvahulgast välja. Võit kurjuse, iga kiusatuse, hädaohu ja katsumuse ning ka inimlike nõrkuste üle on garanteeritud Kristuses ja Tema lubaduses. Kas sina püsid Temas?

VIITED

The Holy Bible: English Standard Version. 2001 (Lk 23:32–43). Wheaton: Standard Bible Society
Larson, B., & Ogilvie, L. J. (1983). *Vol. 26: Luke*. The Preacher's Commentary Series (340). Nashville, TN: Thomas Nelson, Inc.

Marshall, I. H. (1978). *The Gospel of Luke: A commentary on the Greek text*. New International Greek Testament Commentary (865). Exeter: Paternoster Press
Butler, T. C. (2000).

Vol. 3: Luke. Holman New Testament Commentary (392–393). Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers

Balz, H. R., & Schneider, G. (1990–). *Vol. 3: Exegetical dictionary of the New Testament* (87). Grand Rapids, Mich.: Eerdmans.

White, E. G. (1898). *The Desire of Ages*. Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association.

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Jagage ideid, kuidas noored võiksid julgelt rahvahulga mõjutustele vastu seista ja tunnistada enda usku Kristuses.
2. Kuidas saab kogudus aidata noortel olla julged ennast sidudes Kristuse missiooniga.
3. Arutlege selle üle, kuidas noored tänapäeval on sarnased Pilaatusele olukordades, kus võim ja poliitika neid survestab.
4. Arutlege selle üle kas noored võtavad igavest elu taevases kuningriigis tõsise fenomenina, mis mõjutab nende igapäevast elu ja käitumist.

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA ANDESTUS

7. PÄEV: REEDE

UNISTUSE TÄIDEVIIMINE

KIRJAKOHT PIIBLIS: 1. MS. 45: 1–12; 50: 15–22

SISSEJUHATUS

Orville oli aktiivne ja püüdlik koguduse liige, kes armastas muusikat. Ta mängis väga hästi kitarri ja klahvpille ning huvitus väga ka trummimängust. Kuna aga tema kogudus oli konservatiivne kogudus, mis uskus, et kiriku teenistustel ei peaks trumme kasutatama, polnud tal võimalik oma kodukoguduses oma trummimängu oskusi rakendada. Kuna ta valdas jumalateenistusele sobivat tagasihoidlikumat trummimängu stiili, kutsus naaberkogudus teda vahest nende teenistusele pilli mängima. Tema oma koguduses oli palju noori ja hästi toimivad noorteteenistused – nii Seiklejate, Rajaleidjate, Teejuhtide, Saadikute ja Vanemate Noorte jaoks olid olemas väga põhjalikud programmid. Orville oli esirinnas paljude selliste tegevuste korraldamisel ja juhtimisel.

Kuna ta oli väga arukas, eesmärgile pühendunud ja edule orienteeritud, saavutas ta ka haridusevallas suurepäraseid tulemusi. Tema tugevate külgede tõttu tundus paljudele temaealistele, et ta on uhke

ning nad püüdsid kõiges, mida ta tegi, talle oponeerida. Nad leidsid vigu, nurisesid selle üle, et ta trummimänguga tegeles ning püüdsid teisi tema vastu meelestada. Paljude selliste Orville'i mahategijate vanemad olid samuti Orville'i-vastased. Alati esitati tema kohta mingeid negatiivseid kaebusi. Samal ajal oli kõik see, mida ta koguduses tegi, hästi tehtud. Kuna juhtivatel kohtadel olevad isikud ei julgenud nende negatiivsete kaebuste tõttu teda ürituste juures eriti kasutada, muutus tema teenistus koguduses üha harvemaks. Lõpuks muutus ta passiivseks ja temast madalamate võimete ja oskustega inimesed, eriti need, kes olid tema vastu töötanud, võtsid üle tema ülesanded, mida nad ei täitnud sugugi nii tõhusalt, kui tema seda oli teinud. Tundes, et teda oli ilmselgelt kõrvale lükatud, jätkas ta selles koguduses käimist, kuid lõpuks hakkas ta üha aktiivsemalt tegutsema selles teises koguduses, kuhu teda tavaliselt kutsuti trumme mängima. Aja möödudes sai temast selle koguduse peavanem. Kõige selle tulemusena tekkis ja kasvas temas huvi pastori teenistuse vastu. Täna on Orville edukas pastor, kes teenib oma liidu noorteteenistuste juhina.

Orville'i kogemusega sarnased kogemused korduvad uuesti ja uuesti nii religioossetes kui ka ilmalikes organisatsioonides üle kogu maailma pole. Tagajärjed pole alati ühesugused, sel ajal kui osadest saavad väljakukkujad ja põgenikud, ujuvad teised vastuvoolu ja saavutavad edu. Arvatakse, et õpetajad ütlesid kunagi Thomas Edisonile, et ta oli „ükskõik mille õppimiseks liiga rumal“. Edison jätkas sellegi poolest, ta sai oma valdusse 1000 patenti ja ta leiutas mõningad maailma muutnud seadmed, näiteks fonograafi, elektrilambi ja filmikaamera. Tuhanded noored inimesed on täna kõrvalelükkamise, kadeduse või negatiivsete prohvetikuulutuste tõttu usu kaotanud, samas on neid, kes on hoolimata kogetud negatiivsetest reageeringutest siiski paigale jäänud. Usus on neid, kes heitlevad nende poolt kord juba tehtud valikute ning veel tehtavate valikute pärast. Samal ajal ootavad mõned kõige parajamat aega kogudusest lahkumiseks.

Osa noortest on täna seal, kus nad ei pruugiks olla, kui kogudus oleks neisse heatahtlikumalt suhtunud. Mõned neist, kes praegu võitlevad oma seksi-, pornograafia-, alkoholi-, tubaka-, narko-, valetamis- või isegi varastamissõltuvusega, süüdistavad kedagi, kes on neid mõjutanud nendes suundades minema. Õdede-vendade rivaalitsemine ja vanemate rahulolematus on samuti mõjurid, mis võivad juhtida tege- ma ebasoovitavaid valikuid, mis päädivad negatiivsete tagajärgedega, millega paljudel noortel tuleb maadelda.

Eelmisel aastal korraldati küsitlus teemal, millised on suurimad neist väljakutsetest, millega seisavad silmitsi tänapäeva noored inimesed. 24% noortest vastajatest pidasid nende põlvkonna kõige pakilisemaks probleemiks perekonna purunemist. Eakaaslaste ja õdede-vendade poolne surve on pannud paljud mängima enesetapu kiusatusega ning loendamatul arvul noortest on masendus. Enesekindluse puudus ja madal enesehinnang, mille on tinginud teiste käitumise negatiivne mõju, paneb suure hulga noori inimesi nägema end väärtusetuina, arendab neis lootusetuse tunde, moraalsete asjade ja küsimuse suhtes *mis on õige ja mis on vale?* valitseb neis segadus ja kaksipidimõtlemine.

Mõned küsivad, miks me nii sageli keskendume negatiivsetele asjadele. Tõsiasi on aga see, et me ei saa ignoreerida elu reaalseid olukordi. Isegi kui me mõtiskleme palju negatiivsete asjade üle, on elus siiski külluses positiivset, mille üle me rõõmustame ja Jumalat täname. **Sarnaselt Orville'iga on usus palju noori inimesi, kes jäävad oma läbiatsumistes seisma ja kellel on rääkida lugusid, mis julgustavad teisi teadmise, et kaotus pole see valik, millega nad rahulduvad.** Noored, kui te täna seisate vastamisi väljakutsetega nii teie perekonnas, koguduses kui ka ühiskonnas laiemalt, ärge kunagi unustage armastada Issandat, armastada kogudust ja võtta vastu koguduse missioon. Millised iganes on takistused ja kiusatused teie elus, armastage nii palju kui võimalik oma peret, koguduse liikmeid ja kõiki inimesi. Pidage alati meeles, et usk, julgus, palve, Sõna uurimine ja tugev suhe Issandaga on võimsad ellujäämise vahendid maailmas, koguduses, perekonnas ja ühiskonnas, mis läbiimbunud kompromissidest, vimmast, vihast ja kadedusest.

Mida sa teeksid, kui leiaksid end sellisest olukorrast nagu Joosep?

UNENÄGUDE NÄGIJA JOOSEP

Piibel annab meile pisut informatsiooni teismelise Joosepi elu nende tegurite kohta, mis mõjutasid tema kasvamist ja edu. Tema vennad vihkasid teda nende isa erilise kiindumuse tõttu Joosepisse. Loomulikult oli kirju kuub selle kõige juures nagu i-le täpi peale panemine (1.Mo.37,3). „Kui ta vennad nägid, et nende isa armastas teda enam kui kõiki tema vendi, siis nad vihkasid teda ega rääkinud temaga avameelselt. Kord nägi Joosep unenäo ja jutustas selle oma vendadele; seejärel hakkasid need teda veel enam vihkama“ (1.Mo.37:4,5). **Kui**

ta neile oma unenägu jutustas, taipasid nad, et ta hakkab nende üle valitsema ja nad ei suutnud ette kujutada end allumas oma väikemale vennale. Nad ei suutnud aduda, et ta oli Jumala käsutuses olev tööriist hoopis suurema eesmärgi täitmiseks ning et suures osas sõltus see, kelleks ta saab, nende endi poolt talle osaks saanud kohtlemisest.

Ajaks, mil Joosep sai seitsmeteistkümnepäevaseks, oli ta juba õiguse, tõe, heade tegude ja usu põhimõtetele pühendunud ja need põhimõtted olid temas sügavalt juurdunud. Päev, mil ta andis teada oma unenäost üksteise ees kummarduvatest viljavihkudest, oli murdepunktiks, mis ajas vennad vihaseks ja kruvis üles nende uudishimu. Nad küsisid otsekoheselt: "Kas sina tõesti hakkad meie üle valitsema? Kas sa tõesti saad meie üle võimu?" (salm 8). Tema teine unenägu ei teinud olukorda paremaks ja lisas sellele ka isa solvumise, kes ütles talle: "Mis unenägu see küll on, mis sa nägid! Kas mina ja su ema ja vennad tõesti peame tulema ja sinu ees maani kummardama?" (salm 10). Joosep võis 17-aastasena olla küll pisut taktitu, kuid tõde polnud talle võõras. Ta ei läinud oma põhimõtetes kompromissile ega vaikinud, kui tuli kõnelda oma veendumustest või talle teadaantud ilmutustest.

Viis erilist põhjust, miks ta vennad teda vihkasid:

- 1) ta kandis isale ette, kui nad oma tööd korralikult ei teinud;
- 2) nende isa armastas teda rohkem kui neid;
- 3) ta sai isalt erilise kuue;
- 4) ta rääkis neile oma ebatavalisest unenägudest;
- 5) nad seletasid neid unenägusid, mis ilmselgelt pidid tähendama, et ta hakkab nende üle valitsema;

Sinu kogemused ei pruugi olla nii dramaatilised nagu Joosepi omad, kuid kas sa leiad, et mõni pereliikmest, koolikaaslastest, töökaaslastest või muudest inimestest sinu lähikonnas vihkab sind või sa ei meeldi neile? Kas sa saad Joosepiga samastuda? Kas sul on mõni unistus? Eakaaslaste või teiste pere- või koduduseliikmete poolne äralükkamine võib mõjutada sind loobuma sinu püüdest oma unistusi ellu viia. Mitmed noored inimesed eelistavad selle asemel, et riskida teiste halvaks panuga, „praadida“ oma ajusid narkootiliste ainete-ga - kuigi nad teavad sellega kaasnevaid ohte. **Joosep oli selles eas, kus ka tema vajas tunnustust, kuid populaarsus või sõprus või isegi vendade surve ei kõigutanud teda.**

EKAASLASTE ÄRATÕUKAMISE MÕJU

Kui Joosep isa palvel Dootanisse oma vendadega kohtuma läks, sai eriti ilmseks, mil määral tema vennad teda kõrvale tõrjusid. „Aga nad nägid teda kaugelt ja enne kui ta jõudis nende juurde, võtsid nad õelalt nõuks teda tappa“ (salm 18). Viha ja kadedus tema vastu olid küpsenud ning muutnud nad külmaks ja nad olid oma kinnisidee küüsis. Ja nad lükkasid käima oma hoolikalt kavandatud ettekavatsetud mõrva plaani. Prohvetikuulutamise Vaimu läbi on kirjutatud: „Tema vennad nägid teda lähenemas; kuid ükski mõte pikast teekonnast, mille ta oli läbinud nendega kokkusaamiseks, ükski mõte tema väsimusest või näljast, tema ootusest nende külalislahkusele või vennalikule armastusele ei pehmandanud nende viha kibedust. Nende isa armastuse märgiks oleva kuue nägemine täitis nad raevuga “ (EP, 138).

Tema lemmikuseisust kuulutavas ja vaenulikkust esilekutsuvas oivalises „tuunikas“ astus Joosep Dootani uskumatult stressirohketesse kogemustesse. Selle kõige soovimatuma sündmuse põhjustasid nii kaaslaste negatiivne surve ja vendade rivaalitsemine kui ka ebataust vanemlik surve. Ta pääses eluga vaid seetõttu, et üks tema vendadest – Ruuben – sekkus olukorda läbimõeldud plaaniga päästa oma noorem vend. Ta jäi ellu ja vendade plaanid said tühjaks tehtud. Sellegipoolest „kiskusid need Joosepil kuue seljast, kirju kuue, mis tal seljas oli, ja võtsid tema ning viskasid kaevu; aga kaev oli tühi, selles ei olnud vett“. **Kui kohutav oli see, et peale sellist tegu istusid nad maha sööma.** Mahajäetusest ja halastamatusest tingitud piin lisati kannatusele, mille olid juba põhjustanud tõrjumine ja vihkamine. Siis sai temast kaup, mis tõi kuulsuse Meeda kaupmeestele, kes olid tema ostnud ja ühena nende kaupade hulgast Egiptuses edasimüünud.

Joosep polnud ainus, kes kannatas, ka nende isa kannatas, kui nad tõid talle südantlõhestavad uudised. „Siis nad võtsid Joosepi kuue ja tapsid ühe siku ning kastsid kuue verre. Ja nad tõid kirju kuue oma isa juurde ning ütlesid: “Selle me leidsime! Tunnista nüüd, kas see on su poja kuub või mitte“ (salmid 31-32). Nagu arvata võis, tundis vana mees kuue ära, eeldas kõige halvemat ja „leinas oma poega kaua aega ja ... ütles: “Ma lähen tõesti leinates oma poja juurde hauda!“ (salmid 34-35).

Samal ajal oli Joosep teel Egiptusesse, kus ta hiljem müüdi „Pootifarile, vaarao hoovkondlasele, ta ihukaitse pealikule“ (salm 36).

Nii paljud, kui teist praegu kannatavad hülgamise, julmuse, viha ja vimma tõttu ning seisavad nendega tunnetega silmitsi, teadke, et teie Taevane Isa kannab teie valu ja teab teie ahastust. Nii nagu Joosep hoidis oma unistustest kinni ka oma elu kõige kannatuserohkematest ja kõige jõuetumakstegevatest perioodidest läbi minnes, ära loobu ka sina oma unistustest! Jumaliku eelhoolitsuse käed, mis hoidsid tema elu ja töid ta läbi nii august ja Egiptuse orjaturult, kui ka vangikongist, kannavad ka sind kindlalt kõigest läbi.

JUMALA KÄED KULISSIDE TAGA

Noored, kui te seisate vastamisi tänase päeva võitlustega, kinnitage teid teadmine, et teiega ei toimu midagi, millest Jumal teadlik poleks. Brisco ja Ogilvie ütlesid järgmist: **"Jumal ei ole oma rahvast siit patusest maailmast elamast ära võtnud. Kuid Ta pole neid nende võitlustes ka maha jätnud."** Tal on sind läbi kõigi sinu elu võitluste viies sinu jaoks eesmärk ja kui sa jääd Temale ustavaks, siis viib Ta sind viimaks sinna, kuhu Tema tahab. Me oleme selles maailmas võõrad ja palverändurid. See ei ole meie kodu. Me oleme koduteel ja olgu sinu unistuseks kohata Kristust aupilvedel ja lasta end viia sinu koju, mida Ta sulle praegu valmistab. Aabrahamile Kaananimaad töötades ütles Jumal talle: "Sa pead teadma, et su järglased on võõrastena maal, mis ei ole nende oma; nad tehakse orjadeks ja neid vaevatakse nelisada aastat" (1.Mo.15,13). Egiptus ei kuulunud neile ning ikka jälle korraldatakse lugu sellest, kuidas nad orjastati ja kuidas nad sellel maal kannatasid. Jumala eelhoolitsus pööras raskuse töötuse täitumiseks. Joosepi Egiptuse kogemus pidi olema Jumala viis Tema suure töötuse täideviimiseks.

Jumal teadis, et Egiptusesse minemine pole Joosepi kannatuste lõpp. Kuid ta oli plaaninud suure vabastamise mitte ainult talle, vaid kõigile Aabrahami järglastele. Jumal teab, et kui meist saavad seitsmenda päeva adventistid, siis ei too see lõppu kannatustele ning mahajäetuse ega hüljatuse tunde. Me ei saa korraga täiuslikeks ning kõiki meie kahtlusi, kiusatusi, muresid, hirne ja hooli ei elimineerita korraga. Noored, ärge jätke tähelepanuta fakti, et te pole veel seal, kuhu olete teel. Teil tuleb oma unistustest kinni hoida. Joosepi lugu näitab, kuidas Jumal meile seletamatul viisil teeb olenemata kõigist inimkonna mahhinatsioonidest ja skeemidest oma tööd ja Tema võidab lõpuks ja Tema eesmärgid meie elude kohta saavad teoks. Joosep mõistis seda, mõistis isegi teismelisena ja seetõttu oli tal lõpuni vastupidamiseks

vajalik meelekindlus.

JOOSEP EGIPTUSES

Joosepi lugu on üks neist suurtest „klassikutest“, mis peavad motiveerima noori inimesi kogu maailmas seisma Issanda eest ja oma unistustest kinni hoidma. Oma vendade poolt südametult reedetuna, maha jäetuna ja karilooma sarnaselt müüduna jõudis ta 17-aastasena Egiptusse. Tal polnud sugulasi ega sõpru ega ühtki koguduseliiget ega mingeid vahendeid enda ülalpidamiseks. „Egiptlane Pootifar, vaarao hoovkondlane, ihukaitsepealik, ostis tema ismaeliitidelt, kes olid ta sinna toonud“ (1.Mo.39,1). Nii paljud oleksid meeleheitel ja langeksid masendusse või sooritaksid selles olukorras enesetapu, kuid Joosep ei teinud nii! Ta ei unustanud oma unenägusid. Ta oli oma eesmärkidest täielikult teadlik ja see teadmine kombineeritult lähedase Jumala-suhtega olid olulised faktorid tema edenemises vajalike võimete arendamisel, mis võimaldasid tal teha edusamme sõltumata olukordadest, kust ta end leidis. Ellen White ütles: „Kümme aastat oli ta väljapandud kiusatustele keset ebajumalateenistust, ümbritsetuna kogu kuningliku õukonna edvistamisest ning tolle aja kõige tsiviliseerituma rahva rikkusest ja kultuurist. Siiski säilitas Joosep oma ustavuse Jumalale“ (EP. p.142). „Aga Issand oli Joosepiga ja tema oli mees, kellel kõik asjad korda läksid ... Ka tema isand nägi, et Issand oli temaga ja et kõik, mis ta tegi, Issand laskis tema käes korda minna“ (1.Mo.39,2-3).

Pootifaril ei läinud kaua aega mõistmaks, et nii nagu ta pani selle noore mehe oma asjade eest vastutama, hakkas tema majas ja äritegevuses kõik kiiresti edenema. Joosepi oskused jätsid talle nii sügava mulje, et ta andis kogu oma maja valitsemise talle üle. Aja möödudes juhtis jumalik eelhoolitsus asju nii, et Joosepist Egiptuse valitsuse kõrgeima ametniku, vaarao enese nõuandja. Joosep ütles talle: „Ja nüüd vaarao vaadaku välja üks mõistlik ja tark mees ja seadku Egiptusemaa üle“ (1.Mo.41,33). Vaarao küsimus oli: „Kust me leiame sellise mehe, kes võiks maad ausalt ja julgelt juhtida?“ Ta ei kõhelnud. Ta teadis, millist meest vaaro vajas ning ütles: „Kas leiame niisuguse mehe, kelles on Jumala vaim?“ (salm 38). See mees oli Joosep ja ta pandi Egiptusemaa üle. Tema kodunt lahkumisest oli möödunud 13 aastat. Ta koges südamevalu, reetmist, saavutusi ja pettumusi. Kuid miski polnud võrreldav meteorikiirusel toimunud ülendamisega vangikongist Egiptuse maavalitsejaks (1.Mo.42,6). Milline tohutu vastutu-

sekoorem pandi sellele 30-aastasele juhile. Võti tema edule on leitav 1.Mo.42,18, kus ta ütleb: „Mina olen jumalakartlik“.

UNENÄO TÄITUMINE

Näljahäda, mida kogesid Egiptus ja seda ümbritsevad alad, juhtis erinevaist rahvustest inimesi Egiptusse ostma vilja, mille müüki seal korraldati maavalitseja Joosepi käe all. Ka tema vennad pidid nüüd temaga silmitsi seisma. Kahe aasta vältel suutis ta oma päritolu varjata ja suhtuda neisse nagu võõrastesse. Kuid siis tuli hetk, mil kõik kaardid olid Joosepi käes ja tema võis nüüd nendega mängida nagu tema soovis. Tema vennad sõltusid nüüd täielikult tema halastusest ja neil läks hästi, sest halastust ta neile pakkuski. „Siis ütles Joosep oma vendadele: „Astuge ligemale!“ Ja nad astusid ligemale ning ta ütles: „Aga nüüd ärge kurvastage ja ärgu süttigu teil isekeskis viha, et müüsite mind siia, sest elu säilitamiseks läkitas Jumal mind teie eele“ (1.Mo.45,4-5). Tema suhtumine oli ülimalt märkimisväärne, sest ta ei süüdistanud neid üldse, vaid püüdis neile üksnes selgitada, et Jumala käsi oli tema elus ilmselgelt tegutsenud.

Ta tahtis, et nad näeksid, et Jumal oli saatnud tema Egiptusesse ja et Tema oli seda teinud selleks, et sellest võiks nüüd suur õnnistus tulla. Kui vendadel ka oli raskusi nende dramaatiliste paljastuste mõistmisega, see oli see täiesti mõistetav. Sest vähe sellest, et nende kaua-kadunud olnud vend oli äkki taas välja ilmunud ja nende kauahoitud saladus oli päevavalgele tulnud, nüüd täitusid ka tema unenäod, sest „Siis tulid ka Joosepi vennad ise, heitsid maha ta ette ja ütlesid: „Vaata, me jääme sulle orjadeks!““ (1.Mo.50,18).

ANDESTUS

Joosep pakkus oma vendadele andestust ja kutsus neid üles enam mitte kurvastama ja endi peale vihane olema. Ta tegi seda seetõttu, et teadis, et kõikväeline Jumal oli hoidnud sündmusi oma kontrolli all. Ta ütles oma vendadele „*teie müüsite mu maha*“, kuid siis tuletas ta neile meelde, et „*Jumal saatis mind*“. Nende vastutus oma tegude eest polnud seetõttu väiksem, kuid ka Jumal polnud kunagi kaotanud sündmuste üle kontrolli. **Me peame oma kogemusest õppima, et Jumala kõikvõimsuse ignoreerimine on ülbus, kuid ignoreerida seda, et inimene on oma tegude eest vastutav, on ülim vastutustundetus.** Joosep jätkas öeldes oma vendadele: „Jumal läkitas mind teie eele

kindlustama teile järeltulijaid maa peal ja hoidma teid elus, pääsema- seks paljudele" (1.Mo.45,7).

Ta kutsus neid avastama Jumala imelist tegutsemist ja nägema, kuidas Jumala mõistmine võidab kibeduse ja paneb selle asemele armastuse.

Ta võtab oma mõtte kokku sõnadega: „Nüüd aga ei ole teie mind läki- tanud siia, vaid Jumal" (salm 8). On kahtlane, kas süüalused on kunagi kuulnud meeldivamaid sõnu kui need. Nende sõnulseletamatu kurju- se ohver, kelle käes olid nende elud, pakkus neile täielikku ja hinnata andestust. Kui neil oli veel mingeid kahtlusi, siis need kadusid siis, kui Joosep „andis suud kõigile oma vendadele ning nuttis üheskoos nendega; ja seejärel ta vennad rääkisid temaga" (salm 15). Meile pole avaldatud nende vestluse detaile, kuid me vajame vaid pisut etteku- jutusvõimet ära arvamaks, et nad rääkisid kõigepealt kogeledes oma süüst ja siis, kui nad tajusid äkki oma venna andestavat meelsust, olid nad tema halastuse ja armu eest tema ees ülevoolavas tänus.

Milline imeilus lõpp see oli, kui ta ütles oma vendadele: „Minge ja tooge mu vana isa siia!" Koos kogu oma varaga pidid nad tulema ja elama Gooseni maakonnas. Ta esitles neid vaaraole ja tema alluva- tele ja saatis neid küllusliku toiduvaru, riiete ja rahaga teele (45,22). Kui nende isa lõpuks suri ja nad muretsesid kättemaksu pärast, ütles Joosep neile: „Ärge kartke! Kas mina olen Jumala asemik? Te mõt- lesite küll mu vastu kurja, aga Jumal pööras selle heaks, et teha, mis tänapäeval ongi tehtud: hoida palju rahvast elus!" Ja nüüd ärge kart- ke, mina toidan teid ja teie väeteid lapsi!" Ja ta trööstis ning rahustas neid" (1.Mo.19-21).

Noored, kas teil on hetkel valus? Kas seda on põhjustanud pastor või tegi seda kogudusevanem? Kas keegi koguduse vanemaist liikmeist või keegi teie eakaaslastest? Kes ta on? Või äkki vanemad või keegi õdedest-vendadest? Kas on süüdi sinu abikaasa või keegi väljastpoolt kirikut või mõni sugulane?

Teda tõugati ära, jäeti maha ja pagendati oma vendade poolt. Ta sat- tus oma isakodust Egiptuse vangikongi. Joosep kannatas oma aususe pärast. Kuid ta andestas, sest Issand oli temaga! Kui sa saaksid prae- gu heita pilgu taevaõuedesse, siis sa näeksid avali sirutatud kätega Jeesust, kes koos inglitega viipab sulle öeldes: „Andesta! Andesta! Andesta!" **Oma unistusi meeles hoides, andestust südames hoides ja**

Issandat oma juhina silme ees hoides - olge julged. Tehke seda, mida tuleb teha ja pidage alati meeles, et õhtul on nutt varuks, aga hommikul on hõiskamine.

VIITED

Briscoe, D. S., & Ogilvie, L. J. (1987). *Vol. 1: Genesis*. The Preacher's Commentary Series (293). Nashville, TN: Thomas Nelson, Inc.

White, E. G. (1983). *From Eternity Past*. Pacific Press Publishing Association.

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Päästeks on eluliselt vajalikud meelega parandus, pattude tunnistamine, pöördumine, andestus ja Kristuse vastuvõtmine. Kui tähendusrikkad on need väljendid 21. sajandi noore inimese poolt aktiivselt kasutatavas sõnavaras?
2. Mis oli Joosepis nii erilist, mis tema vendadel puudus ning mis neid üksteisest lahutas?
3. Joosep kandis isale ette oma vendade valedest tegudest ja see põhjustas vendade viha tema vastu. Kas kristlasel on õige olla mõnes olukorras pealekaebaja?
4. Joosep sai Egiptuse maavalitsejaks. Kas kristlased peaksid täna osalema ilmalikus valitsuses?
5. Milline peaks olema koguduseliikmete suhtumine kaaskristlasesse, kes nimetatakse mingisse ametisse koguduses, mõnes sotsiaaltöö organisatsioonis või tsiviilühiskonnas?

TÄHELEPANU ALL: NOORED JA ARM

8. PÄEV: TEINE HINGAMISPÄEV

ELADES ARMUST

KIRJAKOHT PIIBLIS: TIITUSE 2:11-15

LUGU KOGUKONNAST, KUS KASUTATI SOOJA AURU

Oli kord kogukond, kus elasid vaid rõõmsad inimesed ning kus ei olnud vägivalda, vaid ainult armastus, rõõm, õnn ja rahu. Kõigil oli väike, pehme aurukott, mis anti neile sündides kaasa. Igal korral kui inimesed sell kotini küünitasid, suutsid nad sealt välja tõmmata sooja auru, mida sai anta teisele inimesele, kes oli parajasti ebameeldivas situatsioonis ning see pani neid tundma end soojalt ja hästi. Inimesed alati jagasid ja said auru lahkelt ning kuna seda anti alati tasuta, ei olnud probleem, et auru ei oleks piisavalt. Seda oli alati piisavalt ning enamuse ajast tundsid kõik ennast hästi ja soojalt. Kuid ühel päeval sai kuri nõiad, kes tegi haigete inimeste jaoks salve ja ravijooke, väga vihaseks, sest kõik olid õnnelikud ja tundsid end hästi ning keegi ei ostnud tema tooteid. Kuid nõiad oli nutikas ja mõtles välja kurja plaani. Ühel hommikul, kui kaks noort inimest temast möödusid, teeskles ta minestamist ning kui noored andsid talle sooja auru, ütles ta neile: "Kui te annate auru kogu aeg ära, siis varsti saab see otsa ja teile ei jää midagi järele!". Noored oli hämmastunud ja küsisid nõialt: "Kas sa tahad öelda, et meie kottides ei ole piisavalt sooja auru iga kord kui me seda vajame?" Nõid vastas: "Ei, muidugi mitte, ja kui see otsa saab, siis rohkem te seda juurde ei saa."

Olles seda öelnud lendas nõiad naerda kõkutades minema. Noored võtsid selle südamesse ja lõpetasid sooja auru andmise ja vastuvõtmise. Nad hakkasid kaebama ja tusatsema, kui teised sooja auru jagasid. Varsti hakkasid kõik seda aaret säilitama ning lõpetasid sooja auru andmise. Selle tulemusena hakkasid inimesed närtsima ning mõned surid sooja auru vähesuse tõttu. Ühiskond muutus vägivaldseks ning tulemuseks olid vargused ja igat liiki kuriteod. Rahulikku ja armastavat ühiskonda ei olnud enam. Aina enam ja enam läksid inimesed nõia juurde, et osta tema tooteid, mis aga ei pakkunud neile armastust, rõõmu, rahu ja lahkust. Aastad möödusid ja see vägivaldne kogukond muutus aina nurjatumaks. Tim ja Maggie, kaks noort, kes läksid suvevaheajaks vanavanematele külla, leidsid riidekapist suure hunniku sooja auru kotte ja tundsid huvi, mis need on. Vanavanemad rääkisid neile loo sellest ajast, kui kõik andsid ja said sooja auru ning kui armastavad, rahulikud ja õnnelikud inimesed ja kogukond oli võrreldes tänasega. Neile öeldi, et vägivald kogukonnas algas pärast seda kui inimesed hakkasid kotte säilitama ja kokku kuhjama. Noored otsustasid koguda kokku nii palju sooja auru kotte, kui nad said ning hakkasid neid jagama inimestele, kellel neid vaja oli. Nende eeskuju hakkasid ka teised järgima ning mõne aja pärast andsid ja said kõik jälle sooja auru ning vähehaaval tulid ühiskonda tagasid armastus, rahu, õnn, lahkus ja rõõm.

See lugu kirjeldab algset ühiskonda, kus Jumal, kes lõi universumi, oli rahul ja ütles: "Väga hea", seal oli külluslikult rahu, mõõtmatu armastus, piirideta õnn, lõputu rõõm, ideaalne tervis, täiuslik ajakasutus ning näost-näku suhtlemine vertikaalselt ja horisontaalselt. Kuid saatan ja tema demonlikud väed vallutasid "väga hea" ning tulemuseks oli, et alastiolek muutus häbistavaks, ilusad unenäod muutusid õudusunenäudeks, süüdistamine muutus rahvuslikuks spordialaks, toitu tuli kasvatada palehigis, laste saamine muutus murerikkaks ja piinavalt valusaks, okastaimed ja ohakad võtsid maal võimust, koduvägivald muutus igapäevaseks, algas partnerite mahajätmise ning armukolmnurkade tekkimine, ainete kuritarvitamine ning alkoholi, tubaka, marihuaana, kokaiini, cracki, heroini ning erinevate sõltuvusainete sage kasutamine. Nende sõltuvusainete võõrutusnähud muutusid suureks probleemiks. Kerkisid esile vihkamine, kurja kavatsemine, kaklused ja põrandaalused liikumised ning algas erinevat vormi antisotsiaalne käitumine.

PANDEEMIALE VASTAMINE

Looja ei valinud jääda eemale ja lubada sellist lootusetust, meeleheidet ja hävitamist, et jätkata tänini tundmatuna. Apostel Paulus annab meile kirjelduse jumalikust vastusest. Ta kirjeldab stsenaariumit Tt 2:11-15 "Jah, Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele ja kasvatab meid, et me, öeldes lahti jumalakartmatusest ja ilmalikest himudest, elaksime praegusel ajal mõõdukalt ja õiglaselt ja jumalakartlikult, oodates õndsas lootuses täitumist ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumist. Tema on loovutanud iseenda meie eest, et meid lunastada kõigest ülekohtust ja puhastada endale pärisrahvaks, innukaks headele tegudele. Seda räägi ja manitse ning veena nõudlikult! Ükski argu alahinnaku sind!"

Tiituse 2. peatükis on kaks peamist alajaotust: (1) salmid 1-10 on käsud, mis on manitsuste seeria kristlastele õigeks käitumiseks, samas kui (2) salmid 11-15 on teoloogilised tõed. Salm 11 alustab doktriinide/teoloogiliste tõdede alajaotust, kus kasutatakse kreeka sõna "jaaks". See sõna näitab ühendust selle vahel, mis tuleb ja mis sellele eelneb - käsud salmides 1-10. Salmis 11 viitab Paulus Jumala armu ilmumisele, mis toob pääste kõigile inimestele. Ta kasutab fraasi "Jumala arm" oma kirjutistes 15 korral (Rm 5:15, 1.Kr 1:4, 3:10, 15:10, 2.Kr 1:12, 6:1, 8:1, 9:14, Gl 2:21, Ef 3:2,7, Kl 1:6, 2.Ts 1:12).

MIS ON ARM?

Jumalik arm on defineeritud kui Jumala teene, lahkus ja hea tahe oma loodu vastu. George W. Knight on öelnud "Arm on jumalik tegu, mis lubab Jumalal astuda vastu inimese ükskõiksusele ja mässule ammendamatu võimega andestada ja õnnistada" (New International Greek Commentary). Seitsmenda Päeva Adventistide Piibli kommentaarid defineerivad armu järgmiselt: " külluslik päästev Jumala armastus, mis on patustele avaldatud". Ellen White on öelnud: "Arm on Jumala omadus, mida ta näitab inimolenditele ärateenimatult. Me ei otsinud seda, aga see saadeti meid otsima." (My Life Today, 4. peatükk). Paulus kasutab terminit arm kui Jumala lahkete kavatsust inimkonna vastu, mis a) päästab, b) juhendab, ja c) annab võimaluse. Salmis 11 ütleb Paulus kolm väidet päästmise ja armu seostest: (1) Jumala arm on inimese pääste allikas. (2) Pääste armu läbi on ajalooline tõelisus. (3) Arm on teinud pääste kättesaadavaks kõigile inimestele. Järgnevalt vaatame neid kolme väidet armu kohta.

1. ARM ON MEIE PÄÄSTE ALLIKAS.

Paulus ütleb: "Jumala arm, mis toob pääste...". See räägib meile meie pääste allikast. Ilma armuta ei ole meil võimalust saada päästetud. Ef 2:8 ütleb apostel: "Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu - ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt." Kui Adam ja Eeva Eedeni aias patustasid, oli arm seal, 1.Ms 3:8-11 "Ja nad kuulsid Issanda Jumala häält, kes rohuaias sinna ja tänna käis, kui päev viluks läks, ja Adam ja tema naine peitsid endid Issanda Jumala palge eest rohuaia puude keskele. Ja Issand Jumal hüüdis Aadamat ning ütles temale: "Kus sa oled?" Ja tema vastas: "Ma kuulsin su häält rohuaias ja kartsin, sest ma olen alasti. Sellepärast ma peitsin enese ära." Siis ta küsis: "Kes on sulle teada andnud, et sa alasti oled? Või oled sa söönud puust, millest ma sind keelasin söömast?" Selles tekstis on ilmne, et pärast patustamist jooksid Adam ja Eeva Jumala eest ja peitsid end. See on loomulik patu tagajärg.

Kui koguduse liikmed panevad toie tegusid või hakkavad looma kujutelmi millestki, mis viib neid eemale vaimulikest standarditest ja tegudest, siis lähevad nad tavaliselt kaduma. Kirikus käimine muutub harvemaks, aktiivne osalemine Askeldajate ja Rajaleidjate tunnis, noorteüritustel ning teistes koguduse programmides muutub vähetahtsaks ning nende kohalolu muutub harvaks ning mõnikord puudub täielikult. Nad poevad peitu nagu Adam ja Eeva. Tekst ütleb: "Nad kuulsid Jumala häält rohuaias". Asjaolud olid nüüd teisiti. Aadamal ja Eeval oli tavaliselt Jumalaga näost-näku suhtlus ning nüüd äkitselt "nad kuulsid Jumala häält". Jumal ei muutunud. Ta käitus samal viisil nagu varem - rääkides lahkel toonil, kõndis, mitte ei jooksnud kiirelt vihas või pettumuses.

Nad peitsid end rohuaia puude keskele, sest häbi, kahetsus, hirm ja süü, mida nad ei olnud varem tundnud ja mis oli neile võõras, segas nüüd nende meeli. See pani neid vältima Jumalat, kelle kohaolu nad varem tervitasid. **Kui kummaline on see, et Jumala lähedalolus otsisid süüdlased pelgupaika Jumala eest!** Kuid ta ei andnud nende suhtes alla. Kui inimlapsed jooksid, siis temale omase hoiakuga järgnes ta neile ning küsis "Kus te olete?". Ta ei loobunud kuni nad vastasid. See on arm! Siin näeme, et arm algab sellega, et näitab Eedeni paarile nende vajadust päästja järele. Sama tegevus on toimub iga päev noorte inimeste jaoks kogu maal. Kui me jookseme eemale, tuleb arm meid otsima. Arm on järjepidev! Me peame vastama kas jaatavalt või eita-

valt, kuid arm ei jäta meid üksi. Selleks, et meid patust ja süüst päästa, nõuab arm, et me esmalt mõistaksime oma nõrkusi, abitust ja vajadust päästja järgi. Jah, me peame mõistma oma langenud olukorda. Armu pakkumine ei oota, et inimesed tunneksid esmalt ära oma vajadused. Arm näitab oma unikaalsust, väsimatut armastust ja langemata iseloomu. See teeb inimestele väljakutse oodata, võrrelda ning siis teha oma valik. **Kui me näeme seda, mis me oleme võrreldes sellega, mis me võiksime olla, siis me võtame vastu võrratu kingi, mida nimetatakse päästeks, kui me ei ole just põikpäised.** Täna ütleb arm noortele inimestele, kes jooksevad, kes on saamas vaimselt ükskõikseks, kes pööravad oma tähelepanu selle elu lõbudele ja naudingutele ja kes on ettevaatlikud nende ohvrite ees, mida Kristuse järgimine nõuab, ütleb ta siiski: "järgi mind, sest minu juures on suur rõõm!".

Paljud noored inimesed jooksevad Jumala juurest ära muusika pärast, seksuaalse intiimsuse naudingu tõttu, meelelahutuse, majanduslike raskuste, intellektuaalsete ja akadeemiliste saavutuste tõttu, maailmalike meelituste tõttu ning ka surve tõttu vanematelt, eakaaslastelt ja teistelt. Mõned jooksevad ka teiste koguduseliikmete tegude tõttu. **Jumal ei öelnud, järgi rahvast, vaid "järgi mind"! Just selle tõttu tuli Jeesus joostes meile järgi.** Vetelpäästja kaotas oma töö seetõttu, et läks keelatud ujumisaslasse uppuvat meest päästma. Ta teadis, et see ei ole osa tema töökohustusest, et päästa kedagi, kes on raskustes väljaspool märgistatud ala, kuid ta nägi inimest, kes oli hädas keelatud ujumisaslas ning läks teda päästma. Hans LaRondell on öelnud: "Inimesed olid pettuse ohvrid, kuid kui see toimus, oli Jumal juba valmis-tunud hädaolukorraks". Jeesus tuli ja andis enda kaudu meile võimaluse pääsemiseks ja nüüd ütleb ta, et anna mulle oma süda, käed, soovid ja kogu oma olemus ja ma päästan sind. See on see, mida arm teeb. See on meie päästeallikas!

2. ARM ON AJALOOLINE TÕELISUS

Paulus ütleb Tt 2:11: "Jah, Jumala arm **on ilmunud** päästvana kõigile inimestele." Ta viitab siin armu unikaalsele ajaloolisele ilmunisele Kristuses, mis on meile edasi antud evangeeliumis. Tt 3:3-6 "Meiegi olime kord ju arutud, sõnakuulmatud, eksijad, orjates mitmesuguseid himusid ja lõbusid, elades kurjuses ja kadeduses, olime vihaalused ja vihkasime üksteist. Kui aga Jumala, meie Päästja heldus ja inimese-armastus ilmus, siis ta päästis meid - mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda, uuestisünni

pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu. Seda Vaimu on ta meie peale ohtralt valanud Jeesuse Kristuse, meie Päästja läbi." Jeesus on Jumala armu kehastus!

Jh. 1:14 ütleb apostel Pauluse sõnu kinnitades: " Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõtt." Me reisisime mõned aastad tagasi Iisraeli ning kui me sinna jõudsim, siis meie giid, kes oli juut, viis meid Kristuse sünnipaika. Ta viis meid Jordani jõe äärde ning ütles: "Siin ta ristiti". Ta näitas meile maja Kaanas ning ütles, et see on koht, kus ta muutis vee veiniks. Galilea jõel näitas ta kohta, kus Peetrus kõndis vee peal Jeesuse järel. Ketsemani aias näitas ta meile kohta, kus Jeesuse higi muutus vereks. Ta viis meid ka teistesse kohtadesse, kaasa arvatud haud ning näitas, et see on tühi ning ütles, et see on koht, kus ülestõusmise lugu toimus. Kui ringkäik oli läbi, ütles ta et ei usu, et Jeesus, kellest ta rääkis oli Messias. Kui haletsusväärne!

Kristlastena usume me pühakirja. Me usume, et Messia esimene tulek ja arm, mida ta pakub, ei ole tuleviku fenomen. **Kristuse esimene tulek ja tema ohver on teinud meie pääste võimalikkuse ajalooliseks tõelisuseks.** Meie ootusärevus on suunatud Kristuse aulisele tulekule, kes tuleb samal viisil kui üles tõusis. See saab olema selle elu draama viimane vaatus. Billy Graham ja Charles Templeton olid evangelistid ja sõbrad, kes tegutsesid 1940. aastatel. Need kaks sõpra lahkusid üksteisest, kui Templeton suri 2001. aastal, veidi aega pärast seda, kui oli valmis saanud raamatu "Farewell to God" ("Hüvastijätt Jumalaga"). Enne oma surma ütles Templeton Billy'le: "Me ei saa jätkuvalt uskuda, et Jumal löi maailma kuue päevaga. See toimus miljonite aastate jooksul.". Samuti ütles ta: "Ma usun, et Jeesus elas. Ta oli hea ja õiglane mees. Hea eeskuju, kuid mitte Jumala Poeg. Ta oli inimene." Templeton otsis intellektuaalset tõe. Billy võttis aga usus vastu Piiblitloo. Templeton suri ateistina, kuid Billy kutsus inimesi Kristuse juurde.

Noored inimesed, Seitsmenda Päeva Adventistidena usume me, et Jeesus elas - ta ei ole müüt! Ta kõndis Palestiinas, ta läks ristile. Ta suri sinu eest ja meie eest! Kristus tuli sõjatandril ja astus vastu saatana rünnakutele. Ta võitis need kõik. Jah, ta tuli maailma, mis kubiseb röövlijõukudest, sõjameestest ja vallutajatest, kutsus nad võitlusse ja deklareeris siis, et see on lõpetatud - lahing on võidetud! Ta valis loobuda oma elust näiliselt lüüasaanuna, kuid siiski, läbi ettekavatsetud tegevuse saavutas ta võidu ja lunastuse kadunud inimkonnale ning lootuse igavesse ellu kõigile, kes võtavad ta vastu kui päästja.

3. ARM MUUDAB PÄASTE KÕIGILE KÄTTESAADAVAKS

Tt 2:11: " Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele." Ellen White on öelnud: " Saatan juubeldas, et tal oli õnnestunud inimeste ees halvustada pilti Jumalast. Siis tuli Jeesus, et taastada inimesena pilt tema Loojast. Mitte keegi peale Kristuse ei saa uuesti kujutada iseloomu, mida on rikkunud patt. Ta tuli välja ajama deemonid, kes kontrollisid tahet. Ta tuli, et tõsta meid üles tolmust, et muuta moonutatud iseloom oma jumaliku iseloomu järgi ning teha see ilusaks oma auga" (DA. P.37). Jh 3:16 räägib Jeesus oma sihtmärkidest tema päästemissioonil: "ükski, kes...". Mitte kedagi ei jäeta tema plaanist välja. Need, kes ei ole kaasatud, on need, kes valivad kõndida või joosta eemale tema päästvast armust, mis on juba vabalt antud kõigile.

Tema volitus jüngeritele on leitav Mt 28:19,20: "Minge siis, tehke jüngeriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse." Eelmisel aastal toimus Seitsmenda Päeva Adventistide koosolek, kus osales üle 1500 töölise. Ühe koosoleku ajal astus sisse teise denominatsiooni pastor. Ta ütles, et on uurinud Jumala Sõna ja leidnud, et laupäev on Jumala hingamispäev ja ta tahab seda järgida. Ta ütles, et viimased kaks hingamispäeva on tema ja kõik tema koguduse liikmed pühitsenud hingamispäeva laupäeval. Nad olid valmis ristimiseks ning Seitsmenda Päeva Adventistide koguduse liikmeteks saamiseks. On teateid, et Indoneesias on raamatu "Suur võitlus" jagamise tulemusena üle 100 teisest denominatsioonist pastorit võtnud vastu adventkuulutuse ning saanud Seitsmenda Päeva Adventistide koguduse liikmeteks ning töötavad selle nimel, et oma koguduseliikmed ka kaasa tuua. Mõnel juhul on kogudus tulnud nendega kaasa. On mitmeid lugusi, kus Jumal juhib inimesi Seitsmenda Päeva Adventistide kogudusse. **Meil on universaalne sõnum, mis juhib inimesi kõigilt positsioonidelt ja staatustest võtma vastu Kristust oma isikliku päästjana.** Hämmastavalt tervitame me koguduse liikmetena igal aastal rohkem noori kui vanu inimesi. Me täname Jumalat nende vastvõtlikkuse eest, kes aktsepteerivad Jeesuse evangeeliumi.

Jeesus on öelnud Jh 10:10, et varga eesmärk on varastada, tappa ja hukata, kuid tema eesmärk on anda kõigile rikas ja meeldiv elu. Arm toob pääste kõigile inimestele ja see on praegune reaalsus. See on antud igast klassist inimestele, lubades neil elada õiglast ja rõõmsat elu. Kõigil on võimalus rõõmustada usus ja suhtes Kristusega. Rass, keel, kultuur, etniline taust, sotsiaalne staatus, hariduskäik, rahvuslik

identiteet või ükski muu inimeste poolt loodud klassifikatsioon ei lükka kedagi kõrvale päästest, mille Kristus on avalikuks teinud. **Lapsed, noored ja täiskasvanud võivad kõik koos rõõmustada, sest nad on kõik päästeplaani kaasa arvatud.**

USU ÕPPETUND

„Jah, Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele ja kasvatab meid, et me, öeldes lahti jumalakartmatusest ja ilmalikest himudest, elaksime praegusel ajal mõõdukalt ja õiglaselt ja jumalakartlikult.“ Selles salmis räägib Paulus armust kui isikust. Me võime öelda, et see kõlab nagu jumalikkuse doktorikraad Igaviku Ülikoolist. Ta kirjeldab, et arm on intellektuaalsete võimetega, tark, kogenud, autoriteetne, akadeemilise tuntusega ja elukutselise staatusega. Paulus võrdleb armu elukutselise õpetajaga, kellel on spetsiaalne erialakontrollida teatud käitumisviise ning toetada teisi, öeldes: Arm õpetab meid „lahi ütlema“ jumalakartmatusest, lisaks veel seda „põlgama“ ning „maha jätma“. Lause ülesehitus näitab, et me peaksime pidevalt põlgama (või juba olles lahti öelnud) „jumalakartmatust ja ilmalikke himusid“ saavutamaks positiivset tulemust, milleks meid on kutsutud. Selleks on täisväärtuslik kristlik elu. Luges Roomlaste 1:18, 11:26 ja Juuda 15,18 leiame, et meil tuleb eemalduda „jumalakartmatusest ja kõigest ülekohtust“ nii sõnade kui tegudega. 1 Jh. 2:16,17 räägitakse himudest, mis „iseloomustavad maailma“. Nendes salmides mõeldakse „maailma“ all sõnakuulmatuse ja patu tulemust. (Gl. 6:14) **Paulus on öelnud, et arm õpetab meid tõrjuma „jumalakartmatust ja vagadusetust“ ja nendega kaasnevaid „ilmalikke himusid“.** Tiituse 1:1-10 toob ta esile, mis on jumalakartmatus. Näiteks armastuse puudumine, vale õpetus, äkilisus, vastuhakkamine, kõlvatus, Jumala Sõna teotamine, väär kõneviis.

Arm eesmärk on luua inimesed pühaks ja õiglaseks, kes elaksid oma elu toetudes Jumalale hoolimata Saatana vastuseisust. Arm annab meile positiivseid õppetunde, kuidas elada tasakaalustatult ja tõe tunnetuse järgi. See tähendab, et me peaksime elama õiget jumalikkueluviisi nii, et **meie käitumine tooks au ja kiitust Jumalale.** Me peame mõistma, kuidas elada armus ning kuidas seda saada. Alati ei piisa lihtsalt palvetamisest. Arm õpetab meid nägema kolme valdkonda, mis Tiituse 1:1 esile on toodud:

ELADA ÕIGLASELT TÕE TUNNETUSE JÄRGI

Omada õiget suhet kaasinimestega. Jagada Jumala Sõna ja teha häid tegusid. Ellen White on öelnud: „Iga Jumala Riiki sündinud jünger on ka misjonär“ (AA lk.9) „Jumal oleks võinud saavutada oma eesmärgi ja päästa patused ka ilma meie kaasabit, kuid selleks, et meie iseloom areneks Kristuse iseloomu sarnaseks, tuleb meil osa võtta Tema tööst. Selleks, et saada kord osa Tema rõõmust – rõõmust näha Tema ohvri läbi lunastatud inimesi – peame me töötama koos Temaga nende päästmiseks.“ (Ajastute Igatsus lk. 142)

Kõndida käsikäes koos Jumalaga omades puhast ja head suhet. Me peaksime kasvama nii isiklikul kui koguduse tasandil, samuti leidma rohkem aega Sõna õppimiseks ja palveks.

Ole valmis sügavateks vestlusteks kui sa neid ka oodata ei oska. Külva see seeme!

ARMU TÄHTSUS

„Oodates õndsast lootuse täitumist ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumist“ (Tiituse 2:13). See salm kutsub meid „olema valmis“ ning „eriliselt ootama“ Jeesuse tagasitulekut. Seda kutsutaksegi õndsaks lootuseks. See on elada uskudes nähtamatut, kuid siiski mitte täielikult mõistes neid tulevikus saabuvaid õnnistusi. See on see „lootus,“ mis on „tallele pandud taevas“ kristlaste jaoks (Kl 1:5), olla pärijad igavesele elule (Tt 1:2; 3:7). See lootus on Kristuse teine tulek, surnute äratamine, uskujate muutmine ning Pühade austamine Taevases Kuningriigis.

Kuigi sellenädalane palveaeg hakkab lõppema, ärme kunagi unusta, et me ootame seda varsti saabuvat päeva, kus Jeesus ütleb: need on minu lapsed, tulge ja rõõmustage koos minuga. Oleme valmis päevaks, kui Jeesus saabub kui Kuningate Kuningas ja päästab meid patuse maailma ahelatest. Arm viib meid koju, jah, arm. Imeline arm meie armastavalt Taevaselt Isalt!

KÜSIMUSED ARUTELUKS

1. Jaga oma tunnistust/pöördumislugu. Milline osa on armul sinu loos?
2. Kuidas sa veenaksid oma tuttavaid, pereliikmeid ja sõpru, et Jumala arm võib nende eludes imesid teha?

3. Apostel Paulus räägib Armust kui isikust. Mis on need armu poolt õpetatavad asjad, mida tohiks teha ja mida mitte?

4. Kuidas saaksid sinu koguduse noored olla ühtsemad evangeeliumi kuulutamisel?